

WESTERN ROMAN
LASO
Cijena 480 d broj 762

VPA

Louis L'Amour

ODMETNIKOV POSINAK

YU ISSN 0353-2399

9 770353 239006

Louis L'Amour

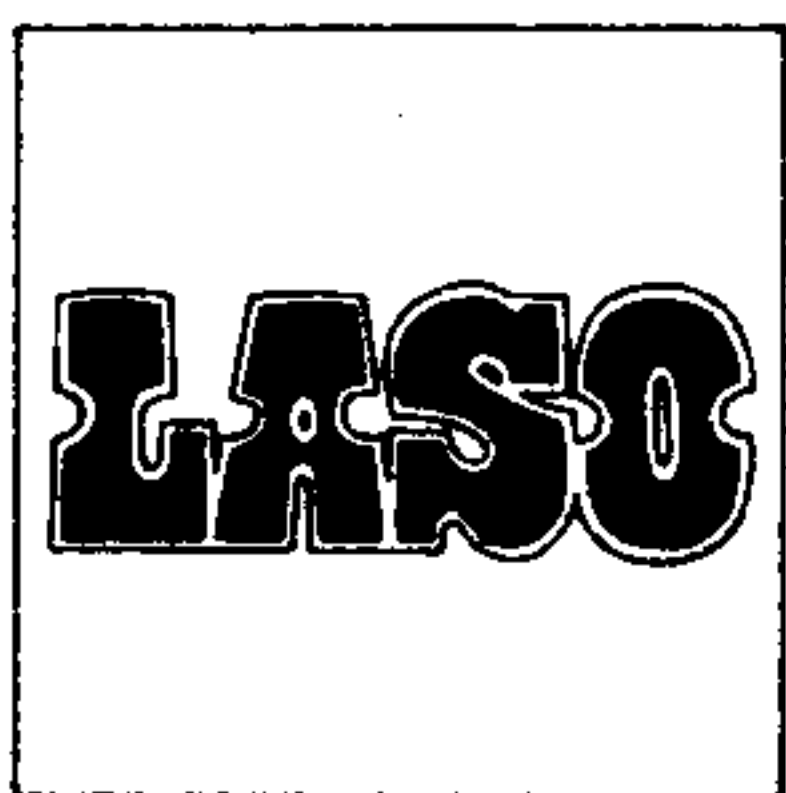
ODMETNIKOV POSINAK

VJESNIKOVA PRESS AGENCIJA

Glavni i odgovorni urednik: Milivoj Pašiček
Izdavač: NISPRO VJESNIK (predsjednik Poslovnog odbora Vjekoslav Koprivnjak) – OOUR
Informativno-revijalna izdanja (direktor Božidar Radman)
Predsjedavajući Savjeta: dr Ivan Krtalić
Adresa redakcije, izdavača i tiskare: 41000 Zagreb, Avenija bratstva i jedinstva 4
Telefoni: 041/526-099, 515-555, 519-555 i 333-333
Telex: 21 121 YU VSK
Kolegij redakcije: Berislav Grabušnik (graf. ur.), Marija Jurela (urednik), Pavle Lugarić (zamjenik gl. i odg. urednika), Milivoj Pašiček, Biserka Pupavac (pomoćnik gl. i odg. urednika) Tisak: NISPRO
»Vjesnik«, OOUR Novinska rotacija i OOUR TM

Urednik: Ana Hrastović
Grafički urednik: Ivica Bartolić
Louis L'Amour: **Odmetnikov posinak**
Naslov originala: Son of a Wanted Man
Copyright: VPA
Recenzija: Marijan Krmpotić
Prijevod: Miroslav Kiš
Laso 762 izlazi 20. 5. 1988.
u nakladi od 60.000 primjeraka

I

U šumama visoravni Kaibab, u državi Utah, topio se snijeg, a narančastocrvene stijene Vermiliona bile su prošarane mrazom. Na šumskim proplancima jeleni i košute pasli su travu što je tek provirila ispod snijega.

Jedna sjena ispod stabla pomakne se.

Bilo je vrlo tiho. Potočić je oplakivao korijenje stabla oko koga je tlo bilo podlokano, te nastavljao žuboriti među stijenjem. Jelen predvodnik maloga stada mahne repom, jednom, dvaput, a onda podigne glavu i okrene njušku prema vjetru. Prevari se, jer mu je sjena što se maločas pomakla ispod bora bila uz vjetar.

Blag povjetarac zanjše travu i lišće, a sjena ispod stabla izađe na sunce. Bio je to čovjek. Stajao je nepomično, samo nekoliko metara od životinje, visok i uspravan, u sivim hlačama od jelenje kože, bez šešira, crne duge kose, preplanula lica. Čekao je sve dok jelen predvodnik ponovno nije podigao glavu i zagledao se ravno u njega. Jelen još jednom onjuši zrak, a

onda poskoči i pobježe, a za njim i cijelo stado.

Mike Bastian, s rukama na kukovima, promatrao ih je kako bježe. Iza njega se pojavi drugi muškarac, vitak, žilav starac, sivih brkova, plavih očiju u kojima se ogledala veselost.

— Što kažeš na ovo, Roundy? — upita Bastian. — Bi li to mogao bolje izvesti kakav tvoj Apaš. Još samo korak ili dva i mogao sam dotaknuti jelena.

— Nijedan od Apaša koje sam poznavao ne bi to bolje izveo, sinko — reče Roundy i pljune u travu. — A ne bih ni ja, ni u najboljim danima. Dobar si, Mike. Sretan sam što ne juriš za mojim skalpom! — doda starac, izvuče iz džepa lulu i počne je puniti. — Vraćamo se u klanac Toadstool, Mike. Tvoj nas je otac pozvao.

— Nema valjda kakvih poteškoća?

— Koliko ja znam, nema, ali stvari ne stoje dobro. Mislím, tvoj otac smatra da bi sada i ti morao jahati s momcima.

Mike Bastian ogleda se po proplanku. Volio je ovaj krajolik i nije mu bilo drago što ga

mora napustiti. Nije mu bilo drago ni ono s čime će se morati suočiti.

– Mislim da si u pravu, Roundy. Otac je rekao da ću jahati s momcima u proljeće, a proljeće je tu. Pitam se kamo li će otac ovaj put krenuti.

– Budi siguran da je sve dobro isplanirao. Tvoj bi otac bio dobar general, sinko. Ima glavu za to. Nikada ništa ne propusti, ne zaboravi.

– Dugo si s njim, zar ne?

– Vrlo dugo. Bio sam s njim i prije no što je tebe našao. Sreo sam ga u Meksiku za vrijeme rata. Tada sam bio još mladić. Sinko, pazi! – odjednom starac podigne iz trave češer i baci ga u zrak.

Mike Bastian već je imao u šaci revolver. Oružje zapuca, jednom, drugi put. Drugi metak razmrskao češer.

– Nije loše – ocijeni Roundy – ali pucaš prebrzo. To još moraš savladati, Mike. U većini slučajeva imat ćeš vremena da pucaš samo jednom.

Krenuše natrag kroz šumu. Tlo je bilo prekriveno debelim sagom borovih iglica. Povremeno, gdje je šuma bila rjeđa, mogli su vidjeti udaljene vrhove San Francisca, preko u Arizoni, okružene oblacima.

– Tvoj je otac izvanredno izabrao teren. Nitko na svijetu ne bi ga ovdje pronašao – nastavi starac.

– Ima Indijanaca – podsjeti ga Bastian – a i neki mormoni poznaju ovaj kraj.

– On ih ne dira, kao što ne dira ni mormone, pa ni oni ne diraju njega – reče Roundy.

Opet zastadoše, promatrajući okoliš. Roundy postavi pitanje

koje ga je mučilo već mjeseci-ma:

– Mike? Ako Ben hoće da jašeš s momcima, što ćeš učiniti?

– Mislim da ću poći s njima. Imam li izbora?

– Jesi si siguran? Želiš li postati odmetnikom?

– Zar me nije za to odgojio? Da preuzmem vodstvo od njega? Zar ne treba da preuzmem ljude kad se Ben Curry povuče?

– Za to te odgajao, to je točno

– reče Roundy u neprilici, šarajući čizmom po sagu od borovih iglica. – Ali ti treba da živiš svojim životom. Mora se uzeti u obzir, Mike, da su se stvari znatno promijenile otkad smo Ben i ja dojahali u ovaj kraj. Nije više tako divlje i slobodno kako je bilo. Ljudi se sve više doseljavaju, naseljavaju zemlju, grade domove. Pljačke i bijegovi više neće biti tako laki, a i soj ljudi s kojima jašeš morat će se promijeniti. Zapravo se već mijenja.

Starac pogleda prema istoku, te nastavi:

– Ova je zemlja, kad smo Ben i ja došli ovamo, bila široko otvorena. Banke su bile nemilosrdne u poslovima s malim ljudima, a željeznica je davala sve povlastice samo velikim stočarima, tako da nitko nije mario kad bi bili opljačkani kakva banka ili vlak. Bilo je gadno samo ako bi ubio čovjeka, osobito čovjeka s obitelji, ženom i djecom. A kad bi opljačkao banku ili vlak, potjera bi bila organizirana više iz zabave, nego sa svrhom da zaista uhvati počinitelja. Potjera je bila dobrodošla razonoda u napornoj svakidašnjici. Ljudi bi izjahali sa šerifom, pošli po tragu odmetnika,

ali ne suviše zdušno i ozbiljno. A ubiti čovjeka? E, to je bilo drukčije. Tada je potjera bila uporna i većinom uspješna. Zato se Ben Curry uvijek i protivio ubijanju. Poznato je da bi osobno ubio svoga čovjeka ako bi prekršio to načelo.

— Zar je i to činio?

— Vido sam svojim očima. Ubio je Dana Peeplesa, bio je poznat kao brz revolveraš. Orobili su neku banku u Wyomingu i neki im se mladić našao na putu kad su izlazili iz grada. Dan Peeples ga je ustrijelio. Građani su to vidjeli. Vidjeli su da ga je ubio namjerno. Jahali smo, izišavši iz grada, jedno pet ili šest kilometara, kad je Ben ustrijelio Dana i ostavio ga da ga nađe potjera.

— A kad ste bili opkoljeni?

— E, to je bilo nešto drugo. Kad bismo se morali probijati, probijali smo se, dogodilo se i to. No tvoj je otac oduvijek protiv nepotrebnog ubijanja i to se proćulo posvuda. Znaju to odmetnici, šerifi, građani. No više nije tako. Razvija se zemlja, mijenjaju se ljudi i njihovi pogledi na život, a mijenja se i sâm Ben.

— Misliš li da je postao suviše moćan?

— Nego kako! Tvoj otac nadzire područje veće od cijele države New York. Ima ga u šaci! A svi na Zapadu, koji ga znaju, boje ga se, no mnogi ga i ne poznaju. Osim njegovih ljudi nitko ga već godinama nije vidio. Malo njih poznaje njegovu moć, premda se šuška kako tu negdje živi čovjek koji ima više od stotinu odmetnika. Veći dio Benova uspjeha i leži u tome što u to gotovo nitko sasvim ne vjeruje. Njegovi ljudi odjašu iz lo-

gora i sastaju se na određenom mjestu. Jašu sami, po dvojica ili trojica, najviše petorica, nikada više. Kad obave posao, na povratku se opet rasprše. Ben svaki posao planira osobno, možda s još dvojicom ili trojicom. Izvidi situaciju sâm ili to prepusti nekome kome vjeruje. Planira prepad dugo, u sitnice, ponovno provjeri situaciju, pa tek onda pošalje ljude da ga izvedu. Većinu Benovih prepada ljudi pripisuju raspojasanim kaubojima, Jesseu Jamesu ili kome drugome. Ben je mozak bande. To je točno. No poslove ipak izvode njegovi revolveraši. On sâm odavno nije potegao oružje. U pohodima disciplinu održavaju Kerb Perrin, Rigger Molina ili netko drugi. Ben Curry je postao velik kao kralj. Ali i kralj stari. Što misliš da će učiniti Perrin kad sazna da ćeš ti preuzeti vodstvo bande? Misliš li da će to primiti mirno? — odjednom starac zastade.

— Sumnjam da hoće — odvrati Mike Bastian. — Vjerujem da u tom smislu ima vlastitih želja i planova.

— Ima ih i Molina. Obojica neće prezati ni pred ubojstvom, da te svoje planove i ostvare. Tvoj ih otac još obuzdava, ali kad dođe čas obračuna, više neće moći. Čini se da je taj čas već došao.

— Sada? — upita Mike s nevjericom.

— Mike, nikada ti nisam to rekao, a znam da nije ni Ben, no moraš znati da on ima obitelj.

— Obitelj? — ustukne Mike.

— Ima ženu i dvije kćeri, ali one ni ne slute da je on odmetnik. Ne bi povjerovala ni kad bi

im to netko rekao. Žive negdje kraj Tucsona, a povremeno borave na njegovu ranču u kanjonu Red Wall. Ranč se vodi na ime Voylea Ragana, ali on njime samo upravlja. Ben ih tamo posjećuje.

— Tko još zna za to?

— Nitko, a nemoj to ni ti širiti. Ben je oduvijek želio sina, a nije ga imao. Kad su tvog oca ubili, Ben te posvojio, da te odgoji. Bilo je to prije osamnaest godina. Sve to vrijeme mnogo se bavio s tobom. Rekao mi je kako planira da ga ti naslijediš.

— A što je bilo s mojim pravim ocem? S mojom obitelji?

— Nikad mi to nije sasvim jasno — slegne Roundy ramenima. — Ja sam čuo da su ti oca ubili Apaši, dok ste putovali ovamo. Čini se da je to bila neka skupina koju su od El Pasa progonili vojnici. Vojnici su te donijeli u grad, a Ben je preuzeo brigu o tebi.

— Lijepo od njega.

— U to doba malo bi njih učinilo tako nešto za nepoznato dijete. Nekoliko se godina sâm bavio s tobom, pokušavao te naučiti svemu što je i on znao. Znaš slijediti trag poput Apaša, u šumi si nečujan kao duh, u povlačenju revolvera sumnjam da ti je i sâm Ben ravan, u brzini i točnosti, možeš jahati na svemu što ima dlaku, a znaš sve što se može znati o kartama, kocki, ruletu, odlično rukuješ nožem, isto se tako odlično boriš šakama, a otvaraš svaku bravu i sef. Osim toga, dao ti je i dobro obrazovanje, te se možeš snaći u bilo kakvom društvu. Sumnjam da je ikada neki dječak dobio takvo obrazovanje i poduku u svim tim vještinama.

Ben je sada spreman povući se, da bi ti preuzeo sve poslove.

— A on će živjeti sa ženom i kćerima?

— Da. Povući se nekamo daleko i živjeti mirnim životom. Vidiš, Ben se bojao samo jedne stvari: siromaštva. Upoznao ga je kao mladić.

— Zašto sve ne prepusti Perrinu?

— Perrin je podao, opasan. Dobar je zamjenik, ali bi bio vrlo loš vođa. To vrijedi i za Molinu, počinio bi već barem pedesetak ubojstava da nije znao da bi ga Ben kaznio istom mjerom. Ne — dovrši starac — ni jedan od njih dvojice ne bi održao Benovo carstvo. Većina bi ljudi bila pobijena, u bandi ili izvan nje. A osim toga, ljudi ne gledaju više na odmetnika kao prije. Kao na nekog pijanog divljeg mladića, nabijenog energijom, koju mora na nešto utrošiti. Danas ga smatraju lošim čovjekom, opasnim za društvo, čovjekom koji krade novac što su ga oni uštedjeli. Smatraju odmetnika vukom, koga će progoniti svaki čovjek. Šerifi su također promijenili taktiku borbe s odmetnicima. Prije nego što se upustiš u sve to, dobro i ozbiljno o svemu razmisli. Poznaješ Bena Curryja. Znaš da ga volim. I ti ga moraš voljeti. Učinio je mnogo za tebe. Istodobno, međutim, Ben nije imao pravo da te odgoji za odmetnika. On je svoj put izabrao svojom slobodnom voljom, pa i tebi mora biti omogućeno to isto. Vjeruj mi, taj život je grub, prljav i okrutan. Imaš u takvom životu posla s opasnim tvrdicama, ogorčenim ljudima, jeftinim i lukavim

ženama koje, kao i odmetnici, samo žele doći do novca.

Starac zastade, da ponovno pripali lulu. Mike je šutke čekao. Starac nastavi:

– Sada si još pošten čovjek, Mike. Čist kao suza. Postaneš li odmetnikom, mnogo će se toga promijeniti. Morat ćeš ubijati, ne zaboravi to. No jedno je ubiti u obrani svoga doma, obitelji ili zemlje, a druga je stvar ubiti radi novca ili moći.

– Misliš li da ću morati ubiti Perrina ili Molinu?

– Ako prije oni ne ubiju tebe. Dobro rukuješ revolverom, Mike. Osim Bena Curryja, najbolji si što sam ga ikada vidio, ali nije isto pucati u metu ili u čovjeka koji ti uzvraća, koji može ubiti tebe.

Roundy ušuti, pučkajući lulu, a onda doda:

– Prije ili poslije, Mike, doći će do tvog obračuna s njima, s jednim ili drugim, možda i s obojicom zajedno. A tada se pričaj! S druge strane su i šerifi, osobito takvi kao što su Borden Chantry iz Kolorada i Tyrel Sackett iz gradića More. Neće ti biti lako.

II

Kad je stol bio pospremljen i obrisan, šerif Borden Chantry nali kave šerifu Tyrelu Sackettu i sebi. Okrene svoj stolac naslonom prema stolu i zajaši ga, oslonivši se laktovima o naslon, te se ljubopitljivo zagleda u Sacketta.

– Prevalio si dug put od More ovamo – započe šerif Chantry službeni razgovor.

– Tamo je sve mirno, a imam i dobrog zamjenika. Pomislio sam da bih mogao doputovati k

tebi na mali razgovor – odvрати Sackett.

Borden je pijuckao kavu i čekao.

– Jesi li kada čuo za Davea Cooka? – upita gost.

– Čuvara zakona u Denveru? – upita Borden.

– Točno, u Denveru. Zamislio je da se svi lijepo organiziramo i surađujemo. Znaš kako je bilo dosad: ti održavaš red u svojem a ja u svojem gradu. Ako ti netko ovdje ubije čovjeka, mene se to u Mori ne tiče. A Dave, eto, smatra da bi se to i mene trebalo ticati, no da se i tebe tiče što se dogodi kod mene u Mori, jednostavno da bismo svi morali organizirano surađivati.

– Ja sam za to.

– Prije nepunu godinu dana imali smo u Mori jednu pljačku. Opljačkana je trgovina, a u njoj se čuvao i novac građana. U sefu je bilo čak šezdeset tisuća dolara. Ja tada nisam bio u gradu – doda Sackett.

– Zgodno – protumači to Chantry.

– I ja sam tako mislio. I pre više zgodno za pljačkaše. Šezdeset tisuća u blagajni, a šerifa ni od korova, jer mu je poslana ceduljica da pođe u Santa Fe.

– Krivotvorena poruka?

– Nije. I baš to je zanimljivo. Bila je to kratka poruka mojega brata Orrina. Pisalo je samo: »Trebam te.« Kad jedan Sackett primi takvu poruku od drugoga Sacketta, ne razmišlja nego pohrli u pomoć. Riječ je o tome da je poruka bila originalna, ali ju je Orrin bio uputio svojoj bivšoj ženi, i to prije nekoliko godina.

– Pitanje je, dakle, kako je

netko došao do te poruke, gdje ju je i zbog čega sve te godine čuvao?

— Orrin je napisao poruku. Sjeća se toga, jer mu je tada bilo doista teško. No taj papir poslije više nije vidio — reče Tyrel Sackett, zastane, te ocijeni: — Čini se da je netko bio vraški dalekovidan. Nekako su došli do te poruke i čuvali je, dok im nije zatrebala. Mogla se primijeniti na bilo što, jer je bila bez datuma.

— Je li bilo kakvih tragova?

— Tri mlada muškarca, srednjeg stasa, jedan od njih u košulji s točkicama. Trgovac kaže da su djelovali brzo, točno su znali gdje je novac, nisu bili u trgovini više od pet minuta, možda čak samo tri minute. Međusobno uopće nisu progovorili, samo su trgovcu zaprijetili da šuti, ako želi ostati živ.

— Nitko ih nije vidio pri dolasku ili odlasku?

— Jest, neki se dječak igrao u svojem dvorištu. Vidio je nekoga muškarca na konju kako drži za uzde još tri konja. Vidio je i to kako tri muškarca izlaze iz drvoreda i uzjahuju, a ondaš im se s ulice priključio još jedan i svi su odjahali. Dječaku je samo devet godina, ai je bistar i pronicav. Upamtio je karakterističan izgled jednoga konja. Bio je crn s tri bijela stopala i bijelom mrljom na sapima.

Borden Chantry spusti na stol šalicu s kavom vrlo pažljivo. Pogleda preko stola u Sacketta, pa prasne u smijeh.

— Kakva slučajnost! Zamisli, takvoga konja imam i ja — reče kroz smijeh.

— Znam da imaš — kimne Sackett. — Vidio sam ga kad

sam dolazio ovamo poslije Joeova ubojstva. Vrlo lijep konj.

— Sackette — reče polako Chantry nakon osmijeha — možda imamo odakle krenuti. Pronađimo toga konja, utjerajmo ga u koral i pogledajmo njegov žig.

Zastade, a onda nastavi, kao da želi i sebe i Sacketta podsjetiti zašto uopće obavlja taj posao:

— Nisam priželjkivao taj posao, no kad su mi ga ponudili, trebao mi je. Nisam nikakav detektiv, već samo šerif po želji ljudi u ovom gradiću. Kao rančer sam propao, Sackette. Suša, kradljivci i loše tržište upropastili su me. Kad mi je bilo najteže, ljudi su mi ponudili ovaj posao. Nastojim ga obavljati dobro.

— Riješio si ubojstvo mogega brata Joea, Bordene.

— Pa, moglo bi se reći. Bilo je to kao kad tražiš zalutala goveda. Znaš gdje je najbolja ispaša, gdje bi moglo biti vode i gdje bi se sakrila od kauboja. Trebalo je samo zbrojiti dva više dva.

— Kao i u ovom slučaju.

— Vjerojatno. Jesi li već nešto radio na tome?

— Mnogo sam razmišljao. Kao kad skupiš razasute karte, promiješaš ih i dijeliš otvorene, kako bi vidio kakva bi bila igra. Samo što u ovom slučaju nisu u pitanju karte, nego novinski članci — zaključi Sackett.

Posegnuvši u džep, izvuče tri novinska izreska i stavi ih pred Chantryja. Sva su tri izvještaja bila o prepadima u posljednje dvije godine. Pljačke bez pucnjave, bez buke. Pljačkaši bi se pojavili, obavili posao i nestali. Jedna je pljačka izvedena u

Montani, druga u državi Washington, treća u Teksasu.

— Velike razdaljine — protumači Chantry. — Samo u Montani bila je organizirana potjera, no i tamo su se banditi dokopali svježih konja i uspjeli pobjeći.

— Imali su pripremljene svježe konje — zaključi Chantry.

— I rančer tako kaže. Bili su to konji koje je držao odmorne u koralu za slučaj nužde, hitno jahanje po liječnika ili nešto sličano.

— A netko je to znao.

Chantry preleti još jednom opise događaja. Bili su prilično neodređeni, osim što se pominjao vitak muškarac sa šeširom uska oboda.

— Smiješan neki momak, tako ga je opisao čovjek u banci.

— Mislim da je tako htio baš izgledati, namjerno — napomene Sackett. — Htjeli su da on bude zamijećen, kao i onaj s košuljom s točkicama u Mori.

— Hoćeš reći, htjeli su da ga netko može opisati — upita Chantry.

— Razmotrimo to baš s te strane. Prepad se događa za nekoliko minuta, a pažnju privlači ono najočitije. Upitaš prisutne da opišu odmetnike, a oni se sjete samo košulje s točkicama ili visokog muškarca sa šeširom uska oboda. Vide ono što se nameće, a zanemaruju sve ostalo. Ne dobivaš opis pljačkaša, nego košulje ili šešira. Kako su izgledali ostali? Nitko se ne može sjetiti.

Chantry prođe prstima kroz kosu.

— Sackette, dosad sam se pitao jesam li glup ili nisam — reče, prošeta po sobi, pride or-

mariću i iz pretinca izvadi snop papira. — Čini se da ti i ja spremamo laso za isto tele.

Sjednuvši za stol, stavi pred Sacketta snop papira. Bile su to potjernice, pisma, izresci iz novina.

— Devet ih je — reče. — Po jedan prepad u Kansasu, Arkansasu, Wyomingu i Idahu, dva u kaliforniji i tri u Teksasu. Sedam u posljednje dvije godine, dva prije toga. Nijedan od odmetnika nije uhvaćen, nikakvih opisa, nikakvog ključa zagonetke. Čak nije prije prepada ni na jednom mjestu zamijećeno da bi se vrzali bilo kakvi stranci. U četiri slučaja su uspjeli pobjeći, a da ih nitko nije vidio tako dobro da bi zapazio barem jedan detalj.

Chantry izdvoji jednu potjernicu.

— Pogledaj ovo: »Četiri bandita, jedan opisan kao visok, s meksičkim sombrerom.«

— Isti čovjek, samo s drukčijim šeširom?

— Zašto da ne?

Sackett ispije kavu.

— Po cijelom Zapadu na isti način, uspješni bijegovi, nitko nije ništa vidio.

Borden Chantry kimne glavom na svoje papire.

— Dvije sam potjernice dobio poštom istoga dana. Bilo je sličnosti u njima. Počeo sam ih uspoređivati, a zatim i skupljati te papire. Prolistao sam malo i prijašnje brojeve novina. Ovi naši drže stare primjerke novina iz Denvera i Cheyennea, tako da sam imao dosta dobar pregled. Imam osjećaj da netko iz duboke pozadine, mudro sakriven u tajnosti, rukovodi svim tim pljačkama i prepadima.

– Počnimo s onim tvojim konjem – najednom će Sackett.

– Ne sumnjaš, valjda, u mene?

– Sumnjam u svakoga – osmjehne se Sackett. – Reci mi kako si došao do toga konja.

– Skupljali smo stoku. Posao baš nije išao najbolje, mučili smo se i mi i konji. Jednoga dana, uvečer, dojahao je neki došljak do kuharevih kola, vodeći sa sobom još pet konja. Upitao je kuhara može li dobiti štogod za jelo. Nahraniли smo ga, naravno. I ja sam prišao kolima, da popijem kavu. Stranac je zamijetio da nemam dovoljno kauboja. Suglasio sam se, no rekao sam kako imam još manje konja. Sjedio je i jeo nekoliko minuta, a onda mahne rukom prema svojim konjima. »Imam«, reče, »pet konja koje možete slobodno upotrijebiti. Sve su to dobri konji. Sve što tražim jest da ih, kad završite poslove, držite blizu svoje kuće, u koralu ili na najbližoj livadi, gdje ću ih moći pokupiti, kad budem opet prolazio ovuda. I da ih držite na okupu. »Onda je ustao i krenuo prema konju na kojem je dojahao. »Kad ćete se vratiti?« upitao sam ga, a on je odgovorio kako ide sve do obale te kako će do njegova povratka proteći pola godine, možda i godina, ali će se svakako vratiti. I odjahao je. A ti su nam konji, moram priznati, tada zaista dobro došli. Postupio sam kako je stranac rekao. Držao sam njegovih pet konja na okupu blizu kuće. Povremeno bih odjahao u grad na ponekom od tih konja, kao nedavno na crnom s bijelim obilježjima. Takve se stvari događaju, nisu tako čudne, uopće ni-

sam o tome razmišljao, dok nisam postao šerifom. Kad sam pravio red u pretincima službenog stola, naišao sam na potjernicu. Čini se, bio je nekakav pljačkaški prepad istočno odavde, samo nekoliko dana prije nego što se kod mene pojavio taj stranac s konjima. Naše novine tada nisu izlazile, pa nisam ni mogao znati o prepadu. U potjernici je stajalo da su prepad izvršila četvorica ili petorica. Stavio sam je među druge i nisam više razmišljao o njoj. Sakupljao sam i prodavao svoja goveda, pokušavajući namiriti račune. Jašući kraj svoje livade, zamijetio sam da je onih pet konja nestalo, ali je na njihovom mjestu paslo pet drugih novih konja. Pet dobrih konja, no vidjelo se na njima kako ih je netko žestoko tjerao, i to nedavno. Tada sam počeo povezivati neke činjenice.

– Pametno – napokon se javio Sackett. – Netko je tu vrlo pametan.

– Kako su mogli znati da će mali rančer poput mene jednoga dana postati šerif? – reče Chantry.

– Oni planiraju, i to dosta unaprijed, kao s tim tvojim konjima ili onom mojom Orrinovom porukom – odgovori Sackett i pokaže na hrpu svojih i Chantryjevih papira. – Dvanaest ili više prepada, a nitko ništa o njima ne zna. – Pitam se koliko dugo to već tako rade?

– Tko zna? – slegne Sackett ramenima. – Čini mi se da smo na rubu krupnih događaja. Ti i ja smo samo dva sitna čovjeka u dva gradića – doda Sackett i kucne prstom po papirima. – Prema ovima Jamesovi su dje-

čaci prava šepRTLje. Slažem se s tobom, netko iz duboke pozadine mudro upravlja svim ti akcijama. Samo – tko?

– I što ćemo sada? – upita Chantry.

– Pažljivo ćemo pročitati sve ovo – pokaže Sackett hrpu papira – i potražiti provlači li se tu kakva zajednička crta. Onaj visoki, na primjer, što nosi razne smiješne šešire. Pisat ćemo zatim u sva mjesta gdje se dogodio kakav prepad. Naći ćemo u svemu nešto zajedničko.

– Već smo našli – reče Chantry. – Barem nešto zajedničko upada u oči.

– A što to?

– Utah. Nijedna pljačka nije izvršena u državi Utah.

Borden Chantry je ustao i, stojeći, trenutak je razmišljao. Zatim se spustio opet u kožnatu fotelju.

– Misliš li da to rade mormoni? – upita.

– Ne – odgovori Sackett. – Većina mormona poštuje zakon. No u svakoj se košari nađe i trula jabuka. Ali pogledajmo i na ovaj način: na tisuće kvadratnih kilometara surove, divlje zemlje u jugoistočnom Utahu i susjednim područjima Kolorada, Arizone i Novog Meksika. Pljačkaši djeluju na cijelom Zapadu, zašto ne i u Utahu? Slutim da onaj tko ih vodi ne želi neprilike na svom pragu, dakle, on je negdje tamo. Pogledaj ovamo – nastavi Sackett, pokazavši opet na novinske izreske – pljačka u Montani, a samo dan poslije toga u Tekساسu. To znači da ih je više skupina. Pretpostavljam, pet ili šest. A da bi nadzirao tolike ljude, održavao takvu disciplinu, nji-

hov šef sigurno je strog i pаметan. Do sada nisu nikoga ubili, niti je ijedan od njih uhvaćen.

Chantry je, slušajući, promatrao sugovornika. Čuo je svakakve priče o Sackettu. Toga čovjeka smatraju jednim od najopasnijih revolveraša na Zapadu. Došao je iz Tennesseeja, nikada nije tražio sukobe i gužve, ali nije ni uzmicao pred njima. Chantry je sreo Tyrela Sacketta i prije, kad je istražio ubojstvo njegova brata Joea. Pred Sackettom se osjećao nekako nelagodno. Takve ljude, koliko god poštovali zakon i bili na njegovoj strani, nekako nije želio u svojem gradiću. Takvi su ljudi, naime, doslovce privlačili opasnost.

– Znaš li – nastavi Sackett – o čemu je ovdje riječ? O nečemu što će malo tko povjerovati. Prepadi su posao mjesnih bandi, kauboja kojima treba novaca za piće. Po naravi stvari takvi se teško mogu organizirati, smatra većina ljudi. A po mojoj procjeni, ova dobro organizirana i dobro vođena banda izvela je u posljednje četiri godine više od stotinu pljački, uspješno uzmakavši poslije svake od njih. Netko od njih dolazi na teren i izviđa, netko planira uzmak, bijeg, netko brine da ih na pravim mjestima dočekuju svježi konji.

– Ne znam – zatrese Chantry glavom. – Negdje netko od njih mora počinuti kakvu grešku.

Sackett izdvoji jedan novinski izrezak.

– Imali su – reče – već i oni teškoća. Pogledaj ovo.

– Članak je glasio: »Uhapšen sumnjivac u Carsonu. Čovjek

koji za sebe tvrdi da se zove Dan Cable uhapšen je sinoć pred Jenningsovom konjušnicom. Imao je kod sebe vrećice s 12.500 dolara u novim zlatnim kovanicama. Naveo je kako putuje radi kupovine stoke. Tri dana prije toga opljačkano je 35.000 dolara u novim zlatnim kovanicama u banci Rapid Cityja. Cable je pritvoren radi istrage.*

— Zar tako? — izusti Chantry.

— No slijedećeg jutra — doda Sackett — ćelija je bila prazna. Nestali su i taj Cable i njegov konj i zlato. Nitko ne zna kako.

Tako su razgovarali do poslije ponoći, razglabali o ono malo poznatih podataka, pregledavali potjernice, izreske, nekoliko pisama što su ih dobili od drugih šerifa ili bankara.

— Možda bi — napokon će Chantry — bilo dobro da razmislim o nekim stvarima unaprijed. Odredimo neka zanimljiva mjesta budućih njihovih pljački, te ih tamo namamimo i dočekajmo ih.

— Razmišljao samo o tome — odvrati Sackett. — Teškoća je u tome što je previše takvih mjesta za pljačku. Valja, naravno, računati s nekim njihovim većim pothvatom.

— Možemo — predlaže Chantry — odmah isključiti prepade na poštanske kočije. Kad prevoze nešto vrednije, imaju naoružanog čuvara. A banda se kloni pucnjave i ubojstava.

— Razmišljam o mogućnostima da ih namamimo na neko mjesto, kako si spomenuo — reče Sackett, pride loncu s kavom i napuni šalicu. — Kako bi bilo

da ih namamimo baš ovamo, u tvoj gradić?

— Teškoća je u tome — zatrese Chantry glavom — što ovdje nitko nema mnogo novaca. Ali možda — promrmlja — možda ipak, no samo možda. Jesi li čuo o onom Merlinovom poslu ovdje?

— Kako da ne! Stari Merlin kupovao je goveda i plaćao pismenom potvrdom umjesto novcem. Imao je uza se nekoliko revolveraša, pa mu se nitko nije usudio suprotstaviti, a on je iz cijele ove oblasti otjerao pola stoke.

— Točno. A prije godinu dana njegov sin, mladi Johny Merlin, javio je svima da će doći s oko stotinu tisuća dolara u zlatu da otkupi te priznanice, odnosno plati ljudima. Stari mu je bio svakakav, no Johny svakako namjerava ispraviti nepravdu. Dolazi ovamo slijedećeg mjeseca i donosti to zlato.

— Lijep mamac za našu zamku — dovrši Chantry, a onda pogledavši Sacketta, naglasi: — Sedam tisuća dolara od toga novca treba da pripadne meni, zato ne bih volio da ga doista opljačkaju.

— Slažem se — mirno će Sackett. — O tome znamo samo ti i ja. Banda, čini se, ima dobru obavještajnu mrežu. Nemoj to stoga reći nikome tko bi mogao izbrbljati. Imaš dobrog zamjenika, ali ne govori o tome ni pred njim. I ja ću povesti sa sobom svojega čovjeka, te ćemo čekati, a njih ćemo o svemu obavijestiti, kad za to dode vrijeme.

III

U masivnoj kući od kamena, na vrhu kanjona Toadstool, za-

valio se Ben Curry svom svojom težinom u naslonjač i zamišljeno zurio u dolinu. Ulazna vrata bila su otvorena, bio je ugodan proljetni dan, ali se Ben Curry nije osjećao ugodno.

Lavovsko mu je lice bilo grubo poput stijene od koje je izgrađena njegova kamenjara. Bio je u naponu snage, no kosa mu je davno posivjela. Očito je stario. Čak ni lijepo proljeće nije uspjelo potjerati stari žar po njegovim žilama, a odavno već nije izjahao ni u jedan pothvat svoje brojne družine – on, koji je sve pothvate tako oštroumno i lukavo planirao. Bilo je vrijeme da se povuče.

No čovjek, koji je cijelog života donosio brze, a ipak ispravne odluke, sada je bio neodlučan. Šest je godina vladao ovim kutkom u planinama i pustinji. Već je dvadeset godina odmetnik, a petnaestak zapovijeda družinom odmetnika, koja se toliko povećala da je prerasla u pravo carstvo.

Prije šest godina povukao se u ovaj udaljen predio i stvorio od njega uporište, iz kojega je svoje grupe slao u dobro planirane pljačkaške pohode. Na jugu je njegovo carstvo omeđivao veliki klanac – Veliki kanjon rijeke Colorado, čineći ga nepristupačnim. Na istoku, sjeveru i zapadu bila je divljina, neprolazna, osim za one koji su dobro poznavali rijetke prolaze kroz nju.

Jedini poznati prilazi njegovu carstvu bili su brižno i danočno nadzirani od njegovih stažara. Bio je još jedan prolaz, doduše druge vrste, ali poznat samo njemu.

Jedan zakon njegova družina

nije nikada prekršila: nikada nisu poduzimali ništa protiv mormona na sjeveru. Mormone i Indijance nisu dirali, zato im, ako već nisu bili prijatelji, nisu bili ni neprijatelji. A obje te skupine šutjele su o svemu što su o odmetnicima znale ili sumnjale. Nekoliko rančera na rubu odmetničkog carstva trgovalo je s odmetnicima: sve što im je trebalo kupovali su u odmetničkim skladištima, jeftinije nego drugdje i znatno bliže. A ta skladišta služila su odmetnicima i kao vrlo dobre obavještajne stanice: o svakom strancu koji bi se pojavio u tom kraju odmah je bio obaviješten Ben Curry.

Ben nije bio siguran u Kerba Perrina. Znao je da taj odmetnik postaje nestrpljiv, svjestan da Ben stari, pa je željan da stekne moćan položaj vođe. Što će Perrin učiniti, kako će se vladati, kad sazna da družinu preuzima Mike Bastian?

Zato je Ben i poslao po Mikea. Bilo je vrijeme da mladić pojaše u svoj prvi pothvat. I to velik, iznenađan i dramatičan pothvat. No istodobno i potpuno siguran. Ako dobro prođe, na družinu će to ostaviti odličan dojam.

Ben prepozna energično kucanje na otvorena vrata. Dolazio je Perrin.

– Slobodno! – vikne Ben.

Perrin, ušavši, zatvori za sobom vrata, nervozno prođe kroz sobu, te preleti posvuda pogledom, provjeravajući jesu li sami.

– Šefe, momci su nestrpljivi – reče. – Proljeće je, a mnogi od njih nemaju ni pišljiva novčića. Imaš li što u vidu?

– Nekoliko stvari – odgovori Ben. – Zaista je vrijeme da pođu u prve pothvate ove sezone. Jesu li se svi vratili?

– Većina jesu.

– Imam u planu jedan ili dva zaista velika pothvata. Čini se, dobro bi bilo da i naš dječak pođe u jedan od njih.

– Oh? – Perrinovo iznenađenje bilo je očigledno. – Misliš da i on sudjeluje?

– Pustit ću ga da jednim od njih rukovodi. Bit će to dobro za njega.

Kerb Perrin počeo shvaćati. Prvi put počeo ozbiljno razmišljati o Mikeu Bastianu. Dosad mu se jedinim suparnikom, kad se Ben povuče, činio Molina. O Bastianu je znao vrlo malo. Viđao ga je kako ujahuje u logor ili izjahuje iz njega. Znao je da mnogo ide u lov, da je vrlo često sa starim Roundyjem, a znao je i to da je Bastian povremeno sjedio za stolom u kamentari kad se planirao kakav pothvat. No nikada nije pomišljao da bi mu Mike mogao biti takmac u borbi za položaj vođe bande. Iznenada ga obuze gnjev. Pokuša ga prikriti hladnim glasom.

– Smatraš li to pametnim, Bene? Kako će se momci osjećati kad ih u pothvat povede žutokljunac?

– On zna što mora činiti. Momci će vidjeti da poznaje staze i prepoznaje tragove, da je pametan barem kao i bilo koji od njih. Bit će to velik i težak pothvat.

– Tko će poći? – upita Perrin i zastane. – I koji će to pothvat biti?

– Možda mu dopustim da sam izabere koga će povesti. Bit

će mu to dobra praksa. A koji pothvat? To još nisam odlučio. Možda pljačka vlaka sa zlatom, a možda onaj posao u istočnom Koloradu. O ovom posljednjem razmišljam već dulje vrijeme.

Pljačka vlaka koji će prevoziti zlato? Po Kerbovu načinu razmišljanja, taj bi pothvat morao pripasti njemu. On je saznao o toj pošiljci zlata. A i želio je taj posao. Bila je to bogata pošiljka o kojoj je svaki odmetnik sanjao.

Prije nekoliko mjeseci, kad je o transportu toga zlata izvjestio Curryja, šef je zabranio taj pothvat. Perrin se, naime, zauzimao za to da se poubijaju svi pratioci vlaka, pokopaju brzo, odmah uz prugu, tako da neće biti nikakvih svjedoka. Curry na takvo nešto nije htio pristati, za njega je to bilo suviše krvočno. Čak mu je prigovorio da se počeo vladati kao Molina. Ako će to učiniti, učinit će na drugi način.

Zato je u Perrinu sada narastao bijes. Vlak sa zlatom je posao za njega! On ga je otkrio! A sada mu šef pretpostavlja toga dječaka! Nameće im Bastiana, svima!

Perrin je odlučio: vrijeme je da radi na svoju ruku. Predugo je radio kako je to planirao i zahtijevao ostarjeli šef. Ako Curry bude odredio da njegov mladić povede momke u pljačku vlaka, on, Perrin, na svoju će ruku izvesti onaj drugi pothvat, svidjelo se to Curryju ili ne. Štoviše, bit će to izazov Curryju, jer će taj pothvat izvesti bez njegova znanja i udjela. Ako već bude borbe za vodstvo, neka počne na ovom slučaju.

– On će obaviti taj posao –

upravo je završavao Curry. – Uvježban je i sposoban za to. Vi momci ne možete biti u boljim rukama.

* Kerb Perrin napustio je šefovu kamenjaru pun prkosa, ali i s osjećajem ogorčenosti. Jedno je znao: svakako mora učiniti nešto u vezi s Benom Curryjem, i to vrlo, vrlo brzo.

IV

Mike Bastian stajao je pred Benovim stolom. Dva muškarca ozbiljno su se promatrala.

– Uzmi četiri čovjeka i sâm izvidi teren, Mike – reče Curry svom posinku. – Želim i da sâm isplaniraš ovaj pothvat. Taj vlak sa zlatom polazi dvadesetoga. Imat će pet vagona, zlato će biti raspodijeljeno po svima njima, a bit će ga u vrijednosti od oko pola milijuna dolara. U nekoliko posljednjih godina već smo tri puta izviđali taj kraj. Tebi preostaje da još jednom projašeš njime i provjeriš nije li se što izmijenilo. Ako ikako možeš, izbjegavaj da te bilo tko vidi. Ne zapitkuj previše i ne muvaj se predugo oko mjesta gdje ima ljudi. Ako moraš progovoriti s kime, pitaj koliko je kilometara do Prescottta. Neka ljudi misle da si na proputovanju. Kad završiš taj posao, ja ću se povući, a uzde ću predati tebi. Ti ćeš biti vođa. Znaš za tu moju namjeru već nekoliko godina. Ja starim, a htio bih provesti i nekoliko mirnih godina. Družinom treba da vlada jaka ruka. Misliš li da ćeš to moći?

– Mislim da hoću.

– I ja mislim tako. Čuvaj se Perrina. Ima nećeg zmijskog u njemu. I Rigger je opasan, ali što god bude učinio, učinit će to

otvoreno. Perrin neće tako. On je spletkar, urotnik. Sa mnom nije mogao, jer sam uvijek bio, a i sada sam, za korak ispred njega.

Curry ušuti i zagleda se pažljivije u Mikea. Pred njim je bio mladić kakvoga je uvijek želio kao sina, visok, širokih ramena, okretan, vičan svim vještinama, svakom oružju, uz to obrazovan da se snađe u svakom društvu.

– Mike – reče smirenije – sjedni. Vrijeme je da nas dvojica malo porazgovaramo. Možda sam te i pogrešno odgajao, naime, za odmetnika. Nisam siguran što je pogrešno, a što ispravno, niti sam, da budem iskren, ikada mnogo razmišljao o tome. Kada sam došao na Zapad, pas je proždirao psa, moralo se, da bi se preživjelo, imati jake zube. Mene su stočari istisnuli s prvoga ognjišta što sam ga u životu izgradio i ubili su mi sestru. A kada sam u rudnicima naišao na bogatu žilu, neki su došli i oduzeli mi je. Učinili su to po zakonu, ali nije bilo ni pravo ni pravedno, te sam odlučio da je došlo vrijeme da i ja nekoga ugrizem. Skupio sam nekoliko mladića, te smo prigodom transporta oduzeli zlato iz mogega kopa. Pojahali smo zatim na istok, bilo nas je već više, te sam oduzeo pet stotina grla stoke onima što su mene protjerali s ognjišta. Pošli su za nama u potjeru. Dijelu družine prepusito sam da stoku otjera u Meksiko, a s preostalim sam se momcima vratio i otjerao još toliko goveda. I tu su stoku momci potjerali na jug, a ja sam se vratio i razrušio koralet. Usijao sam svoj žig i duboko

ga utisnuo u kućna vrata. Htio sam da znaju tko im je uzvratio udarac. Pošli su za mnom čuvari zakona, da me strpaju u zatvor, ali se nisam dao. Postao sam odmetnik, htio to ili ne, počinivši glupost onim žigom na vratima. Odlučio sam da je više nikada ne ponovim. Tako smo se svih ovih godina i vladali. Moji momci dođu, uzmu ono po što su došli i nestanu. A za one Jamesove svatko zna tko su i gdje su, te se neprestano moraju skrivati. Nego, predimo na posao. Koga želiš povesti sa sobom u izviđanje?

— Roundyja, Doca Sawjera, Colleya i Garlina.

— Zašto baš njih?

— Roundy ima oči za tragove kao nitko u ovoj zemlji. Kaže da su i moje isto tako dobre, no volio bih da pođe sa mnom. Doc Sawyer je potpuno iskren, reći će mi otvoreno bude li mislio da u nečemu griješim. Što se Colleya i Garlina tiče, njih su dvojica među najboljima u cijeloj družini. Bit će zadovoljni što tražim njihovu pomoć, a to bi ih moglo privući na moju stranu kada mi budu najpotrebniji.

— To se zove dobro razmišljanje — suglasi se Curry. — Točno, Colley i Garlin su najbolji i trebat će ti bude li teškoća s Molinom ili Perrinom.

Kad je Bastian izišao, Ben Curry ustade i pride prozoru. Osjećao se uznemiren, ne znajući zašto. Prvi put spopale su ga sumnje u pogledu njegova odnosa prema tom dječaku. Otкуда mu pravo da Mikea usmjevara na staze odmetništva? Možda je Roundy u pravu kad kaže da su vremena odmetnika prošla. Zemlja se naseljava, po-

punjava, čuvari zakona su lukaviji, a stari dani blijede čak u sjećanjima. Eto, i Indijanci se naseljavaju, možda nevoljko, ali se ipak naseljavaju.

Ben Curry vrati se od prozora do kamina. Uze s okvira kamina lulu, istrese pepeo iz nje i stade je puniti.

Prisjeti se gradića More. Iako je potcjenjivao Roundyjevu zabrinutost, i sâm je imao sumnji i bojazni. Tyrel Sackett? Čuo je kako momci razgovaraju o tom šerifu, ali nije tome poklanjao pažnju. Oni ionako razgovaraju samo o revolverašima, oružju, konjima. Pa ipak, Roundy je u pravu kad kaže da se previše zakopao ovdje u brdima i izgubio kontakt s okolicom.

A taj gradić u Koloradu, što ga sada ima u vidu? Taj prepad ne bi trebalo da bude osobito težak. Da možda pošalje Mikea onamo? Ostavio je i dobre konje tamo, kod nekog rančera, visoka i jaka čovjeka, koji gaji goveda.

Ben Curry pripali lulu. Morat će paziti na Kerba Perrina. Tom se odmetniku očigledno nije svidjelo kad je čuo da bi Mike trebalo da povede momke u napad na vlak sa zlatom. Perrin nije rekao ništa, ali ga je Curry predobro poznavao: Kerb Perrin bio je opasan, pokvaren splotkar, zavjerenik, dobar kod planiranja, ali podložan greškama u izvođenju. Znao je biti nestrpljiv, čak se predati bijesu.

V

Mike Bastian bio je uzbuđen. S njegove dvadeset i dvije godine već su ga nekoliko godina smatrali muškarcem, no za sve to vrijeme, izuzme li se nekoli-

ko putovanja u Salt Lake City, rijetko je kada napuštao planinu i klance u kojima je odrastao.

Roundy je jahao naprijed, jer je najbolje poznavao put, staru indijansku stazu što su je odmetnici koristili kada su iz logorišta odlazili na jug. U ovom divljem kraju bila je rijetkost susresti drugog čovjeka, čak Indijanca. Zemlja plemena Navajo bila je južnije, a ove odmetničke terene dobro je poznavalo samo nekoliko raspršenih pripadnika plemena Paiuta. Ben Curry je od početka s njima održavao prijateljske odnose, trgovao je s njima, obasipao ih darovima, zabranjivao svojim ljudima da se približavaju njihovim logorima.

Poguren na svom sivcu, Mike je jahao iza Roundyja. Konji su im bili vični planinskim stazama i bogazama, pouzdani u presudnom času.

Iza njih dvojice jahao je Doc Sawyer, čovjek mršava namr-godena lica, čiji izraz nikada nije odavao njegove misli, očiju uvijek budnih, s izrazom kao da ga neprestano nešto uzbuđuje.

Tubby Colley bio je zdepast muškarac, jakih prsa, jakih vilica, pouzdan, prvorazredan predradnik na ranču, sve dok nije ubio dvojicu kauboja i odmetnuo se u planine.

Tex Garlin bio je miran visok momak. Malo se znalo o njemu, osim da je došao iz Teksasa, no pričalo se kako je bio od one vrste koji bi imao već desetak rec-ki na revolveru da ih je kojim slučajem urezivao za ustrijeljenje protivnike.

Roundy usmjeri konja iza neke sive stijene i skrene na stazu koja se spuštala prema rijeci.

Ugledaše malu kolibu u malom dvorištu. Na vratima ih dočeka muškarac s puškom.

Stari Bill, kako se zvao čovjek iz kolibe, prevede ih poslije kraćeg nagovaranja preko nabujale rijeke, a onda, ostavivši rijeku iza sebe, krenuše na jug. Mijenjajući konje na više mjesta, stigoše poslije nekoliko dana u mali rudarski gradić Weaver.

Sunce je bilo na zalasku kad Colley i Garlin ujahaše u gradić prvi. Sat kasnije dojahaše Doc Sawyer i Roundy, a posljednji ujaha Mike Bastian. Držali su se odvojeno, kao da se ne poznaju.

Svi su, naravno, pošli u salun. Većina gostiju bili su Meksikanci, koji su se zabavljali međusobno, no Mike ugleda i tri bijelca. Njihov mu se izgled nikako nije svidio.

Jedan od te trojice zabulji se u ukrašene Mikeove hlače od jelenje kože i šapne nešto drugoj dvojici, na što sva trojica prasnuše u smijeh.

Mike se, naoko bezbrižno, osloni o šank, izbjegavajući poglede one trojice. No jedan mu se od njih primakne.

– Zdravo, stranče! Imaš lijepe hlače. Gdje bih mogao nabaviti takve?

Garlin je začuo pitanje, dodaci pogled Colleyu i napomene:

– Corbus i Fletcher. Traže gužvu. Možda bismo se morali umiješati.

– Pričekaj, da vidimo kako će se momak postaviti.

Mike je u međuvremenu ispravno ocijenio trojicu bijelaca. Znao je s kim ima posla. Takvih ima u svakom salunu. Popiju li nešto pića, počnu tražiti gužvu.

– Želiš li ovakve hlače? – blago upita izazivača. – Može

ti ih sašiti svaki Indijanac.

– Tako jednostavno? – upita Corbus.

Gužva je bila na pomolu, a nije bilo načina da se spriječi. Mike je znao da će, izađe li iz saluna, sva trojica poći za njim. Odluči da će biti najbolje ako to riješi odmah ovdje.

– Da, tako jednostavno – odvrati on Corbusu – ali ne znam što bi ti s takvim hlačama. Bile bi ti prevelike.

– Hej! – uzvikne Corbus, iznenađen oštrim Mikeovim odgovorom. – Je li ti to izigravaš pametnjakovića, momčiću?

– Nipošto – hladno će Mike.

– Ali isto tako ne namjeravam dopustiti da me gnjavi nekakva pijana kaubojska skitnica. Imao si nešto reći o mojem odijelu, a ja sam ti odgovorio gdje ga možeš nabaviti. Sada možete sva trojica popiti sa mnom piće, na moj račun. Savjetovao bih vam da to i učinite. Platit ću vam to piće, jer želim biti vrlo siguran da smo prijatelji, shvaćaš li?

Corbus se zabulji u Bastiana. Nešto ga je opominjalo da bi momak mogao biti opasan, no bio je suviše tvrdoglav da sve to riješi opuštenim smijehom i prihvati piće.

– A što ako ja ne pijem s takvim žutokljunim balavcem? – upita izravno.

Corbus uopće nije ni vidio, a kamoli shvatio što se dogodilo. U mozgu mu sijevne da se Bastianova ljevica pomiče, ali mu ništa ne skrene pozornost na desnicu. Mike ga ljevicom raspali po ustima, a desnicom po vilicama. Onesviješten, Corbus pade na pod, tresnuvši objema lopaticama o podnice.

Fletcher i treći izazivač oklijevali su. Corbus je bio ispružen

na podu, a Mike se baš nije smješkao.

– Želite li vas dvojica piće ili nastavljamo na ovaj način? – upita ih Mike.

– Što bi se dogodilo da je posegao za revolverom – upita Fletcher.

– Ubio bih ga – hladno odgovori Mike.

Upravo u taj čas začulo se kako se pred salunom zaustavlja poštanska kočija. Za Mikea Bastiana bila je to zgodna prilika da izađe iz saluna, te on i krene za ostalima koji nahrupiše k izlazu.

Putnici su upravo izlazili iz kočije, kako bi protegnuli noge i potražili okrepu. Kraj saluna bio je nekakav hotelčić. Među putnicima su bile i tri žene, vrlo dobro odjevene. Jedna je bila starija.

Vidjevši Mikea, jedna od dvije mladih žena mu pristupi. Bila je blijeda u licu, ali zgodna, velikih sivih očiju.

– Kako možemo najbrže stići u kanjon Red Wall? – upita ga.

Mike Bastian postade odjednom oprezan.

– Stići ćete do jutra, nastavite li kočijom. Postoji i prečica, no morate unajmiti lakša kola – odgovori.

– Možete li nam pokazati gdje bismo unajmili takva kola? Majka mi se ne osjeća dobro.

Na stubištu iza Mikea stajao je Doc Sawyer.

– Budi oprezan, Mike – upozorio ga blago. – Iz ovoga bi se mogle izlaći teškoće.

No Mike, ne čuvši Sawyera, side na ulicu i pođe s djevojkom prema kočiji. Tamo su stajale starija žena i druge djevojka. Nije mogao svrnuti pogled s

mlade djevojke. Kosa joj bijaše zlatasta, malo tamnija nego u djevojke koja je već s njim razgovarala. Njegova dosadašnja sugovornica bila je nekako mirna, ali ova druga, činilo se, vrlo živahna. Oči im se sretoše. Mike skine šešir. Dosadašnja sugovornica ih predstavi.

– Ovo je moja majka, gospođa Ragan, a ovo moja sestra Drusilla. Ja sam Juliana.

– Drago mi je – nakloni se Mike. – Ja sam Mike Bastian.

– Rekao je – obrati se Juliana majci – da će unajmiti laka kola, koja će nas prečicom odvesti u kanjon Red Wall.

– Kamo zapravo idete? – upita Mike.

– Na ranč Voylea Ragana. Mike se već počeo okretati, da pođe po kola, kadli zastane usred kretnje.

– Jeste li rekli: ranč Voylea Ragana?

– Da. Zar nešto nije u redu?

– Ne, zašto ne bi bilo? Samo sam provjeravao jesam li dobro čuo. Moram točno znati. Možda vam dojašem tamo u posjet.

– Naravno! – nasmije se Juliana. – Bit ćemo sretne da vas vidimo. Često smo osamljene na tom ranču, iako rado tamo boravimo. Ponekad čak pomislim kako bih tamo voljela ostati do kraja života.

Mike pobrza odatle prema zgradi na kojoj je bio zamijetio oznaku konjušnice. Ovo su, znači, žena i kćeri Bena Curryja. Doc Sawyer to odnekud zna. Koliko još drugih članova družine to također zna?

Mike unajmi kola za nekoliko minuta. Vozač, stariji čovjek, mršava, vjetrom osušena lica, ulijevao mu je povjerenje.

– U ovo doba godine nema

nikakvih opasnosti na cesti – rekao je vozač. – Stići ćemo onamo prije nego što poštanska kočija prijeđe pola svojega puta. Mi ne moramo ići okolo, sakupljajući putnike.

– Pazite na njih – preporuči mu Bastian.

Napustivši vozača, koji je već uprezao konje, krene natrag do hotela, da se pridruži ženama.

– Jeste li našli kola? – upita ga Drusilla, podigavši pogled prema njemu.

– Stići će za koju minutu. Bit će to vožnja, no možete, ako želite, leći straga u kolima. Vozač je, kad sam odlazio, već stavio nekoliko prostirki od bizonske kože.

– Vrlo ste ljubazni – uljudno će Drusilla.

– Nadam se da jesam – učtivo će Mike, te upita: – Znači, mogu vam doći u posjet?

– Moja vas je sestra pozvala, zar nije?

– Jest, no volio bih da me i vi pozovete.

– Dobro. No zašto ne upitate još i našu majku? I ona voli posjetioce, baš kao i Julie i ja.

– Upitam li i majku, morat ću zatražiti i poziv vašega oca.

– On nije s nama. Zove se Ben Ragan i vjerojatno negdje kupuje stoku ili razgledava rudnike. Mnogo putuje. Poznate li ga?

– Čuo sam to ime – odgovori Mike.

Posjedio je s njima, malo je dući, pijući kavu, slušajući razgovor o njihovu putu. Drusilla je bila prilično hladna i šutljiva. Dvaput ju je zatekao kako ga promatra, no odvratila je pogled bez ikakve nelagodnosti.

Kad su otišle, Mike se vrati u salun, nezadovoljan sa sobom

više nego ikada. Kraj šanka naruči drugo pivo, te poče osluški-
vati razgovore. Saluni su na Za-
padu bili prava mjesta za oba-
vješćavanje. Ljudi su tamo trgo-
vali, sklapali poslove, ponekad
su se u salunima čak održavale
mise. Ako je čovjek želio znati
što se događa u tom kraju, naj-
bolje je bilo poći u salun.

Govorilo se i o prijevozu zlata
vlakom, jer su upravo unajmlji-
vani ljudi za pratnju tog trans-
porta. Mike začu da su već od-
ređeni stražari. Sad mu se, više
nego prije, učini neobičnim da
baš on, eto, planira opljačkati
taj vlak, oduzeti to zlato. Vjero-
jatno će naići na otpor, a možda
će morati i ubijati.

No nije razmišljao samo o to-
me nego i o Drusilli. Kakva je
to djevojka? Otac joj je odmet-
nik, vođa pljačkaške družine.
Zna li ona to? Sumnjao je u to.
Roundy mu je rekao kako Ben
Curry strogo odvaja svoj obi-
teljski život od onog drugog, od-
metničkog. Ben Curry bio je ču-
dan čovjek. Da je krenuo pra-
vim putem, mogao je svoju
energiju potrošiti na uzgoj sto-
ke, rudarenje, neki drugi posao,
možda čak na bavljenje politi-
kom. Poznavao je ljude i bio
veoma sposoban za organizaci-
ju i nadzor. Čudan život, usmje-
ren lošim stjecajem okolnosti. A
što će biti s njim, Mikeom Ba-
stianom? Neće li i on završiti
na isti način?

Doc Sawyer je promijenio
svoje žetone u novac i prišao
šanku, ponudivši Mikeu piće.
Izgledalo je kao slučajan susret,
kakvi se događaju u salunima.

– Polazi dvadesetoga – reče
Mikeu – i imat će petoricu pu-
škama naoružanih stražara, a
dvanaest stražara ukupno.

Onaj krupan momak među ig-
račima pokera jedan je od tih
stražara. No sve to izgleda loše,
Mike, zaista vrlo, vrlo loše.

Mike Bastian se zamisli. Bio
je zasad još pošten čovjek. A
ovo sada bio je presudan trenu-
tak, točka s koje nema povrat-
ka. Kad jednom prijeđe granicu
koja odvaja poštenog čovjeka
od razbojnika, lopova, pljačka-
ša, povratka nema. Poslije bi se
možda mogao povući, kako to
namjerava Ben Curry, no da li
će moći?

Slušajući Doca Sawyera, zapi-
ta se: zašto je tako naobražen,
pametan čovjek, vješt kirurg,
odabrao staze odmetništva?

– Doc, što je tebe natjeralo
na takav život?

– Razdiru li te sumnje, Mi-
ke?

– Sumnje? Čini se da ovih
dana u meni i nema ničega
drugoga.

– Pitao sam se o tome – na-
stavi Doc. – No ti nisi ništa go-
vorio, pa sam pomislio da si
savršeno voljan pristati na Be-
nove planove s tobom. Taj polo-
žaj znači moć i novac, Mike.
Ako te uznemirava budućnost,
ne brini. Od sada će se, doduše,
sve razlikovati od onoga u sta-
rim danima Bena Curryja. Mo-
rat ćeš imati na svojoj strani
najbolje odvjetnike, prave veze,
trošiti dosta novca na podmići-
vanje, no sve će to biti lako, jer
ćeš imati novaca. Roundy mi je
rekao da je s tobom razgovarao
o tome. Znaš, on vidi stvari
mnogo jasnije nego Ben. Stari
su dani prošli. Dosad se sma-
tralo kako razbojničke prepade
počinjaju družine poput Beno-
ve ili Jamesove. Nitko nije raz-
mišljao o nekoj čvršćoj organi-
zaciji u tom poslu. To će se izmi-

jeniti. Ima nekoliko čvrstih čuvara zakona, šerifa, a kada se oni počnu organizirati, odmetnici neće imati izgleda na uspjeh. Pa ipak, moglo bi se vezama, odvjetnicima, novcem...

– Moglo bi se – suglasi se Mike – samo ja to možda tako ne želim.

– Je li to savjest diže svoju ružnu glavu? – sumorno se osmjehne Sawyer. – Zar je sjeme Benovih planova palo na neobrađeno tlo? Otkud ti iznenadni osjećaji? Ili je u pitanju žena?

– Zar bi to bilo tako čudno?

– Kad bi bila žena, ne bi! Zapravo sam se čudio što se to nije dogodilo prije, no bio si od njih prilično odvojen. Ako je riječ o ženi, onda o svemu još jednom dobro razmisli.

– Nije žena. No razmišljam o svemu u posljednje dvije godine. Pitam se što učiniti. Ne bih volio razočarati Bena Curryja, a zapravo i nemam kamo poći. Što mogu raditi? Loviti? Čuvati i žigosati goveda?

– I jedno i drugo bolje je od ovoga, Mike. Lakše je ući među odmetnike, nego ih napustiti. Kad jednom stekneš ozloglašeno ime, ono te svugdje slijedi. Ne pitaj mene. I ja sam upropastio vlastiti život. Djelomično zbog žene, a djelomično zbog onog što sam smatrao lakim stjecanjem novca. Dopusti da ti kažem: nema lakog stjecanja novca. Odluči sâm. Mislim da si upamtio što o tome kaže Matthew Arnold.

– Jesam: »Nitko ne može spasiti dušu ni platiti dugove svojega brata.«

– Baš tako! Plaćaš sâm za sebe, a sâm se i spasavaš. Ali upamti, Mike. Koji god put iza-

bereš, ubijanja neće biti. Preuzmeš li uzde od Bena, morat ćeš ubiti ili Kerba Perrina ili Riga Molinu, a možda i obojicu. Odlučiš li da ne uđeš u družinu, svejedno ćeš morati ubiti njih dvojicu, a možda i Bena Curryja.

– Oh, ne! Njega ne!

– Izadeš li iz družine, bit će to rupa u oklopu. Nijedan odmetnik ne vjeruje dojučerašnjem drugu koji je odjednom postao pošten. Uvijek se boji izdaje.

– Hajdmo sada popričati s Roundyjem.

Stari Roundy upravo im je prilazio preko saluna.

– Spremajte konje. Moramo napustiti grad – reče starac. – Upravo su ujahali Ducrow i mješanac Fernandez. Pijani su i previše brbljaju. Ugledaju li nas, mogli bi izbrbljati svašta.

Kraj njih se stvorio i Garlin.

– Ducrow je Perrinov prijatelj – upozori ih on. – Misli da može činiti što ga je volja.

– Evo ih, dolaze!

– Dobro! Polazimo! – naredi Mike. – Brzo ovamo s konjima! Ali već je bilo prekasno.

Tresnuvši salunskim vratima, dva muškarca već su ušla u salun. Mike je odmah uvidio da će biti neprilika, ne samo za njega, nego i za Bena Curryja i sve njih. Tom Ducrow bio je pijan, a pijan je bio i Snake Fernandez. Neugodan par. Činili su i prije toga svašta, a štitio ih je Perrin.

Bastian pođe prema vratima, no tek što je učinio nekoliko koraka, spazi ga Ducrow.

– Eno ga! Eno mezimca! Šefova ljubimca! – poviče.

– Tome – opomene ga Mike – predlažem ti da odeš odavde

i odspavaš. Ovo nije mjesto za tebe u ovakvom stanju.

– Pogledaj samo tko to naređuje! Dečko je prerastao svoje hlače, je li?

– Konji će vas čekati vani – još je strpljivo predlagao Mike.

– Uzjašite i podite kući.

– Natjeraj me na to! – ustoboči se pred njim Ducrow.

– Tome – prosvjedova Mike – ovo nije mjesto za ovakve ispade! Znaš da Ben ne voli ovakve gužve!

– Ben? Tko je, do vraga, Ben? – zakriješti odmetnik. – Kerb Perrin je pravi čovjek, i nastoj to ne zaboraviti!

To je već bio ozbiljan izazov. Nije dalje vrijedilo trošiti riječi, jer bi pijanac mogao još štošta izbrbljati. Mike udari brzo: lijevicom u trup, a desnicom u bradu. Ducrow padne na koljena, a potom i licem u pod.

Fernandez posegne desnicom za revolverom, ali mu, Mike, izvukavši revolver, prostrijeli rame, tako da odmetnikov revolver padne na pod. Kunući, Snake Fernandez pokušava izvući revolver iz korica na lijevom bedru, no uto ga Garlin, koji je ostao u salunu, pošto su drugi otišli po konje, zgrabi s leđa i razoruža.

Mike podiže omamljenog Ducrowa s poda, te vukući ga, krene prema izlazu iz saluna.

Odjednom se suoči s visokim čovjekom ozbiljna izgleda, sa zvijezdom na prsima.

– Što se to ovdje događa? – upita šerif.

– Ništa, šerife – osmijehne se Mike. – Samo se malo zagrijalo nekoliko momaka iz naše družine. Sada ćemo ih lijepo vratiti u logor, a ujutro nastavljamo put.

Šerif svrne pogled s Mikea na Sawyera. Pristojan izgled obojice malo ga smiri.

– Tko ste vi? – upita. – Ne poznajem vas.

– Naravno da nas ne poznajete, gospodine – odvrati Mike.

– Dolazimo iz Mogollona, gonimo goveda na ranč u Kaliforniji. Težak put, pa su momci malo jače zavirili u čašicu.

Šerif postade sumnjičav. Nešto nije shvaćao.

– Ti možda i jesi kauboj – reče Mikeu, pa pokaže na Doca – ali ovaj s tobom više mi izgleda kao kockar!

– Šerife – nasmija se Mike – kartao sam s njime, ne jednom, zato vas uvjeravam da bi umro od gladi, kad bi morao zarađivati za život na kartama. Zapravo je liječnik, kirurg, i to vrlo dobar kirurg. Šefov prijatelj.

Uto šerifu i odmetnicima priđe prosijedi muškarac.

– Za koju ste to družinu rekli da jašate? – upita. – Znate, ja sam iz Mogollona.

Dok su razgovarali, Garlin je već uspio izgurati iz saluna Ducrowa i Fernandeza. Doc Sawyer zažali što nije uspio odušljati se za njima.

– Ne jašem ja s družinom iz Mogollona – osmijehne se Mike – ali Jack McCardle može jamčiti za mene. Doc Sawyer mu je prijatelj, posredovao je u prodaji njegovih goveda.

– Poznaješ li toga McCardlea, Joe? – obrati se šerif prosijedom muškarcu.

– Poznajem. To je dobar čovjek. Ima ranč »Flying N«, ali nisam znao da prodaje stoku.

– Vjerojatno je, onda, sve u redu – zaključio šerif, ali je još promatrao Mikea. – Ti mi ne-

kako ne pričaš kao kauboj.

— Kauboji odlaze svakamo i dolaze odasvud, šerife — opet će s osmijehom Mike. — Eto, lani smo na žigosanju stoke imali jednoga iz Norfolka, iz Engleske. Ipak, što se mene tiče, učio sam za svećenika, ali sam se, čini se, više zanimao za svjetovne stvari. Bojim se da sam odmetnik, otpadnik od te struke. Poker i propovjedaonica ne idu zajedno.

— Čini se da ne idu — nasmiješi se i šerif. — Dobro, odjašite sada odavde, i da više ne bude nikakve gužve, jeste li čuli!

Mike pođe k izlazu, a Doc za njim. Vani su njihovi momci već bili nestali. Odjahaće i oni iz grada, prema sjeveru. Tek kad su sustigli ostale i prešli nekoliko kilometara, Doc pritjera svojega konja Mikeovom.

— Bit ćeš dobar! — reče. — Ovo si izveo bolje nego što bi to učinio itko koga poznajem.

— Prokletstvo! — pridruži im se Garlin. — Već sam se pripremao da se probijemo iz grada pucnjavom. Dobro si ih obrlatio tim svojim glatkim razgovorom!

— Taj šerif — zamišljeno će Mike — nije bio sasvim zadovoljan. Ujutro će zacijelo provjeriti naše tragove.

— Računao sam s tim — nasmije se Garlin. — Jašemo tragom nečijeg stada goveda. Vidio sam kako ga ovuda tjeraju, kad smo dolazili u grad. Vjerojatno su se ulogorili uz kakav izvor šest sedam kilometara zapadno od grada, a ujutro će krenuti dalje. Sumnjam da će šerif jahati tako daleko za našim tragovima.

VI

Kerb Perrin i Rig Molina sjedili su s Benom Curryjem za stolom u njegovoj kamenjari, kada su se Mike i Doc vratili u kanjon. Obojica oštro pogledaše pridošlice, a Ben Curry postade vrlo oprezan.

Mike Bastian nije gubio vrijeme.

— Kerbe, što su Ducrow i Fernandez tražili u Weaveru? — oštro upita.

Perrin se osvrne po sobi, ljutit zbog Mikeova osornog nastupa, ali i uznemiren.

— Da, u Weaveru! — nastavi Mike. — I to pijani! Gotovo smo dospjeli u situaciju da smo se zbog njih oružjem morali probijati iz grada. Bili su pijani i previše brbljali. Kad sam im rekao da uzjašu i pođu kući, napravili su mi gužvu.

— Kako?

— Ducrow je suviše svraćao pozornost na sebe. Da ga nisam zaustavio, tko zna što bi sve izbrbljao.

— Ti si ga zaustavio? — s nevjericom upita Perrin.

Ben Curry se zavalio u stolac, pažljivo slušajući i promatrajući.

— Šakama sam ga oborio na pod — hladno odgovori Mike. — A kad je Fernandez posegnuo za revolverom, njemu sam prostrijelio rame.

— Trebalo je da ga ubiješ! — dobaci Molina. — Morat ćeš to učiniti prije ili poslije.

Kerb Perrin bio je vidljivo zaprepašten. Dogodilo se nešto što on nije želio.

— Obavili smo ono zbog čega smo pošli — izvijesti Bastian Curryja. — No dogodi li se još jednom nešto slično, uletjet će-

mo u zamku. Čini mi se da od napada na vlak moramo odustat.

— Jesi li lud?! — zagrmi Perrin. — To je velik pothvat. Baš onakav na kakav odavno čekamo.

— Šerif u Weaveru — reče Mike — dobar je, čvrst i pametan. Prevario sam ga, napričavši mu svašta, no mogao bi to početi provjeravati. Učinio mi se bistrim čuvarom zakona.

— K vragu s njim! — i dalje se žestio Perrin.

Pošto su Perrin i Molina otišli, pođe i Mike u svoju sobu, a Doc Sawyer ostade s Benom Curryjem.

— Bilo bi te veselilo da si sve to vidio i čuo! — reče Doc Benu.

— Imao je i sukob s Corbusom i Fletcherom! Oborio je Corbusa na pod kao od šale, a zatim ukrotio i Fletchera. Bit će sasvim dobar taj tvoj dječak.

— Znao sam to! — zadovoljno će Ben.

— Sreo je i neku djevojku — doda Doc.

— Dobro za njega. Već mu je i vrijeme.

— Bila je to osobita djevojka, šefe! Ako mogu prosuditi, zaljubio se, a čini se da se to dogodilo i djevojci.

— Tko je bila ta djevojka?

— Stigla je poštanskom kočijom. Mike je za nju i njenu obitelj unajmio laka kola i vozača, da ih odveze na njihov ranč »V-Bar«.

Ben Curry oštro pogleda Sawyera. Tako dakle, Doc zna za tajnu koju je on, Ben, skrivao pred svima. Koliko drugih iz družine to još zna? Koliko ih je koji nagađaju ili su već pogodili? Ili nekako otkrili? A on je vjerovao da su mu tragovi neot-

kriveni. Možda prvi put u životu Ben Curry spozna strah, pravi strah.

— Djevojka se — nastavi Doc — zove Drusilla Ragan. I vrlo je lijepa, Bene.

— Ne želim to čuti! — tresne Ben čašom. — Proklet da sam, ako... — Hoćeš reći — ironično će Doc Sawyer — kako posinak Mike nije dovoljno dobar za tvoju kćer?

— Ne upotrebljavaj tu riječ ovdje! Tko još zna osim tebe?

— Koliko znam, nitko. Ja znam sasvim slučajno. Sjećaš li se kad si ležao zbog rane od metka, a ja sam te liječio i njegovao? Bio si u groznici i previše pričao. Inače, izgledaju lijep par — a vjerujem da ga je pozvala i u posjet u kanjon Red Wall.

— Neće ići nikamo! Ako misliš da želim da mi se kći druži s odmetnicima...

— On to još nije — prekine ga Doc i pripali lulu. —

Mogao bi biti, možda će i biti, ali ako i postane odmetnik, bit će to zločin na tvojim plećima, jer mi se čini da on to ne želi.

Curry pođe k prozoru i pogleda u klanac.

— Šefe, dječak je sasvim sposoban. Mogao bi biti vođa, vjeruj mi!

Ben Curry je šutio.

Doc baci pogled na njegova široka leđa, te pođe k ormariću i nali sebi kave.

— Možda odluči da ne preuzme družinu. Momak je pametan, Bene, kažem ti, pametan!

— Učinit će što mu budem rekao da učini.

— Možda. Ali on ima svoju pamet, Bene.

Kada je Doc Sawyer izašao, Ben Curry se okrene od prozo-

ra i zavalu u naslonjač. Misli mu se vrata na raspravu o onome što se dogodilo u Weaveru. Što su tamo uopće tražili Ducrow i Fernandez? Oduvijek je bila taktika u družini da se na mjestu gdje se priprema pothvat ne pojavljuje nitko osim izviđača, a i oni bi samo odlazili da razgledaju i ispituju okolnosti, te se neprimjetno povlačili.

Sada su svratili pozornost na sebe, a Ducrow je bio čak pijan, razmetao se, brbljao. Mike napominje da je tamošnji šerif lukav, da im je vjerojatno upamtio lice. Znači, nijedan od njih ne bi smio u taj pothvat. Pogotovu Mike.

Ben nehotice osjeti pri toj pomisli olakšanje. Brinuo ga je rizik. Dvanaest stražara nije malo, nekoliko među njima naoružanih i puškama. Kako bi izašli na kraj s njima?

Kad već Kerb Perrin želi da on dobije taj posao, naka mu i bude. Prvi put Ben ozbiljno razmotri mogućnost izdaje. No, prvi put je počeo sumnjati i u ispravnost vlastitih postupaka. Što sada s Mikeom? Htio je ostaviti družinu pouzdanom čovjeku, no da li je imao pravo odgajati dječaka da postane odmetnikom?

Onda mu na pamet padne kći Drusilla. Zar Mike i Drusilla? Zatrese glavom. Ne, ne! Nikada! Pa ipak: koliko je očeva imalo mogućnost da po svojoj volji odgaja i odgoji vlastito dijete?

Opet ga opsjednu sumorne misli. Je li se to mijenja on ili se mijenjaju vremena? Je li točno, kako tvrdi Roundy, da su stari dani nepovratno prošli? Da je odmetnik samo puki neprijatelj društva, i to društva koje se razlikuje od nekadašnjega, kad su

ljudi tek osvajali Zapad i bili grubu, ali trpeljivi, od društva u kojem je i sâm proživio prve svoje godine.

Ben Curry pođe k vješalici i skine s nje opasač s revolverima. Provjeri oba oružja, te ih pripaše.

Odlučio je: odsada će nositi revolvere, neprestano.

VII

Mike Bastian iskobelja se iz kreveta i sjede. Rijetko kada je spavao danju, no sada je to učinio jer je, nakon povratka iz Weavera, bio vrlo umoran.

Smračilo se dok je on malo odspavao, te je nebo bilo već osuto zvijezdama. S prozora svoje sobe ugleda i svjetla dolje u naselju, u naselju odmetnika.

Samo su Doc Sawyer i Mike dijelili kamenjaru s Benom Curryjem, imali svoje sobe u njoj. Ostalima je u najboljem slučaju bio dopušten samo boravak u dnevnoj sobi s velikim stolom, za kojim su se planirali pljačkaški pothvati. Vrata ostalih soba bila su zaključana, te se nitko nije osuđivao poći u njih, čak ni Mike.

Sada, kad se odmorio od događaja u Weaveru, Mike se uznemiri. Shvati ih samo kao mali uzorak života kakav bi morao voditi, preuzme li družinu. Je li to ono što želi? Ili želi život kakav bi s njim, možda, poželjela dijeliti Drusilla Ragan?

Mike osjeti nemir. Drusilla ga je jedva i zamijetila.

Nije ni čudno. Napokon, tko je on? Nitko i ništa! Nema doma, osim ovoga što mu ga pruža Ben Curry. Nema nikakav posao, ništa što bi Drusilli mogao ponuditi. Znao je da ima ljudi koji se dive odmetnicima,

uglavnom zato što nijednoga osobno ne poznaju, no Drusilla zacijelo ne spada u krug takvih ljudi.

Tamo dolje, u odmetničkom naselju, netko je već zacijelo ispričao o njegovom susretu sa šerifom, sukobu s Ducrowom i ostalima. Većina ga je odmetnika voljela, a ovo će ih uvjeriti da može brinuti o sebi i drugima. No na putu do položaja vode družine stoje mu Molina i Perrin. Suparnici su, dakle, Molina, Perrin i on. Ali želi li on uopće biti odmetnik?

Puhnuvši u svjetiljku, ugasi svjetlo, a zatim iziđe u noć. Za trenutak zastade i osluhne. Bilo je vrlo tiho. Iz saluna je dopirala glazba. Pođe prema odmetničkom naselju ne želeći sresti nikoga, nego tek šetati i razmišljati. Nema više mnogo vremena. Mora odlučiti. No kako da napusti Bena?

Kloneći se glavne ulice malog odmetničkog naselja, u kojoj su bili salun, trgovina, konjušnica i ono što su nazivali hotelom, a zapravo je to bila koliba s ležajima, Mike pođe uskim prolazom prema potoku.

Prođe kraj nekoliko koliba, korala, staja, jednog ili dva zdenca. Do drveća i malog potoka trebalo je da prođe još samo kraj jedne kolibe. No iz nje začu riječi »... kanjon Red Wall« i odlomak nekakvog razgovora. To ga ponuka da naglo zastade. Vrata kolibe bijahu otvorena, u mrak je prodirao tračak svjetla. Sakriven u mraku, Mike stade osluškivati razgovor.

— Tu je slaba točka! — govorio je Kerb Perrin. — Učinit ćemo to sami. Na ranču je oko dvije tisuće goveda, a barem ih

je pet stotina okupljeno. Imam već i kupca za njih.

Napast ćemo pri izlasku sunca.

— Koga ima tamo?

— Sada su samo četiri kaubojas. Oklijevamo li, za koji će ih dan biti desetak, jer će htjeti odagnati stoku. Udarimo li što prije, bit će lako, jer ništa ne slute.

— Koliko će nas biti?

— Desetak, možda i manje. Bit će lako! Šef neće ni znati da smo to učinili mi.

— Ne bih ni volio da sazna — javi se Fernandez.

— K vragu s njim! — reče Ducrow. — Sve što želim jest da pričepim onoga balavca Bastiana.

— Samo ti budi uza me — začu se Perrin — a ja ću ti ga već namjestiti.

— Rekao si da su tamo i neke žene? —animalo je Ducrowa.

— U posjet su došle dvije bijele djevojke, a tamo su i dvije služavke Meksikanke. I mati bijelih djevojaka. Za sebe — reče Perrin — želim mlađu bijelu djevojku. Što će biti s ostalima, ne tiče me se.

— To nije dobro — uznemiri se Fernandez. — Mislim, to s djevojkama. Ukrasti stoku, da, ali dirati žene?

— Tko će ostati živ da sve ispriča? — upita Perrin.

— Ubiti čovjeka...

— Hoćeš li da te izoastavimo?

— upita ga Perrin. — Ako nećeš, ne moraš poći s nama.

— Poći ću.

— Što ako za sve sazna Ben Curry?

— Pisne li, ubit ću ga! — oštro će Perrin, pa dodade: — Nikada nisam nikoga toliko želio ubiti kao njega.

– Što ćemo s Bastianom? – upita Ducrow.

– To je tvoj problem! Ako ga ti i Fernandez ne možete ukloniti, onda niste onakvi kakvima vas smatram – odvratila Perrin.

– A ti ćeš se pobrinuti za Bena Curryja? – prepozna Mike glas odmetnika Baylessa. – Šef je možda ostario, no revolverima još vlada kao malo tko.

– Zaboravi ga! – energično će Perrin. – Dakle, vas trojica, te Clatt, Panell, Monson i Kiefer idete sa mnom.

Kad dođe do raskida, devedeset posto ljudi bit će uz nas.

U posljednje su vrijeme momci vrlo nezadovoljni. Ne vole što ih šef toliko obuzdava.

– Molina želi napasti mormone – pripomene Bayless.

– Imaju dobrih goveda, a još su im bolji konji.

Mike Bastian je dovoljno čuo. Mogli su ga otkriti, pa se stoga povuče od zavjereničke kolibe. Prva mu je pomisao bila da odmah o svemu što je čuo obavijesti Bena. No time bi otkrio i svoje zanimanje za Drusillu, a za to još nije bilo vrijeme.

Vrativši se u svoju sobu, Mike sjedne na krevet i stade o svemu razmišljati. I Roundy i Doc Sawyer, čini se, nadaju se kako će on napustiti sve ovo dok ne bude prekasno. Doc mu je rekao da je riječ o njegovom životu. No da li samo njegovom?

Na vratima se začu tiho kućanje. Uze revolver prije nego što ih je otvorio. Ulazeći, Roundy baci pogled na oružje.

– Nervozan si, Mike? Ne zamjeram ti.

Mike ispriča starcu što je maločas saznao. Saslušavši ga, Roundy iznese svoju novost:

– Mike, jesi li ikada čuo za

Davea Lenakera?

– Misliš li na onoga revolveraša iz Kolorada?

– Baš na njega. Krenuo je ovamo. Ben Curry upravo je saznao da Lenaker dolazi preuzeti družinu.

– Mislio sam da je Lenaker jedan od najboljih Benovih ljudi.

– Svi smo mi tako mislili, a on je to i bio, no vjerojatno se plaši da će u sedlo sjesti Kerb Perrin, a njih se dvojica nikada nisu podnosili.

– Ben sve to zna?

– Možeš se okladiti da zna! To ga je razgnjevalo.

Planirao je poći na nekoliko dana na jedno od svojih putovanja u kanjon Red Wall, a sada to ne može.

– Roundy – reče Mike starcu – jedan od nas trojice, ti, ja ili Doc, mora uvijek biti tu, da se Benu nađe pri ruci. Najbolje bi bilo da vas dvojica pokušate pridobiti ljude u koje ćemo se moći pouzdati. Ljude poput Garlina i Colleya. Moramo se pripremiti za gužvu.

– Garlin je vani, sa stadom konja – reče Roundy. – Danas ne mogu razgovarati s njim, trebalo bi odjahati k njemu.

– Dobro, razgovaraj s njim, čim budeš mogao.

Izvalivši se na ležaj, Mike je nakon odlaska Roundyja utočio u razmišljanje. Bilo mu je jasno: sada je Ben pritjeran u zid, žena i kćerka bile su mu u opasnosti, a nije imao nikoga tko bi mu pomogao. Bili su tu, naravno, Roundy i Doc i još nekoliko vjernih mu ljudi, no nijedan se od njih, dođe li do čega, ne bi mogao suprotstaviti Molini ili Perrinu ili Lenakeru. To može samo on, Mike Bastion, za

to ga je Ben i pripremio.

Sutra će morati nešto učiniti, a svakako i razgovarati s Benom. Morat će mu objasniti što se događa i što se može dogoditi. A Ben mu mora reći kako, u slučaju nužde, može što brže stići do njegove obitelji.

Mikeu je bilo sasvim jasno da je družini došao kraj. Na okupu ih je mogao držati jedino Ben Curry, ali on to više ne može. Ne može ni bilo tko drugi, koliko god bio uvježban i odgajan za to. Doduše, mnogi među tim odmetnicima bili su dobri ljudi, koje je život bacio na krive staze, ali je bilo i nepopravljivih ubojica i lopova, a oni su se sada divlje rogušili na svoga gospodara i vodu.

Mike je znao: sutra će morati nešto učiniti.

VIII

Ranč »Red Wall«, nazivan i »V-Bar«, bio je smješten na ulazu u mali klanac, izgubljen u mreži takvih klanaca, osamljena mala oaza, napajana vodom iz vrela raštrkanih među stijena. Doc Sawyer je znao za nj, no iz družine ga je vidio samo stari Roundy.

Bilo je to mjesto kakvo može pronaći samo Indijanac, naići na nj odmetnik u bijegu ili kakav istraživač. U vlažnim godinama, s dovoljno kiše, na ranču se mogla uzgajati stoka, no u sušnima se to od njega nije moglo očekivati, jer ce cijeli kraj pretvarao napola u pustinju.

Pronašavši to mjesto prije desetak godina, Ben Curry je, na njemu, uz pomoć nekih indijanskih prijatelja, sagradio kame-
nu kuću, staju i korale. S izvora je doveo vodu u kuću, ostavio uz kuću nekoliko cedrova, te i

sam zasadio nešto drveća, brižljivo ga zalijevajući, dok se korijenje nije dobro uhvatilo. Kuća je bila oniska, skrivena pogledu iz daljine, kako s okolnih stijena tako i s drveća. Izgrađena je na maloj uzvisini. Moglo se dogoditi da netko projaše drugom stranom maloga klanca, a da kuću i ne zamijeti. Iza kuće, između nje i stijena, bili su korali, konjušnica, malo skladište i pušnica.

— Baš smo na osami! — uzvikne Juliana, gledajući kroz prozor u dugačku dolinu. — Volim ovo mjesto, ali me nekako i plaši!

— Ima stotinjak kilometara do Flagstaffa. Nije ni tako daleko kako se čini — primjeti Drusilla, koja je također promatrala dolinu.

— A što ako se ovdje pojavi kakava opasnost, Dru?

— Morale bismo se same braniti — reče sestra. — Zato i moraš naučiti pucati. Možda ćeš jednoga dana morati upotrijebiti oružje.

— Bilo je gužve u gradu nakon našeg odlaska — reče odjednom Juliana. — Čula sam muškarce kako o tome razgovaraju. Nekakva tučnjava.

— Voljela bih da što prije dođe otac — reče Drusilla.

Čuo se, sa stubišta ispred kaubojske spavaonice, samo tihi žamor muških glasova. Spuštala se noć i kaubojski su već bili upalili svjetiljku.

— Ježim se i bojim — primjeti Juliana.

— Nemaš se čega bojati. Tu su četiri kaubojska.

Juliana navuče zavjese. Drusilla skine cilindar sa svjetiljke, te prinese upaljenu šibicu stijenju petrolejke. Upalivši svjetlo,

sjede i primakne stolicu k stolu.

– Uskoro će i večera – reče.

– Ne sviđa mi se ovo, Dru. Imam osjećaj, nešto će se dogoditi – govorila je Juliana.

Drusilla odmjeri sestru hladnim, ocjenjivačkim pogledom. Julianu su povremeno spopadali takvi predosjećaji, a oni su se često i obistinili. Bilo je glupo bojati se, pa ipak...

– Porazgovarat ću poslije večere s muškarcima – napokon će Drusilla.

Pošavši u svoju sobu, Drusilla pronađe među stvarima svoj mali derindžer, očev dar. Oružje je bilo napunjeno. Stavi ga u džep na suknji. Juliana je u pravu. Kuća je doista na osami. Gdje je otac? Rekao je kako ne zna kada će doći, ali će svakako doći, u to mogu biti sigurne.

Drusilli su se odnedavno nametala neka pitanja. Više se puta susretala s ocem na ranču, ali je prilikom posljednjeg susreta zamijetila nešto neobično: njegov konj učinio joj se čudno svjež, a otac je uvijek govorio kako dolazi izdaleka. Razmišljajući o prijašnjim njegovim dolascima, shvatila je da mu konji nikada nisu bili umorni, iscrpljeni, kakvi bi morali biti od duga jahanja. No, ako dolazi izbliza, odakle dolazi? U blizini nije bilo ničega. Samo divljina, nadaleko.

Večera je protekla mirno. Nitko nije imao volje za razgovor, majka i inače nije bila osobito razgovorljiva.

– Kako si upoznala oca? – iznenada je upita Drusilla. – Oca? – iznenadi se, a onda nasmije majka. – Imali smo zabavu, tamo u Teksasu. Zaustavili su se kraj nas neki jahači i mi smo ih, u tim se danima tako

živjelo i bilo to normalno, pozvali da nam se pridruže. Plesali smo, razgovarali, a konačno i večerali zajedno. Naši su se gosti smjenjivali na straži kod svojih konja, kako bi svi mogli sudjelovati na zabavi. Vaš je otac bio tako visok, krupan. I tako zgodan. Nije bio iz okolice. Kad sam ga pitala, rekao je da je iz Kolorada, da je išao kupovati stoku. Otišli su prije zore, ali se on za tjedan dana vratio. Sâm. Ostao je više dana, vozio je sa mnom, jahali smo zajedno. Bilo je nešto u njemu što je plašilo druge. Zatim je dolazio još nekoliko puta, sâm, malo ostajao, odlazio, nestajao, pa opet dolazio. – Otac je još uvijek tajanstven – mirno će Drusilla.

– Nije tajanstven. Samo mora biti često odsutan zbog posla. Uvijek imam za to razumijevanja.

Poslije večere Drusilla je pošla prema kaubojskoj spavaonici. Vrata su bila otvorena, a Voyle Ragan pođe joj u susret.

– Ujače Voyle? Kada će otac doći ovamo?

– Ne znam, draga. Ne može doći kad poželi. Što te muči?

– Juliana se boji. Ne znam od čega, ali njezini se predosjećaji najčešće ostvaruju.

Voyle Ragan bio je visok, mršav muškarac. Upravljač je rančem, govorio malo, ali ljubazno, bio više zamišljen nego razgovorljiv čovjek.

– Nema razloga za bilo kakav strah – reče. – Malo ljudi zna za ovo mjesto. Strance vidamo vrlo rijetko.

– Ujače Voyle – odjednom djevojka zapita – što zapravo otac radi, čime se bavi?

– Znaš to isto tako dobro kao i ja. Kupuje stoku, katkad je

prodaje najboljem kupcu. Posluje prilično uspješno, no stalno je na putu. Kod kuće – nastavljao je Voyle – nikada ne govori o poslu. To nije njegov običaj. Kupujući stoku, mora odlaziti na razne rančeve, susreće svakakve, ponekad i grube ljude. Katkada kupi stoku i proda je, a da je i ne potjera s ranča, jer već ima kupca za nju. Pametan je on čovjek.

Vjerujem da jest – reče djevojka. – A vjerujem da si i ti. No ta bi priča bila dobra za majku ili Julianu. Za mene, međutim, nije. Želim znati gdje je otac i zašto uvijek dolazi s one strane klanca.

– Odakle ti te pomisli?

– Vidjela sam ga. Jednom, kad sam i sama jahala naokolo, vidjela sam ga pri dolasku. I kako to da mu je konj, kad stigne poslije, kako kaže, duga jahanja, tako svjež?

Voyle Ragan se uznemiri. Juliana bi prihvatila svaki odgovor, ali Drusilla neće, bila je pronicljiva kao i njen otac.

– Jesi li o tome razgovarala s još nekim?

– Nisam nikoga ni vidjela.

– Onda i nemoj! Čak ni s našim kaubojima. Tvoj otac zna što radi, a ti ostavi stvari kakve jesu. Što manje znaš, to bolje.

– Tako, dakle? Otac je odmetnik, zar ne? – Pa...

– Sumnjam u to već dulje vrijeme, no nekako mi se nije činio takvim čovjekom.

– Ne, Dru, on i nije takav. Nikada nije ni bio. Tvoja majka, čini se, to zna, ali ne spominje, niti to ne priznaje, čak ni samoj sebi. Otac će uskoro doći ovamo. Kad dođe, budeš li htjela, pitaj o svemu njega osobno. Ali nasamo, da nitko drugi ne čuje.

– Ujače Voyle, ne vjerujem da će stići noćas. Mislim da ima poteškoća. Imam taj osjećaj.

– Samo se nemoj plašiti! Nema razloga! – Ima! – prekine ga djevojka. – Ujače Voyle, kad smo odlazile iz Flagstaffa, netko nas je pratio.

– Tko? – zaprepasti se Voyle.

– Neki muškarac koji je dojahao iz klanca s istoka. Držao se sve vrijeme na udaljenosti, misleći da ga ne vidimo, no očito nas je pratio. Nestao je tek kada smo ulazile u naš klanac.

Voyle Ragan se zabrinuo. Tko bi to njuškao oko »V-Bara«? Možda kakav šerif? Ali na desetke kilometara daleko nije bilo ni jednog šerifa, niti se na ranču događalo išta sumnjivo što bi ih moglo privući. Da nisu odmetnici? To bi bilo vjerojatnije. Goveda su već skupljena.

– Nemoj time strašiti sestru ili majku, Dru. Znaš upotrijebiti pušku, drži je, dakle, pripravnim. A ja ću odmah razgovarati s kaubojima. Reci, gdje si ugledala toga jahača?

Pošto je Drusilla opisala predjel, Voyle odmah shvati gdje je to bilo.

– Sutra ću ići tamo pogledati – reče.

– Budi oprezan – savjetova mu Drusilla, a onda ga odjednom upita: – Ujače Voyle, jesi li kada čuo za kauboja koji se zove Mike Bastian?

– Mislim da nisam – reče oprezno. – Što je s njim?

– Srele smo ga kad smo putovale ovamo. Zapravo, pomogao nam je unajmiti kola kojima smo se dovezle ovamo kad smo napustile kočiju.

– Takvu bi vam pomoć na

Zapadu pružio bilo koji muškarac.

— Znam, no ima nešto, bilo je u njemu nešto...

— Kladim se da znam — osmehne se Voyle. — Vjerojatno je mlad i zgodan.

— I to — osmehne se i Dru.

— No nešto u njegovim kretnjama podsjetilo me na nekoga, na nešto. Kreće se kao velika mačka. Ne mogu reći na koga me podsjetio, ali zacijelo na nekoga koga vrlo dobro poznajem. Pitao me je može li nas posjetiti.

— Kladim se da si mu rekla da može.

— Naravno. Morala sam biti barem uljudna.

Kad djevojka zamakne u kuću, Voyle Ragan pođe u kaubojšku spavaonicu, da se s kaubojima dogovori o stražarenju. Jedan od kauboja, koji se zvao Garfield, nije bio time iznenađen.

— Pomišljao sam već da ti kažem, Voyle — reče on. — Prije nekoliko dana vidio sam konjske tragove. Čini se kao da se netko zanima za nas.

— Dobro, momci, svi znate svoj posao. Vladajte se kao da su opet indijanska vremena, samo se čini da ćemo, umjesto s Indijancima, imati posla s bijelcima, najvjerojatnije s odmetnicima. Sakupljamo goveda i za koji ćemo dan ovdje imati još desetak ljudi. Čini mi se, to i oni znaju, zato će nas, bude li uopće do toga došlo, napasti prije, dok smo još samo petorica. Uzmi i vinčesterku — upozori Voyle kauboja koji je polazio na stražu. — U ponoć probudi njega — pokaže na kauboja koji je počeo hrkati — a Pete će ga smijeniti u tri sata i stražariti do jutra.

Voyle Ragan izađe iz spava-

onice i osluhne. Noć je bila mirna, vrlo mirna. Pođe u kuću, u svoju sobu. Uz uzglavlje kreveta objesi opasač s revolverima, a uz umivaonik, nadohvat ruci, stavi vinčesterku.

IX

Osvanulo je hladno, jasno jutro. Mikeu Bastianu učini se da nesreća lebdi u zraku. Žurno se obukavši, pođe u središnju kuhinju u naselju, na doručak. Zateče za doručkom samo nekoliko odmetnika. Jeli su šutke. Pogledaše ga kad je ušao, no samo mu jedan kimne na pozdrav.

Mike je ispijao kavu, kadli uđe Perrin. Mike odmah postade oprezan. Perrin se kretao neuobičajeno samouvjereno, oholo. Ošine Mikea pogledom, te počne jesti.

U blagovaonicu uđe Roundy, a za njim i Doc Sawyer. Znači, Ben Curry je ostao u kamenjari sâm. Malo zatim uđuše i Ducrow, Kiefer, pa Rocky Clatt, Monson i Panell.

Prinoseći kavu ustima, Mike zastade usred kretnje. Iznenada osjeti da su sve to ljudi što ih je Perrin odredio za napad na Raganov ranč. Budući da se tako okupljaju, znači da će u napad poći danas.

Podigavši pogled, ugleda Roundyja kako se odmiče od stola, ne ispivši kavu. Starac požuri prema izlazu i nestade.

Mike također spusti šalicu i ustade. No odmah se ukoči, osjetivši dodir cijevi revolvera na leđima.

— Ne miči se! — reče netko iza njega.

Mike prepozna Fernandezov glas. Pogleda u Perrina; ovaj se

smješкао, zavalivši se u stolcu.

— Žalim zbog ovog iznenađenja, Bastiane — reče Perrin — ali moramo se žuriti, jer Lenaker dolazi ovamo. Dok on stigne, ja ću već biti u sedlu. Neki su momci bili za to da te ubijemo, no računam da ćeš mi dobro poslužiti u cjenkanju sa starim. Možda će biti teško namamiti ga iz te njegove kamene tvrđave, no sada, kad imamo tebe u rukama, mislim da će nas poslušati.

— Griješiš — mirno će Mike.
— Ne mari on što će biti sa mnom. Može sebi priuštiti da me zamijeni s nekim drugim. Neće vam dopustiti da prodete s time.

— Pa ipak ću proći. Vidiš, Rigger Molina pošao je jutros s desetak svojih ljudi u napad na onaj zlatni vlak.

— To je trebalo da bude moj posao — reče Mike.

— Mijenjao sam se s njim — nastavi Perrin. — Prepustio sam mu pljačku vlaka, a on meni pljačku banke. Moram priznati da sam mu prešutio kako će vlak pratiti dvanaest naoružanih stražara i koliko će ih biti naoružano i puškama. Zapravo, rekao sam mu da vlak prate samo trojica. Nadam se, dakle, da će oni srediti Molinu.

Perrin se iznanađa okrene.

— Oduzmite mu revolver i vežite mu ruke iza leđa — naredi svojim — a onda ga izgurajte na ulicu. Želim da ga starac vidi.

— Što ćemo s ovim? — pokaže Kiefer revolverom na Docca.

— Ostavi ga. Možda će nam doktor zatrebati.

Mikea obuže ogorčen gnjev

na samoga sebe. Morao je biti oprezniji! Pazio je na Perrina, a dopustio da mu se Fernandez prikrade iza leđa. Izguraše ga na ulicu, na toplo jutarnje sunce. Sa zadovoljstvom zamijeti da njemu, a to je značilo i banditima, sunce udara u oči.

Što god se dogodilo s njim, stari se Ben neće tako lako dati namamiti iz utvrđene kamenjare. Starac će, naoružan dobrom puškom, moći s vrata i prozora kuće nadzirati cijelo naselje.

Perrin proviri iza cjepanica i vreća s pijeskom, na brzinu nabacanih na ulicu.

— Sidi, Curry! — poviče. — Izadi ovamo podignutih ruku, inače ćemo ti ubiti sina.

Nije dobio odgovora. Čak nije znao je li ga tko uopće čuo.

— Nisam mu sin — reče Mike. — Čak nismo ni rođaci. Odgojio me je samo za određen posao, no može i bez mene. Ne mari on za mene.

— Nije te čuo — dobaci Clatt Perrinu. — Zašto jednostavno ne zauzmemo tu kuću na juriš?

— Jurišaj — dobaci mu Kiefer. — Ja ću tu sjesti i promatrati što će ti se dogoditi.

Usprkos svojoj bespomoćnosti, Mike je osjećao i zadovoljstvo. Ben Curry bio je čvrst borac, ali i dovoljno pametan. Znao je da će njihove prijetnje i ucjene dobiti na snazi tek kad im odgovori. Beskorisno im je ubiti Bastiana, a da to Curry ne vidi, beskorisno im je sve, kad ne znaju čuje li ih Curry uopće.

— Hajde, izlazi! — ponovno dovikne Perrin. — Dat ćemo tebi i Bastianu konje i kilometar do dva kilometra prednosti. Ne izadeš li, obojica ćete poginuti! Imamo dinamita!

— Perrine — reče mu Mike —

ispao si budala. Curryju uopće nije stalo do mene. Neće izaći, niti ga ti možeš istjerati. Zar misliš da starac, tako dobar planer svih naših pothvata, nije prevideo i ovakvu mogućnost?

Mike je govorio koliko za Perrinove toliko i za uši njegovih sljedbenika. Uspije li im poljuljati povjerenje u njegovo vodstvo, a tu je još i strah od Curryja, mogli bi se čak okrenuti protiv Perrina.

No Perrin se nije obazirao na njega. Neki su se odmetnici, dođuše, nemirno osvrтали, kao da se plaše ne prikrada li im se tko iza leđa. Znali su da je Ben Curry čvrst i lukav borac. Što ako je zaista i ovo isplanirano? Što bi učinio?

— Sve što Ben treba da čini, Kerbe — nastavi Mike — jest da čeka dolazak Davea Lenakera. Onda se može nagoditi s njim, a gdje ćeš u tom slučaju biti ti? Na vjetrometini, pred njihovim oružjem, zajedno sa svim ovim ljudima, koji su bili dovoljno ludi da te poslušaju!

— Zaveži! — ljutito će Perrin.

— Izaći će on već!

— Otvorimo vatru na zgradu!

— nestrpljivo će Ducrow. — Ili jurišajmo na nju, kako je predložio Clatt.

— Prokletstvo! — uzvratí Kiefer. — Zašto da se uopće natežemo s time? Uzmimo sve što možemo i nestanimo odavde. Ima tu stoke, barem dvjesto najboljih jahaćih konja u zemlji. Rigger je otišao, a Lenaker još nije stigao. Možemo pokupiti sve što hoćemo.

— Uzeti sitniš, a milijuni su na hrpi u toj kamenjari? U toj je zgradi plijen što smo ga godinama donosili. U utvrđenoj su sobi zlato i hrpe novca. A ti bi,

ostavivši sve to, bježao sa stadom goveda i konja?

— Nema tomo nikakve utvrđene sobe — nastavljao je svoj pritisak riječima Mike. — Ja spavam u jednoj sobi, Doc Sawyer u drugoj, starac u trećoj. Jedino što šef ima uskladišteno u toj kući jest brdo municije. Ima je dovoljno za pravi mali rat. Može odande metkom dosegnuti bilo koje mjesto u naselju. Čim odluči, početak će vas ubijati.

Kerb Perrin bio je zbunjen. Plan je načinio čim je saznao da je Lenaker na putu u kanjon Toadstool. Nije mu uopće palo na um da bi Ben Curry jednostavno odvratio takvom prezirnom šutnjom. Nije očekivao ni to da će se Curry olako predati, zato je postavio u zasjedu jednog svog čovjeka, dobrog strijelca, da starca ubije čim se pojavi.

— Momci — obraćao se dalje Mike odmetnicima — ako želite novaca, imate banku u istočnom Koloradu. Po svemu što znamo, tamo je dosta novca, samo čeka da ga netko pokupi.

Nijedan ne reče ništa, no Mike je znao da će o tome razmišljati. Nije vjerovao da je ijednom od njih žarka želja sukobiti se izravno s Benom Curryjem. Ako i jest star, nije prestar za otpor i borbu.

— Dakle — iznenada odluči Perrin — nema smisla da toliko nas čuva jednoga starca. A ono o banci dobra ti je zamisao — reče, bljesnuvši očima prema Mikeu. — Zadržat ćemo tebe, uništiti onaj Raganov ranč, a zatim će i stari Ben biti zreo da se povuče. Pobrinut ćemo se i za njega, pa poći na istok po taj novac.

Mikea povedoše s ulice. Vezaše mu i gležnjeve, te ga ubaciše u stražnju prostoriju trgovine. Mike pokuša srediti misli. Odjašu li Perrinovi ljudi odmah na ranč »V-Bar«, naići će tamo samo na četiri kauboja. Udarit će iznenada. Drusilla, Juliana i njihova majka bit će bespomoćne. Četiri muškarca, petorica s Voyleom Raganom, neće moći odoljeti iznenadnom napadu. A on je ovdje, vezanih ruku i nogu. Očajnički pokuša razdriješiti ili pokidati užad, no bila su od sirove kože, a i oni što su ga vezali znali su taj posao dobro obaviti. Ipak, kad bi se uspio osloboditi, te od Bena saznao tajni prijelaz preko rijeke, još bi mogao stići na ranč prije Perrinove družine i pripremiti im tamo neugodan doček. Ali, gdje je Roundy? Gdje Doc Sawyer?

Odjednom mu sine rješenje, vrlo jednostavno. Spusti se na koljena. Na sreću, nije, kao obično, nosio mokasine. Bio je obuo čizme, a na njima je imao oštre ostruge, što mu ih je poklonio Doc Sawyer. Pritisne ostruge jednu o drugu, kako se ne bi okretale, te poče o njih trljati užad od sirove kože. Bile su to, na sreću, meksičke ostruge s velikim, oštrim kotačićima, sa zupcima poput pile umjesto uobičajenih šiljaka. Sav se znojio, a mišići su ga boljeli zbog neudobna položaja tijela.

Zastavši na časak u mukotrpnom poslu, začu topot kopita. Protutnjalo je više konja. Jesu li to otišli Perrin i njegovi? Onda pred vratima začu udarce čizama o pod. Netko je dolazio k njemu. I to u času kad je već gotovo prerezao tu prokletu sirovu kožu. Bojeći se da ne zamijete njegov pokušaj da se oslo-

bodi, prevali se na bok.

Vrata se otvoriše. Uđe Snake Fernandez. U jednoj je šaci držao nož. Rame mu je još bilo u zavojima – posljedica rane što mu je zadao Mikeov metak.

– Pucao si u Fernandez, je li? Sasjeći ću te na komadiće. Sjeći ću te polako, vrlo polako. Vidjet ćeš!

Mike je ležao na ramenu, zureći u mješanca. Sagnuvši se nad njim, Fernandez ga bocne vrškom noža, no Mike se i ne pomakne. Razbješnjen, Fernandez baci nož u zrak, te ga opet vješto uhvati.

– Ne skačeš, ha? Prisilit ću te da skačeš?

Mješanac ga ubode, a Mike, pripravan na taj ubod, okrene se iznenada na leđa i objema nogama zamahne prema protivniku. Petama čizama pogodi Fernandez u koljena i odbaci ga na leđa. Čim je mješanac pao, Mike se podiže na koljena i pokuša nastaviti s piljenjem užadi kojom su mu bili vezani zglobovi.

No Fernandez je već bio na nogama, opet s nožem u šaci. Mike mu se baci u noge, ali mješanac uzmakne, a potom krene na njega nožem. Ali kad mu se dovoljno približio, Mike odbaci uvis obje svezane noge. Ostrugama pogodi odmetnika u slabine. Fernandez psujući posrne, a Mike još jednom očajnički pokuša razdvojiti ruke. Koža popusti, remenje poče spadati sa zglobova. Mike zgrabi rukama odmetnika za gležanj i povuče ga k sebi.

Fernandez tresne o pod, borio se poput divlje mačke, ne bi li se otrgnuo iz toga zahvata, no Mike ga dvaput udari svom snagom po vilici, tako da se

opruži po podu. Oduzevši onesviještenom mješancu nož, razreže i kožnato remenje oko gležnjeva. Protrlja šake i stopala, kako bi pospješio optok krvi.

Za trenutak Mike pogleda u onesviještenog Fernandeza. Odmetnik nije imao uza se opasač s oružjem, ostavio ga je vani. Mike pažljivo odškrine vrata. Ulica pred njim bila je pusta. Otvori vrata i stupi na nju. Ulica pred njim bila je pusta. Otvori vrata i stupi u nju.

Pred vratima, na stolcu, visio je Fernandezov opasač. Zgrabivši i opasavši Fernandezovo oružje, Mike požuri u odmetničku blagovaonicu, tamo gdje su ga jutros razoružali.

Ušavši, ugleda Doca Sawyera kako, s revolverom u ruci, drži na nišanu četiri Perrinova čovjeka koje je bio pritjerao uza zid.

— Čekam te — reče Doc Mikeu. — Nisam htio poubijati ove momke, a sam ih nisam mogao vezati.

Mike opaše svoj revolver, ali zadrži i oba Fernandezova, zadjenuvši ih za pojas. Zatim naredi Docovim zarobljenicima da legnu na pod, potrbuške, te im sveže ruke.

— Gdje je Roundy? — upita Doca.

— Nisam ga vidio otkako je izišao odavde.

— Zaboravi ga. Hajdemo gore u kuću, k Benu, a onda ćemo vidjeti što ćemo dalje. Nemamo mnogo vremena. Krenuli su na ranč »V-Bar«.

— Nemoguće! — problijedi Doc. — Nisam to znao. A tamo su one žene.

Izidoše na stražnja vrata i pođoše uz zgrade. Mike je skinuo šešir, kako bi ga Ben iz kuće

lakše prepoznao. Doc Sawyer bio je uzbuđen, ali je to nastojao prikriti, hineći hladnokrvnost. Vidio je mnoge revolveraške obračune, ali još ni u jednom nije sudjelovao.

U Benovoj kući se ništa nije čulo. Samo je u dnevnoj sobi, na podu, bila kutija s puščanom municijom, a nekoliko metaka prosuto po sagu. Uto začuše prigušeni krik. Mike zastade, osluhne. Onda pohrli stubištem u Benovu utvrđenu sobu, Doc za njim.

U tu sobu nije ulazio nitko osim Bena. Čak je ni Mike ni Doc do sada nisu vidjeli. Zidovi su bili neobično debeli, od kamena. U sobu je bila provedena izvorska voda. Kapala je sa stropa u mali kameni bazen, iz kojega se suvišak prelijevao u veći bazen na podu prostorije, odakle je mogla otjecati. Dovod vode izveden je vrlo vješto, te nije mogao biti prekinut. U sobi su bile i velike zalihe hrane. Teška čvrsta vrata mogla su se zaključati iznutra. Nepozvani bi u tu sobu mogli prodrijeti jedino upotrebom dinamita. U tom svojem posljednjem utočištu Ben Curry ležao je na podu, grčeci se od bolova.

— Slomio sam nogu! — ječao je. — Htio sam se kretati brzo, a za to sam pretežak! Po stubama sam se jedva dovukao ovamo. Drago mi je da te vidim, sine! — reče Mikeu. — Bojao sam se da će te ubiti. Jesi li se sâm oslobodio?

— Jesam — kimne Mike, pa odmah nastavi: — No moraš mi reći kako prelaziš rijeku Colorado u velikom klancu. Uz malo sreće mogao bih stići prije Perrina do ranča »V-Bar«, kamo je krenuo Perrin sa svojim ljudi-

ma da ga napadne.

— Ti bi to mogao — no morat ćeš vraški jahati. Perrin je već odmakao, a zna i gdje će naći svježe konje. Neće gubiti vrijeme. Ipak valja pokušati. No to je uska, opasna staza. Prvi put smo na njoj izgubili jednoga čovjeka i dva konja. Kad stigneš do rijeke, naći ćeš tamo staroga Indijanca iz plemena Navajo. Prijatelj mi je već godinama. Čuva mi pripravne, odmorne konje i pazi na put. Tamo ćeš dobiti odmorna konja. Navajo zna za tebe.

Mike skoči na noge i pokupi s poda dvije šake metaka.

Mike je usmjerio svog konja na stazu što je vijugala kroz šumu crnogorice i topola. Na nju se nastavljala skrivena staza prema klancu, kojom još nikada nije bio jahao, iako ju je jednom slučajno otkrio. Konj je bio odmoran, pa ga Mike nije morao požurivati. Jurili su kroz šumu, preko nekoliko proplanaka, dva puta prelazili potok.

Razmišljao je dokle je već mogao stići Perrin. Odmetnik nije znao za ovu prečicu, već je jahao dužim zaobilaznim putem. Put kojim je pošao Mike bio je gotovo četiri puta kraći, ali zato mnogo strmiji i opasniji. Mike nije mogao ni zamisliti kako će prijeći preko rijeke. Ben mu je samo rekao da prijelaz postoji i da će ga vidjeti kad stigne do rijeke.

Nakon nekog vremena Mike osjeti umor, a i na konju su naponi ostavili traga. Hoće li stići na vrijeme? Kako je na ranču? Što ako zakasni? Uhvati ga jeza pri toj pomisli. No znao je što će učiniti ako se to dogodi. Slijedit će Perrina i sve koji su s njim,

makar na kraj svijeta, te tamniti jednoga po jednoga.

Mike još nije nikada sudjelovao u revolveraškom obračunu. Kad je u salunu u Weaveru potegao oružje na Fernandez, učinio je to bez mnogo razmišljanja, a imao je i sreću. No u borbi, opominjali su ga i Roundy i drugi, protivnik uzvraća vatrom. Što bi on učinio da ga pogodi metak? Mora se suočiti s tim, odlučiti se, jednom zauvijek. Bude li i pogođen, mora se nastaviti boriti.

Konj je već bio iscrpljen, no spremno je koračao dalje, strmom stazom iznad ponora. Životinja kao da je znala da je na kraju puta i da je očekuje odmor.

U jednom času Mike je čak zadrijemao u sedlu. Prene ga trzaj, kad je konj stao. Osjeti vlagu koja se dizala iz klanca i začu prigušenu buku brze vode koja se probijala suženim koritom. Pred sobom ugleda svjetlo.

— Halo, vi tamo u kući! — poču i sjaše s konja.

— Tko to više? — odazva se glas iz kuće.

— Mike Bastian — odgovori Mike, prilazeći kući, s puškom u ruci. — Jašem za Bena Curryja.

Čovjek se pojavi na pragu. Bio je to stari Indijanac iz plemena Navajo, no još neobično oštih očiju. Promatrao je Mikea.

— Treba mi konj. Večeras moram prijeći preko rijeke.

— Nemoguće — odvrati Indijanac. — Noćas ne možeš preko rijeke.

— Bit će mjesečina. Čim izade mjesec, prelazim.

— Najprije jedi — slegne In-

dijanac ramenima. – Moraš jesti.

– Ima li tu konja?

– Trebaš li konja, naći ćeš ga na drugoj strani. Tamo je moj brat. On ima dobre konje. Ako rijeku uopće prijedeš, prijeći ćeš je danju, i to po žici – objasni Indijanac.

– Po žici?

– Spavaj sada. Treba ti odmor. Sve ćeš vidjeti kasnije.

Mike zatrese glavom. Žica? Nemoguće! Pa to je smiješno! Starac se zacijelo šali. Mike uđe, spusti se na ležaj i zagleda u odbljeske vatre na stropu prostorije. Buka vode iz ponora ipak ga uljuljka u san.

X

Šerif Borden Chantry gledao je kroz kuhinjski prozor u ono što su u njihovom gradiću zvali željezničkom stanicom. Kad su gradili prugu, dogodilo se da su tračnice postavili samo dvadesetak metara daleko od njegova doma. Tako je šerif mogao doručkovati, ručati, večerati, piti kavu, a uvijek s pogledom na mjesto mogućeg dolaska stranaca u gradić. Mogućeg, no rijetkog. Po četiri ili pet dana znalo se dogoditi da vlak samo zazviždi i prođe, ne zaustavljajući se, jer nitko nije trebao da stane. I šerif, pa i njegova žena Bess, voljeli su promatrati vlakove.

Žena upravo uđe u kuhinju, s kavom i starim predmetom razgovora.

– Voljela bih da o svemu konačno dobro razmisliš, Borden. Ovo nije mjesto za odgoj našega dječaka.

– Pa i ja sam odrastao na Zapadu – blago joj on odvrati.

– Drugo si ti. Ti voliš ovaj i ovakav život, ali ja za Toma hoću nešto bolje. Hoću da pohada školu, i to na Istoku. Da stekne obrazovanje. A ne da odraste goneći krave i noseći revolver.

Borden Chantry svrne pogled na prugu. Znao je što Bess osjeća, no što bi on kao šerif mogao raditi tamo na Istoku? Trenutačno ovdje ima čak dva posla, oba plaćena. Šerif je u gradiću i u oblasti, tako da prvi put u posljednjih nekoliko godina uspjeva ponešto i uštedjeti. Potraje li to koju godinu, mogao bi kupiti krave i vratiti se stočarstvu, stvoriti svoj ranč. Sada ima samo šezdesetak goveda i tridesetak konja, među kojima i onih pet što ih je po drugi put na njegovoj ispaši ostavio onaj stranac ili netko od njegovih ljudi.

– Razmišljao sam o tome, Bess – reče ženi. – Ali kako bismo tamo živjeli? Sve što znam, to su poslovi oko stoke.

Šerif osjeti nelagodu. Bess je sanjarila. Željela se vratiti na Istok, odakle je došla. Željela je da Tom odraste kako su odrasli njezin otac i njezina braća. A nije shvaćala da bi tamo bili jadni, siromašni. Na Zapadu je čovjek mogao biti siromašan, a da se ipak, sve dok pošteno radi, nitko na to ne osvrće. A na Istoku čovjek u takvom slučaju pripada drugom, nižem sloju ljudi, izostavljaju ga iz koječega, ne pozivaju u goste. Tako je on barem čuo o tom životu na Istoku. Inače je tamo bio samo dvaput, oba puta po nekoliko dana. Prvi je put poveo Bess k njezinima, tek što su se bili vjenčali. Odmah je zamijetio da bi s novcem koji mu je dostatan na Za-

padu, na Istoku bio bijednik. Siromašan rođak Bessine braće.

— Bordene — prekine ga žena — zašto je k tebi dolazio šerif Sackett? Ima li kakvih poteškoća?

Šerif srkne kave.

— Ne, ne osobitih. Ima jedna stvar za koju se obojica zanimamo. Možda je glupo, Bess, no sjećaš li se onih pisama? Onoga što sam pisao u Forth Worth? I onoga što sam poslao u El Paso? Vidiš, šerif Sackett razmišlja isto kao i ja, naime da je većinu pljački počinila jedna te ista velika banda kojom rukovodi jedan čovjek.

— Kakav je to čovjek koji može zapovijedati tolikim odmetnicima? — zapita Bess.

Naravno, Bess je, kao i' obično, postavila pravo pitanje. Čovjek koji planira i izvodi te pljačke s tolikim ljudima, držeći ih na uzdi, ne može biti običan, prosječan čovjek. Mora biti osobit čovjek! A takvoga bi brzo zamijetili i upamtili. No to se nije dogodilo.

Sackett i on razmotrili su dvadesetak pljački koje su izvedene brzo i glatko, bez pucnjave i ubojstva, s uspješnim bijegom, bez tragova.

Ali prije nekoliko dana mučila ga je jedna pomisao, te je o tome pisao Sackettu. Tko god rukovodio tom bandom, štitio je svoje ljude od opasnog razmetanja. Ne bi li, dakle, bilo korisno provjeriti koji se poznati odmetnici posljednjih godina ne pojavljuju u javnosti, o kojima se ništa ne čuje, a nisu ni u zatvoru? Iz iskustva je znao da odmetnici ne ostaju dugo pritaženi. Prije ili poslije pojave se ili u kakvoj novoj pljački ili kakvoj

gužvi u salunu. Većina njih želi se proslaviti.

Misli mu se vrate čovjeku koji je sposoban uspješno voditi i obuzdavati veliku bandu. Odjednom ga prene slutnja. Bess, koja je svojedobno, kad je on istraživao ubojstvo Joea Sacketta, postavila ključno pitanje, naime kako je dospio u grad, postavila je pravo pitanje i u ovom slučaju: kakav je to čovjek koji može zapovijedati tolikim odmetnicima? Konačno je znao: to je onaj krupni stranac što je ostavio kod njega onih pet konja. Mogao je biti stočar ili nešto slično, no takav bi čovjek mogao zapovijedati tolikim odmetnicima.

Borden Chantry izvuče džepni sat. Bilo je tek devet uvečer. Mary Ann zacijelo je još budna, ako su njezine djevojke već i legle. Vidi li ga tko kako odlazi k njoj, izbrbljat će to Bessi. Ali do Mary Ann mora ponekad poći po službenom poslu. Malo je toga što ona i njezine djevojke ne znaju o odmetnicima.

— Moram k Mary Ann, Bess — reče.

— Zar baš moraš? — nezadovoljno će Bess.

— Ta žena poznaje više odmetnika u ovom kraju nego bilo tko drugi, a i na izvoru je obavijest. Čuje o svemu što se događa.

— Hoće li ti reći?

— Bess, ovo je i njezin grad. U banci je i njezin novac — reče šerif i izađe iz kuće.

Nekoliko minuta kasnije, kad je šerif pokucao na vrata, Mary Ann pila je kavu u kuhinji.

— Uđi — pozva ga — ali budi tiho. Djevojke su već legle, jer su prošle noći naporno radile.

– Želim zapravo znati – reče šerif, koji je sjeo i ispričao joj ukratko svoja razmišljanja – tko je taj šef, a dobro bi mi došla i imena poznatih odmetnika što su nestali iz javnosti u posljednje vrijeme. Moguće je da je šef bande prije pet ili šest godina proveo jednu noć ovdje, u našem gradu. Možda i prije nešto manje vremena.

Mary Ann, kao u nedoumici, poravna nabore svoje haljine.

– Što se zapravo događa? – upita.

– Bojim se da im je zapela za oko naša banka. Zapravo to je samo slutnja, no dijeli je sa mnom i Tyrel Sackett.

Mary Ann spomene šerifu Riggera Molinu, a zatim pozove jednu od djevojaka, pa se uz njenu pomoć sjetiše i Kerba Perrina. O toj djevojci, rekoše, rijetko se čuje u posljednje dvije ili tri godine, iako su poznati kao nekadašnji opasni odmetnici.

– Kako su odjednom nestali?

– upita šerif.

– Rigger Molina nije bio ništa meni, nego jednoj mojoj prijateljici. Redovito su se sastajali. Jednoga joj je dana rekao da pazi na sebe, jer će se on povući na neko vrijeme, ali će, kad se pojavi, imati mnogo novaca. Takva hvastanja čujemo često. No to nije bio način Riggera Moline. On se nije morao hvalisati. Rekao je da se povezao s društinom koja radi na veliko, a onda je nestao.

Borden Chantry vraćao se kući razmišljajući o svemu što je čuo. Možda će mu to biti korisne obavijesti. No nije otišao kući, već do svoga zamjenika Kima Bace, nekadašnjega uspješnog kradljivca konja. I dois-

ta je od njega saznao o odmetnicima još više. Kim Baca je poznavao i Molinu i Perrina. Molinu je volio, Perrina nije. Obojica su, zamijetio je i on, u posljednje vrijeme nestali. Kao i Colley, odmetnik iz Deadwooda. Baca je mogao navesti desetak imena odmetnika koji se u posljednje vrijeme nisu pojavljivali. Šerif Chantry bio je sve zadovoljniji onim što je doznao.

Nešto kasnije, dok je kod kuće večerao, promatrajući vlak u prolazu, Chantry se ponovno sjetio visokog krupnog muškarca koji mu je bio ostavio onih pet konja. Trebalo je da i o njemu pita Mary Ann. Pomislivši na nju, sjeti se njezinog čudnog trzaja i promjene na licu kad je spomenuo kako je šef bande možda proveo jednu noć u njihovom gradu prije nekoliko godina. Počela je namještati svoju haljinu. Poznavao je Mary Ann. Tako je obično radila kad je imala kakvu zamisao ili donosila kakvu odluku.

Što je to Mary Ann znala? Volio bi da je šerif Sackett sada ovdje. Za razmjenu pisama treba dosta vremena. Ali postoji telegraf. Zašto se nikako ne može naviknuti na tu suvremenu stvar? Otkad postoji željeznica, tu je i telegraf.

Šerif pođe na stanicu i preda brzojav za Sacketta. Brzojav je glasio: »Rigger Molina – Kerb Perrin – Colley. Krupan muškarac, sredovječan ili stariji. Visok 1,90, težak 110, jake glave, dugih ruku. Dubok ožiljak ispod desnog uha.«

Sjedeći te večeri kraj vatre, Borden Chantry uzdisao je i čekao. A onda mirno pozove ženu.

– Bess, ako to baš toliko hoćeš, možemo pokušati tamo na

Istoku. Planirajte ti i Tom, a ja ću ići spavati.

Odnese čizme u spavaću sobu i stavi ih do vrata. Raspaše se, a opasač s revolverom objesi o naslon stolca, kraj uzglavlja. Svlačeći vestu sa značkom, zastade. Čula se buka na kućnim vratima. Ustade i maši se opasača s oružjem. No Bess je; čuo je, mirno nešto govorila, a onda se vrata zatvoriše.

Uskoro uđe u spavaću sobu Bess, s nekakvim papirom u ruci.

— Bio je telegrafist — reče. — Išao je iz ureda kući, pa je dobio ovaj brzoglasnik, jer mu se činilo da bi moglo biti nešto važno.

Brzoglasnik je bio od Tyrela Sacketta. Sastojao se od samo dviju riječi: »Ben Curry«. Šerifu Chantryju bilo je dobro poznato to ime. Zadovoljno se ispruži na krevetu, a zagonetan smiješak preleti mu preko usana.

Sutradan, ujutro, dok je sjedio u svom uredu i razmišljao o Benu Curryju, uđe Kim Baca. Šerif pogleda svojega mladoga zamjenika.

— Kime? Što znaš o Benu Curryju? — izravno ga upita.

— Ostavi ga na miru.

Chantry premjesti u nedoumici neke papire na stolu prije nego što nastavi razgovor.

— Možda imam neke njegove konje — reče. — Ako se ne varam, on ih je prije nekog vremena ostavio na mojem ranču.

— Ako jest, uzet će ih kad za to dođe vrijeme. Ponavljam, ostavi ga miru, šefe! On znači opasnost, veliku opasnost.

— Kada dođe po te svoje konje, bit će u bijegu. Želite ga uhvatiti, Baca.

Zamjenik prođe prstima kroz kosu.

— Ako su konji tu, onda su tu iz nekoga razloga. Ben Curry ne griješi i ne povlači krive poteze.

— Mislim da želi orobiti našu banku — blago će šerif.

— Neće to on učiniti. Moj je prijedlog da se u to ne miješaš i ne sprečavaš ga. Ne plaćaju te da pogineš.

— Plaćaju me da obavljam svoj posao. A i tebe plaćaju, Kime.

— Da, znam. Rečeno mi je, šefe, kako bi ti mogao lako zaraditi tisuću dolara, kad bi se nekoliko dana zadržao izvan grada. Ti si i oblasni šerif. Mogao bi malo istraživati odakle dolazi onaj krivotvoreni novac, što se toliko pojavljuje u posljednje vrijeme.

— Onome tko ti je to rekao slobodno odgovori da nisam na prodaju. Šerif koji se prodaje gori je i pokvareniji od lopova. Lopov ide za tim da krađe i pošteno se drži svojih namjera. Čuvar zakona polaže zakletvu da će čuvati zakon — oštro će Chantry i ljutito se odmakne od stola. — Da sam sudac i da mi predvedu pokvarenog čuvara zakona, odmjerio bih mu najtežu kaznu predviđenu zakonom.

— Mislio sam — slegne Baca ramenima — da ćeš razmišljati na taj način, no rečeno mi je samo da ti prenesem tu poruku.

— Reci im da ću biti ovdje — zaključči Chantry — i da ću biti pripravan.

— Neće doći Ben Curry — ponovi Kim Baca. — Bit će to najvjerojatnije Molina ili Perrin ili neki novi. Priča se kako Ben ima novoga čovjeka, posebno uvježbavanog za ovaj posao.

— Imaš li prijatelja u toj družini?

– Nemam – reče Baca, oklijevajući, a onda slegne ramenima. – Ne mogu reći da imam. Nikada, znaš, nisam pripadao bandi. Uvijek sam radio sam. Jedino što poznajem neke od tih momaka. Ima među njima dobrih ljudi, inače ne bih bili zajedno tako dugo. Priča se da stari šef popušta, te da su odmetnici nemirni i nestrpljivi.

– Hvala ti. Ako čuješ još nešto, obavijesti me.

– Otkad sam prikačio ovu značku – zatrese Baca glavom – ne čujem osobito mnogo. No – doda – mogao bih ja sakriti u džep, pa odjahati u Denver. Tamo bih, u ulici Larimer, možda čuo mnogo toga.

– Učini to! reče Chantry i pruži mu na dlanu nekoliko zlatnika. – Ne dajem ti mnogo, no upotrijebi ih. A meni ćeš reći što budeš čuo.

Baca je o pothvatima družine Bena Curryja znao iz ponekih glasina što su se tu i tamo mogle čuti. Nije pomišljao ni na kakvu uhodanu metodu u tim pothvatima, sve dok mu na to nije ukazao šerif Chantry, pokazavši mu novinske izreske, potjernice, pisma od drugih šerifa. Metoda je doista postojala. A to je značilo da se može od nečega krenuti, slijediti određenu misao, određen trag. Navike u svom vladanju rijetko mijenja bilo koji čovjek, pa to obično ne čine ni odmetnici. Vraćaju im se, a da toga nisu ni svjesni. Odmetnik može neko vrijeme pomišljati da dobiva igru, no uvijek mu se na tragu nađe neki Chantry ili neki Sackett, radeći mu uporno o glavi.

Što se pak njega, Kima, tiče, njegova su slabost oduvijek bili konji, bolji od onih kakve bi mo-

gao kupiti. Volio ih je, jer su bili brzi i jer su za njega naprosto bili lijepi. Nekad je ukrao neke od najljepših konja na Zapadu, no u tome je i bila sva neprilika – ti su konjim svima bili poznati.

Kim Baca prene se iz razmišljanja, jer je vidio da je Chantry izašao iz ureda i pošao za njim. Izjahaše zajedno.

– Trebat će mi nekoliko dana do Denvera – primijeti Baca.

– Podi vlakom. Staviti će ti konja u vagon za stoku, a ako takvoga ne bude, prokrijumčariti ćemo ga u vagon za prtljag.

– Kako se nisam toga dosjetio? Nikako da se priviknem na činjenicu da postoji i željeznica. Vidimo se za tjedan dana – reče i okrene konja.

Šerif potjera konja natrag, niz brežuljak. Kim Baca, naravno, ima pravo. Trebat će se pozabaviti i tim krivotvorenim novcem. No prvo se, međutim, mora pripremiti za doček pljačkaša banke. Momci Bena Curryja nisu ubijali, no budu li pritiješnjeni, morat će i pucati. Zato će on, šerif, uzbuniti grad, odrediti pod zakletvom nekoliko ljudi za svoje zamjenike. Želi li Ben Curry orobiti baš banku u njegovu gradu, morat će se za to vraški potruditi. Ali tko je taj novi Curryjev čovjek o kojemu je Baca pričao. Tko bi to mogao biti. Bio tko bio, u obrani banke bit će pucnjave, a s obzirom na to kakve vrsne momke zacijelo ima Ben Curry, bit će i mrtvih.

Borden Chantry nije volio ubijati, ni vidjeti da nekoga ubijaju, no možda neće imati izbora.

XI

Na ranču »V-Bar« bilo je mirno. Drusilla Ragan stajala je na omiljenom mjestu na terasi, zemišljeno gledajući u klanac. Jahač, što ga je bila nedavno ugledala, nije joj izgledao nimalo prijateljski. Indijanac nije bio. Indijanac ne bi prilazio kući, možda bi je samo pogledao iz znatiželje. Bio je bijelac. Da je bio prijateljski raspoložen, došao bi na ranč, da pojede nešto ili barem popije kavu.

Jašući naokolo, pretražila je teren. Nije bila stručnjak za tragove, no zapazila je ono što je bilo očito. Našla je tragove jahača koga je bila ugledala, te ih slijedila. Očito je više puta zastajao i s raznih mjesta promatrao ranč. Jasno se vidjelo gdje je konj stajao, okretao se na jednom mjestu, nemirno toptao. Htjela je poći za tragovima i dalje, no bilo je već kasno. Pogledala je još čeznutljivo na sjever, prema velikom klancu Colorada, odlučivši da će jednoga dana stati i na njegov rub, a onda se vratiti kući.

Voyle Ragan dočekao ju je kad je dojahala. Dočekao ju je na ovoj istoj terasi, odakle je prije jahanja promatrala okolicu.

— Jesi li što pronašla? — upitao je, vidno zabrinut.

— Tragove — jednostavno je odgovorila. — Nedvojbeno je da nas netko zaista uhodi.

Zbog visokih okolnih stijana sumrak je na ranču »V-Bar« padao dosta rano. Crveni zidovi, po kojima je klanac nazvan Red Wall, tamnjeli su u vlastitoj sjeni, a noć je kao kakav baršunast veo pokrivala i dolinu i ranč. Svijetlile su samo zvijezde,

prozori kuće i oni na kauboj-skoj spavaonici.

Morat će opet stražariti. Voyle se bio vratio u kuću, po svoju pušku. Držat će je uza se. Opa-sao bi i revolver, no nije htio uznemiravati žene koje su znale da ga rijetko kada nosi.

Večerali su tiho. Čule su se samo uobičajene uljudnosti. Voyle je sve vrijeme osluškivao šumove izvana, no noć je bila neuobičajeno tiha.

Uskoro su žene pošle na spavanje. Voyle Ragan ugasi posljednju svjetiljku i izađe na terasu da osluškuje. Noć je i dalje bila vrlo tiha.

Pođe od kuće prema kaubij-skoj spavaonici. Tamo je pred vratima sjedio Garfield na straži.

— Bolje će biti da pođeš na terasu ili ispred kuće — preporučio mu Ragan. — Odatle ćeš bolje čuti.

Garfield ustade. Uze pušku te pođe oko kuće, prema prednjem stubištu. Sve mu se to činilo pomalo glupim. Čega se to uopće stari Voyle plaši? Spusti pušku i pripali lulu.

Pogleda u zvijezde. Izgledale su lijepe i istodobno nekako moćne. Čovjek u ovom kraju volio je promatrati zvijezde. Šteta je samo što ima previše posla, pa to čini rijetko, a ponekad i zaboravi.

Garfield nije znao da promatra zvijezde posljednji put. Nije znao da će za nekoliko sati biti mrtav.

XII

Mike Basitan naglo se probudi. Nekoliko trenutaka nije shvaćao ni gdje je, ni zašto je tamo gdje jest.

Ustade. I revolveri i puška bili su kraj njega. Bio je u maloj kamenoj kući, a izvana se čula moćna rijeka. Sjeti se da mora prijeći preko te rijeke, iako nije mogao ni zamisliti kako bi to itko mogao uspjeti. Kraj ognjišta je, mirno pušeći lulu, sjedio stari Indijanac.

Kad se Mike najeo, podoše zajedno na stazu što se još više uspinjala, do neke izbočine. Tu zastadoše.

— Tamo. Vidiš, tamo? Tamo je most. Most od žičanog kabla, pričvršćen na obalama željeznim kukama, zabijenima u stijene.

Zurio je u dvije tanke, u tmini jedva vidljive čelične žice koje su se gubile u noći iznad ponora, jedna iznad druge oko dva metra. Stojeći na goloj, hladnoj, ali čvrstoj stijeni, Mike prvi put u životu osjeti strah, užasan strah, — Hoćeš reći, Ben Curry prelazi ovuda?

— Prešao je više puta.

— Jesi li ti prelazio po toj žici?

— Druga se obala ne rezlikuje od ove — slegne stari Indijanac ramenima. — Bude li tamo nešto što bih poželio, pojahat ću okolo preko prijelaza Lee's Ferry ili Crossing of the Fathers. Preostalo mi je još premalo vremena da bih nekamo žurilo.

Iz uskog, dubokog klanca dizala se izmaglica od silne vode. Mike Bastian gledao je u dvije žice, a nešto u njemu odvrćalo ga je od onoga što bi morao učiniti. Ovlažio je usne jezikom, znajući da je to što su se osušile pouzdan znak straha. Pa ipak, Ben Curry je ovdje prelazio rijeku! A Ben je dvadesetak kilograma teži od njega.

Još je trenutak oklijevao, no

sjeti se kako Kerb Perrin žuri na ranč »V-Bar«, da ga napadne. Mora stići prije Perrina! Prebacivši pušku preko glave i ramena, uhvati rukama gornju žicu, oprezno stane na donju, te baci još jednom pogled na stijenu, s koje je zakoračio nad ponor. Stari Indijanac već je bio nestao.

Mike duboko udahne. Nikada nije volio visine. Možda je i dobro što je noć, pa ne vidim ponor ispod sebe, osim povremena bljeska zapjenjenih valova. Pomisli na trenutak kako još nije odmakao daleko, pa bi se mogao vratiti, poći po konja i otići u kanjon Toadstool. No što bi tada bilo s Drusillom i Julianom? Što s njihovom majkom? A kauboji? Hoće li ih itko opomenuti? Slute li uopće da se priprema napad na njih?

Napredovao je polako, držeći se šakama čvrsto za gornju žicu, a vukući stopala po donjoj, svjestan toga da bi pogrešan korak značio pad u sigurnu smrt.

Koliko je metara iznad vode? Šezdeset ili sedamdeset? Vjerojatno i stotinjak, iako je žica bila razapeća gotovo na dnu kanjona. Sjeti se Roundyjeva razgovora s Benom dok je on, Mike, bio je još dječak. Roundy je našao željezni obruč zabijen u stijenu, pričao je Benu o tome. Nema sumnje da je to Bena potaklo da sagradi ovaj »most«.

Još uvijek se ježio kada je kročio na čvrsto tlo male šupljine u stijeni. Sav se tresao. Toliko je bio omamljen naporom i pretrpljenim strahom da nije ni opazio Indijanca koji je tamo sjedio, očekujući ga.

Stari Indijanac, brat onoga s druge obale, šutke ga je poveo

do svoje kolibe, izgrađene u manjem pobočnom klanu. Vezan uz dovrat, Mikea je čekao snažan ždrijebac. Mike se baci u sedlo, mahnuvši Indijancu u znak pozdrava i zahvalnosti. Ždrijebac pojuri očito poznatom mu stazom.

Putuje li i Perrin noću? Mike je sumnjao u to. Konačno, Perrin nije imao razloga za žurbu. Njegove su ga žrtve čekale, bespomoćne, ne sluteći uopće da on dolazi. Staza se penjala. Nije bilo sumnje da je i Curry već jahao ovoga konja. Životinja je očito znala kamo ide i žurila je da što prije stigne na cilj. Kad se staza proširila, ždrijebac pojuri galopom.

Sjene noći već su uzmaknule, no sunce se još nije pomaljalo. Mike uspori konja, no životinja se napinjala da potrči. No Mike je znao da sada mora osluški-vati, čuti svaki zvuk, šum, kret-nju, možda i hitac u daljini.

XIII

Drusilla Ragan je poranila. Zamišljeno se češljala, a potom pričvrstila kosu. Čula je kako joj se majka kreće po susjednoj sobi. Meksikanke, što su se brinule o kući, već su je posprema-le.

Juliana je vani već razgovarala s mladim plavim kaubojem, unajmljenim da kroti konje na ranču.

Drusilla saču Julianine korake.

— Zar još nisi spremna za doručak? — upita je sestra, kročivši u sobu, zažarenih obraza.

— Ja već umirem od gladi!

— Začas ću stići — odgovori Drusilla, a kad se sestra već okrenula da pođe, dobaci joj pitanje: — Što misliš o njemu, Ju-

lie? O onom kauboju ili što je već bio, koji je za nas unajmio kola? Zar nije bio nešto najljepše što si ikada dosad vidjela?

— Oh? Misliš na Mikea Bastiana? Pitala sam se što se tu toliko muvaš, jer obično ustaješ prva. Pa čini mi se zgodnim. I znaš li što? Podsjetio me na našega oca. Ne izgledom, nego po nekim kretnjama.

Čim je sjela za doručak, Drusilla opet odluči pitati Voyla Ragana za Mikea Bastiana. Ragan je znao da su djevojke srele Mikea u Weavaru, a znao je i za vlak sa zlatom, te se nastojao držati povučeno.

— Jesi li rekla da se zove Bastian? Doista ne znam. Što? Imao je hlače od jelenje kože? Čini se prije da je lovac nego kauboj, no nikad se ne zna. Možda je lovac, prijeko na visoravni Kaibab. Vjerojatno ga više nikada nećeš sresti. Prilično je divlje tamo prijeko, s one strane klanca.

— Vozač onih kola rekao nam je da tamo ima odmetnika — umiješa se u razgovor Juliana.

— Moglo bi biti — reče Ragan. — No ja nikada nisam bio na onoj strani.

Uzdigne glavu i oslušne. Učinilo mu se da je čuo dolazak konja, no bilo je prerano za Benov dolazak. Dode li netko drugi, morat će ga se otarasiti, jer očekuje Bena. No posjetioci su tu na ranču rijetki. Onda se začuo isti zvuk no sada bliže. Ragan brzo ustane.

— Ostanite ovdje! — reče ženama oštrije nego što je namjeravao.

Bojao se zapravo kakve potjere, no ugledao je Kerba Perrina. On je Perrina vidio mnogo pu-

ta, no sumnjao je da je Perrin ikada vidio njega ili da je uopće znao tko je on. S Perrinom je bilo više jahača, no sve su to bili Benovi ljudi, što staroga kauboj gotovo umiri. Sjeti se, međutim, kako ga je Ben uvjeravao da odmetnici ništa ne znaju o ranču »V-Bar«, ni o njegovoj vezi s njim. To ga donekle zbuni i zabrine. Izade na terasu, pođe prema Perrinu.

— Kako si? — upita i odjednom postade svjestan toga da uza se nema ni revolvera. — Mogu li što učiniti za tebe?

— Možeš. Da nam praviš što manje problema — oštro odgovori Kerb Perrin. — Miči nam se s puta, pa ćeš možda proći neozlijeđen. Čuli smo da ovdje na ranču ima ženâ. Došli smo po njih i po tvoju stoku.

Voyle Ragan hrabro se uspravi i usprotivi.

— Moj ti je savjet da odjašeš odavde, i to što brže. Nisi nimalo dobrodošao. Jedine žene ovdje pristojne su žene koje su stigle u posjet.

Malo dalje od njih Ducrow je upravo sjahao, vadeći vinčesterku iz navlake na sedlu. Uto se iza korala, s puškom u ruci, pojavi Voyleov kauboj Garfield.

— A sada je dosta! — poviče Garfield. — Stoj tamo!

Ostali odmetnici već su bili sjahali i raštrkali se. Garfield izade iz korala.

— Stani, rekao sam! — poviče.

Kauboj je vidio odmetnikovu kretnju kada je zapucao preko sedla. Iako pogoden, Garfield također zapuca i pogodi čovjeka iza Ducrowa. Dok je Garfield repetirao pušku, Ducrow ga još jednom rani drugim, a zatim i ubije trećim metkom.

Ne obazirući se na pucnjavu,

Kerb Perrin krene stubama, ali ga Voyle Ragan raspali pesnicom po ustima. Udarac je bio iznenadan, neočekivan, a bio je i dobro odmjeran. Perrin se primi rukom za usta. Ugleda na njoj krv.

— Za ovo ću te ubiti! — bijesno poviče.

— Ne još, Perrine!

Posljednje riječi povikao je netko drugi, izazovnim glasom, ali glasom koji je Perrin odmah prepoznao. Bio je zaprepašten. Zar je Bastian ovdje? Ostavio ga je kao zarobljenika u kanjonu Toadstool. Kako može biti ovdje? A ako je Bastian slobodan, znači da je i Ben Curry opet u sedlu. Mora odmah ubiti Mikea Bastiana!

— Pravite od sebe budale! — dovikne im Mike. — Ben Curry još nije svrgnut, a ovaj je ranč pod njegovom zaštitom! Poslao me da vas zaustavim. Bit će oprošteno svima onima koji se odmah bace u sedlo i nestanu odavde. Ako ne želite imati posla s Benom Curryjem, kupite se odavde, i to odmah!

No Kerb Perrin posegne za revolverom. Bio je uvjeren da će ubiti Mikea Bastiana. Nikada nije sumnjao u svoju vještinu i brzinu u rukovanju revolverom, pogotovu sada. Što taj momčić misli o sebi, tko je on?

Osmjehne se kad mu je šaka dodirnula revolver. No još ga nije dospio ni izvući iz korica, kadli ugleda kako je iz cijevi Bastianova revolvera bljesnuo plamen, a njega nešto pogodilo u trbuh. Posrnuvši, iznenađen, Perrin uzmakne za korak. Iako je zapucao, njegov metak je udario u blato ispred njega. Podigne revolver, da opet nanišani, kadli ga opet nešto pogodi,

tako da se napola okrene. Što je to? Samouvjerenom, iskusnom odmetniku, revolverašu, nikako nije bilo jasno, nije htio vjerovati da su ga to pogađali meci «onoga momčića». Nastojao je ispružiti prema protivniku revolver, ali mu je odjednom postao vrlo težak. U želucu je imao neki neugodan osjećaj, kakav nije imao nikada prije. Pokraj njegovih koljena, na koja je pao, stvarala se crvena loakva.

Počeo se pridizati. Mora ubiti Bastiana! Mora! Žmirkao je u razdaljinu među njima. Bastian je stajao s revolverom u šaci, nije više pucao. Što je to s Bastianom? Zar misli da on, Kerb Perrin, treba vremena, nekakvu prednost? Jedva ustane na noge, no zatetura, zanesese se. Noge su mu otkazivale, a teško je i disao. Znači, Mike Bastian ga je pobijedio. Zar njega? Prokletstvo! Poče podizati cijev revolvera, no oružje mu ispade iz šake. Tada se sjeti da ima i drugi revolver. Posegne za njim, ali ga ne dostigne, već se stropošta u prašinu. Oči mu se razrogačiše, usta razjapiše. Htjede kriknuti, no nije dospio.

Kerb Perrin bijaše mrtav.

Još dok je Perrin potezao oružje na Bastiana, Ducrow je, iskoristivši trenutak, utrčao u kuću. Kiefer je, vidjevši kako mu vođa pada, i sâm posegnuo za revolverom, no njega je hicem iz puške, koju je već uspio donijeti iz svoje sobe, ubio Voyle Ragan. Ostalim odmetnicima bila je odjednom glavna briga da se domognu svojih konja i pobjegnu odatle. Mike ih isprati još jednim revolverskim hicem.

Uto se začu krik iz kuće.

Ducrow, koji je zapravo po-

šao na ranč radi žena, sada se svakako htio jedne dočepati. Ušavši u kuću, ugledao je Julianu kako, prestrašena pucnjavom, bježi u svoju spavaću sobu. Kako je prozor bio otvoren, Ducrow je zgrabi i baci kroz prozor iz kuće, a zatim i on iskoči za njom. Brzo ju je prebacio preko sedla jednoga konja i vješto joj svezao noge i ruke. Djevojka pokuša vrisnuti, ali je on udari po ustima, a onda se baci u sedlo Perrinova konja, koji je ostao bez gospodara, a uz to je bio i bolji od njegova. Zgrabivši uzde Julianina konja, odgalopira s poprišta bitke.

Mike je samo dospio vidjeti Ducrowa kako zamiče među borove. Kad je vidio da vodi još jednoga konja, bilo mu je odmah sve jasno.

— Gdje je Juliana? — poviče Drusilli koju je spazio na terasi.

— Oteo je Julie! — dovikne Voyle Ragan, pojavivši se iza kuće. — Idem po konja!

— Ostani ovdje! — reče Mike.

— Pazi na žene i na ranč! Ja polazim na Julianom!

Mike pođe k svome konju, puneći usput vinčesterku. Drusilla pohrli k drugom konju.

— Vрати se u kuću! — naredi joj Mike.

— Juliana je moja sestra! — odvрати djevojka. — Kad je nađemo, možda će joj trebati ženska pomoć!

— Dobro, ali znaj da to neće biti izlet!

Mike okrene svojega konja. Zamijeti kako je i Drusilla uzjahala jednoga od najboljih Benovih konja.

Mladić je grozničavo razmišljao. Hoće li se Ducrow pokušati vratiti u klanac Toadstoll, odmetničko logorište? Ili će se

pridružiti Monsonu i Clattu, koji su uspjeli pobjeći? Dogodi li se ovo potonje, neće biti dobro. Ne plaši se ni jednoga od njih, no budu li sva trojica zajedno, neće biti lako. Zadržavao je konja, kako bi pronašao tragove kopita Ducrowljeva i Julianina konja. Pokuša razmišljati o svemu s Ducrowljeva stajališta. Taj odmetnik vjerojatno ne zna da je Juliana Benova kći, no kad bi i znao, ne bi se sada na to obazirao. Međutim, vjerojatno shvaća kako Ben nije poražen, pa se neće vraćati u Toadstool. Osim toga, Ducrow želi zadržati djevojku za sebe. Vjerojatno će je na kraju ubiti, da je se otaraši, jer se svaki napad na ženu strogo kažnjava – vješanjem.

Odavno je Mike naučio od staroga Roundyja da se nekoga može slijediti na više načina: ne samo zureći u njegove tragove nego i pokušavajući razmišljati na način progonjenoga. Ducrow nema hrane ili je barem nema dovoljno. S prijašnjih pohoda vjerojatno zna gdje će naći vode. Poznaje zacijelo rančeve. Neki su nastanjeni, a neki nisu. I Mike je vrlo dobro poznao okolicu.

Staza odjednom skrene, zamičući u grmlje. Mike se osvrne na djevojku iza sebe. Vidio ju je svu prašnjavu, s tragovima suza na licu, no sa zadovoljstvom zamijeti kako je Drusilla bila dovoljno prisebna da ponese svoju pušku. Bila je, napokon, kći Bena Curryja, dostojna družica muškarcu i u ovakvim situacijama.

Prolazili su sati i sunce se već naginjalo k zalasku. Drusilla je shvatila da njezinu sestru neće osloboditi prije noći. Obuze je strah. Mike se osvrne k njoj.

– Sama si htjela poći – reče.
– Nećemo se zaustaviti ni noću.

– Kako ih možeš slijediti po mraku?

– Ne mogu, ali mislim da znam kamo su se zaputili.

Na rubu nekoga proplanka Mike naglo trgne uzde i konj zastane.

– Dru – šapne djevojci. – Tu je nedaleko ispred nas jedan mali ranč. Gotovo je sigurno da je Ducrow s tvojom sestrom pošao tamo. Idem pogledati.

– Poći ću s tobom.

– Nemoj. Ostani tu! Dođi s njima tek kad zazviždim. Pokušat ću se prikrasti što tiše.

Izuvši čizme, Mike je obuo mokasine, koje je uvijek nosio sa sobom u torbi na sedlu. Bešumno zamakne u tminu. Na ranču se pojavi svjetlo na jednom prozoru. Mike se prikrađao koralu. Nije mogao dobro vidjeti konje, no jednoga pogladi po sapima i ustanovi da je životnja sva mokra od znoja, od nedavnog jahanja.

Prišuljavši se k prozoru, Mike proviri u sobu. Muškarac četvrtasta lica sjedio je za stolom, držeći revolver u šaci. Spusti oružje na stol i pokrije ga kuhinjskom krpom.

Domaćin se očito bojao nečijeg dolaska. No očekivao je topot kopita, bat čizama, zveket ostruga. Mikeov tih, iznenađan ulazak u sobu zaprepasti ga, te instinktivno posegne rukom prema krpi kojom je pokrio revolver.

Mike zatvori za sobom vrata. Čovjek je zurio u njega. Taj crnokosi mladić u hlačama od jelenje kože nije baš bio sličan čuvaru zakona.

– Ti si Walt Sutton – reče

Mike. — Digni ruke s toga stola, prije nego te raznesem.

Sutton uzmakne, a Mike rukom odbaci krpu i otkrije revolver.

— Ubio bih te da si ga samo pokušao upotrijebiti!

— Tko si ti i što hoćeš? — protisne Sutton.

— Znaš ti prokleta dobro što hoću! Ja sam Mike Bastian, Benov posinak. Ovo je Benov ranč. Namjestio te tu i kupio ti stoku za početak. A sada radiš protiv njega! Gdje je Ducrow?

— Nisam ga ni vidio — zatrese Sutton glavom.

— Lažeš, Sutton! Njegovi su konji u tvom koralu. Kaži gdje je ili ću početi pucati!

Walt Sutton bio je u nedoumici. Znao je da je Ducrow jedan od Benovih ljudi i dao mu je svježe konje. Ovoga mladića nije još nikada vidio, no sigurno je Benov posinak kad zna da je ovo Benov ranč.

— Gospodine — reče mu — ne želim nikakvih problema, pogotovu sa starim Benom. On me je tu postavio i dobro mi je. Ducrow je zaista bio tu, no rekao mi je da bježi pred šerifovom potjerom.

— Zar ja izgledam kao netko iz potjere? Ducrow je oteo nećaku Voylea Ragana, a Raganovi su Benovi prijatelji. Moram naći Ducrowa.

— Oteo je Raganovu nećaku? A ja sam se čudio što će mu dva jahaća konja!

Mike otvori vrata i zazviždi, a onda upita Suttona:

— Kamo je pošao?

— Zaista ne znam. Prije oko jedan sat ujahao je ovamo, zahtijevajući dva tovarna konja, hranu i pokrivače. Uzeo je i dvije čuture vode, dva svježja jaha-

ća konja i nestao.

Uto Sutton ugleda na vratima Drusillu.

— Poznajem je — reče. — Dobra večer, gospodice!

— Daj nam nešto hrane, i to brzo! — naredi Mike. — I pripremi nam, što brže, dva najbolja konja.

Sutton stavi na stol kruha i mesa, te pohita prema koralu. Uskoro izvede dva konja, tipične jake i lijepe planinske konje kakve je za svoje potrebe držao Ben Curry. Dovede ih do kućnih vrata, te u bisage počeo trpati hranu.

— Pomogao si mi — reče Mike — i obavijestit ću Bena o tome. A sada te još jednom pitam: slutiš li barem kamo je Ducrow mogao odjahati?

— Pa... — oklijevao je Sutton, očito prestrašen — ubit će me dozna li da sam ga odao, no spominjao je klanac Peach Meadow.

— Klanac Peach Meadow? — namršti se Mike.

Taj je klanac bio legendaran u ovom kraju sa svojim visokim crvenim stijenama. O tome mu je pričao stari Roundy.

— Što te je pitao?

— Poznajem li put prema klancu i je li put prohodan.

— I što si mu odgovorio?

— Što sam mu mogao reći?!

— razmahne se Sutton rukama.

— Slušam o tom klancu otkad sam došao u ovaj kraj, čak sam ga i tražio. Tko i ne bi ako je istina to što se o njemu priča?

Kad su pojahali s ranča, Mike dodirne djevojčinu ruku.

— Dru, ovo će biti teško. Ako se želiš vratiti...

— Ni ne pomišljam na to.

— Neću reći da mi je to žao. Volim biti s tobom. Zapravo...

Mike ne izgovori do kraja ono što je želio. Djevojka je spoznala da joj je želio reći mnogo više. Znala je da je umoran, po izrazu njegova lica, po događajima na ranču. No djevojka nije ni slutila kakav je naporan put bio prešao do dolaska na ranč »V-Bar«.

Jahali su, kad je to dopuštala širina staze, jedno uz drugo.

— Sumnjam da će se Ducrow još igdje drugdje zadržavati — objašnjavao je Mike djevojci. — Više nema ovakvih utočišta, a zna da ga gone, iako ne zna tko ga progoni. Volio bih da zna da sam mu ja za petama.

— Zašto?

— Zato što me želi ubiti. A to bi značilo da će zastati, kako bi to pokušao učiniti.

XIV

Bili su već satima sami u noći. S konjima pod sobom i zvjezdama nad sobom.

— Kakav je, zapravo, taj klanac Peach Meadow — upita djevojka.

— Priča se — odvrati joj Mike — da je blizu rijeke Colorada ili nekoga od njenih pritoka. Prema tim pričama, poznavali su ga još Španjolci, prije njih Indijanci, a sada ga je netko ponovo otkrio prije nekoliko godina. U njemu, navodno, ima dovoljno svježih izvorske vode, a postoji i lijepa livada na kojoj je netko zasadio breskve, vjerojatno bacivši koštice iz torbe na sedlu. Nisam vidio nikoga tko je doista bio u tom klanu. Sve su to samo priče. Indijanci čak tvrde da takvo mjesto uopće ne postoji, vjerojatno ne želeći da netko njuška naokolo. Ducrow nas se svakako pokušava otre-

sti, a možda i zna nešto više o tom klanu.

— Pokušat ćeš ga slijediti i noću?

— Zapravo, neću. Zemljište je opasno, pa ni on neće žuriti. Odavde nam ne može pobjeći. Ostat ćemo iza njega sve do kraja ovoga klanca. Do tada će i svanuti, pa ćemo ponovno naći njegove tragove.

— Brinem zbog Juliane — reče Drusilla.

Na kraju klanca, tamo gdje je prelazio napola u pustinju, Mike zaustavi konja i sjaše.

— Ne smijemo paliti vatru — reče. — Vidjela bi se na kilometre. A želim da zna kako smo mu za petama.

Mike razastre svoj pončo blizu stijene ravna brida, te pruži djevojci pokrivač.

— Odmori se — reče — Trebat će ti snage.

Legli su. Djevojka je zaspala, ali nakon nekog vremena, kao da je uznemirena nečim, iznenada otvori oči. Pogleda lijevo i desno, ali kada spazi Mikea, smiri se.

— Baš sam bila umorna! — reče.

Djevojka sjedne. Promatrala je kako Mike uz stijenu pali malu vatru. Sakupio je vrlo suhog granja, koje je gotovo neće dimiti, kako bi skuhao jutarnju kavu. Onda iz torbe izvadi tvrdi dvopek, te nešto sušene govedine.

— Jedi, dok još možeš — reče djevojci. — Nećemo se više zaustavljati.

Pojahavši, uskoro nadoše Ducrowljeve tragove. Jahali su dosta brzo. Svanulo je, granulo je već i sunce, te im odagnalo ukočenost iz mišića.

— Staza je išla malom udoli-

nom, kraj neke povelike bare, a onda zađe u splet stijena, iza kojih se nazirala borova šuma. Nigdje tragove vatre, nigdje znaka da su Ducrow i Juliana zastali da se odmore. Juliana je bila krhkije građe od Drusille. Sigurno je strašno umorna. Odmetnik je, očito, znao kamo ide i znao je da to nije daleko, jer nije štedio konje.

Uskoro je bilo još lakše slijediti tragove. Jahali su u tišini, a Mikeove se misli opet vratiše Drusilli. Što li će misliti kad sazna da joj je otac odmetnik? I da je i on, Mike, odgojen za odmetnika?

Šuma postade rjeđa i napokon izjahaše na čistinu. Pogled je sezao u plavetne daljine. Mike, još uvijek u mokasinama, pride rubu klanca, iz kojega se dizala jutarnja izmaglica. Na ivici ponora raslo je samo nekoliko cedrova i borova. Mladić se naježi, pogledavši u dubinu. Zar su se Ducrow i Juliana spustili tamo? Na konjima? Klekne na stijenu. Doista zamijeti trag konjske potkove. Stijena se spuštala prilično strmo, ali je postojala i staza, iako jedva metar široka. Vрати se k djevojci i obavijesti je što je vidio.

— Ako si ti spreman, ja sam također — hrabro će djevojka, no onda ga upozori: — Mike, možda će nas tu dočekati, puca ti u nas.

— Znao sam to kad sam pošao za njim, Dru — slegne Mike ramenima. — Sve su to grubi ljudi, a Ducrow ima i razloga da me mrzi. Načavno da će me pokušati ubiti.

— Ali nisi morao poći, Mike.

— Nisam mnogo razmišljao o tome. Oteta je tvoja sestra. Bio

sam tamo i mislio kako moram poći.

— Tko si ti, Mike? Čini mi se da ujak Voyle zna o tebi, a onaj čovjek što te htio ubiti, poznao te. Čula sam kad si rekao kako te je Ben Curry poslao da spasiš ranč. Tko je Ben Curry? Jesi li ti odmetnik?

Mike se zagleda u klanac.

— Ne — reče napokon — nisam odmetnik, iako sam odgajan da to budem. Ben Curry me je odgojio kao vlastitog sina, planirajući da ga naslijedim kao vođa njegove družine. — Živio si s njima?

— Kad god nisam osamljen lutao šumama. Ben Curry me je učio i vježbao, brinuo o tome da to i neki drugi čine. Učili su me kako se jaše, slijede tragovi, puca, čak kako se odbijaju brave i sefovi.

— Kako izgleda taj Ben Curry? — upita Drusilla.

— U bilo koje vrijeme, negdje drugdje — reče Mike poslije kraćeg oklijevanja — smatrali bi ga velikim čovjekom. On to i jest, na svoj način. Kad je stigao ovamo, Zapad je bio divlji, zakoni slabi. Mogli su preživjeti samo najjači i najveći. Kad su oni krali stoku, govorilo se da stvaraju svoja stada. Kad je to isto činio kakav kauboj, rekli su da krade. Imao je malu družinu, sakupljao je, poput ostalih, zalutalu stoku i žigosao je za sebe, no nije bio dovoljno jak. Veći i jači pošli su protiv njega. Borio se. Borio se vrlo dobro, te je tako postao i odmetnik. Prihvatio je nametnutu mu ulogu. No on je jedan od onih ljudi koji su stvoreni za velike stvari. Uskoro je sakupio veću družinu, planirao napade i pljačke poput kakva generala kad priprema bit-

ku, brinuo se za bijegove, uzmake, za sigurnost svojih ljudi. Više nije sam polazio u pohode, samo ih je planirao. Sumnjam da bi sve to mogao činiti bilo koji drugi čovjek, jer odmetnici jednostavno nisu skloni organiziranosti i disciplini, a kada imaju novca, žele ga i potrošiti, i to u velikom stilu.

– Ubijao je ljude?

– Koliko znam, ubio je dvojicu. Jednoga opravdano. Drugoga? Bilo je u žurbi.

– Ispričavaš ga? Napokon, ipak je odmetnik i ubojica.

– Jest. I ne ispričavam ga. Taj čovjek oduvijek čvrsto stoji objema nogama na zemlji. Možda je i griješio, no prema meni je uvijek bio dobar. Uzeo me k sebi kad nisam imao kamo poći, brinuo se o meni.

– Je li on krupan čovjek, Mike? Visok? Star?

Mike je izbjegao njezin pogled. Dakle, djevojka je ipak znala. Znala je da je Ben Curry njezin otac.

– Po mnogočemu – odgovori joj – on je najveći čovjek koga sam ikada poznavao. No pojašimo sada dalje!

Dok su se spuštali, imali su dojam kao da lebde u zraku, kao da će se svakoga časa survati. No konji su se spuštali bez bojazni. Mjestimice se vidjelo da je staza bila i djelo ljudskih ruku. Bila je stvorena u stijeni gdje je priroda nije stvorila. Stvorena je pijukom ili dinami-
tom.

Približavalo se kasno poslijepodne. Ubrzo se sjene počеше šuljati okomitim stijenama klanca, kao da posežu za posljednjim ostacima danjega svjetla, posljednjim zrakama

sunca. Stigavši do mjesta gdje je staza bila malo šira, sjahaše. Mike je držao vinčesterku u ruci, pripravnu. Znao je: ono što će se dogoditi može započeti svakoga časa. Ne bi htio da ga Ducrow iznenadi u sedlu, na strmoj stazi, odakle bi ga uplašen ili ranjen konj mogao povući u ponor.

Pogledom je pretraživao sjene i dno klanca. Nigdje ni kuće, ni vatre, nigdje se ništa nije micalo.

Iz klanca su uskoro čuli i rijeke, prilično bučnu, no ne toliko koliko je bučan bio Colorado kad je Mike prelazio preko nje na žici. Tragovi su vodili od rijeke dalje u pobočni klanac, jedva primjetan, poput kakve pukotine. Slijedeći tragove, Mike pomisli kako će se uskoro sasvim smračiti. Klanac je neznatno zavijao. Na okuci Mike iznenada ugleda odblijeske vatre. Zastane, sjaše i pruži Dru-silli uzde svojega konja.

– Morat ćeš ostati ovdje s konjima.

– Jesu li to oni?

– Ne može biti nitko drugi – odvrati, zastade, a onda je upozori: – Morat ću ga ubiti, to valjda znaš.

– Pazi samo da ne ubije on tebe – hrabro će djevojka.

U mokasinama, Mike pođe pijeskom, bez ikakva šuma. Ugleda neku spodobu kako se muva oko vatre. Onda prepozna Julianu. Djevojka je sjedila kraj vatre, glave poduprte o ruke. Mike se primakne tako blizu da je mogao čuti gotovo svaku riječ.

– Popij ovu kavu! – upravo je djevojci govorio Ducrow. – Ovdje ćeš sada ostati, u klancu

Peach Meadow. Sada si moja žena!

— Odmetnik se uspravi pred njom.

— One budale Monson i Clatt! Pobjegli su kao uplašene lisice! A ja sam znao po što sam išao. Išao sam po ženu i sada imam tebe!

— Zašto me ne pustiš? — molila ga je Juliana, zacijelo ne prvi put, jer su joj se na licu vidjeli tragovi suza. Otac mi je bogat i dobro će ti platiti. — Tvoj otac? Mislio sam da ti je Vovle Ragan ujak?

— I jest. Moj je otac Ben Ragan. Ima ranč sjeverno od klanca.

— Sjeverno od klanca? Nemoguće, osim ako je mormon — reče odmetnik, ali se iznenada prene. — Kako izgleda tvoj otac? — upita. — Visok, krupan, sjedokos, jakih vilica... — govorila je djevojka, ali naglo zastane i pogleda u Ducrowa. — Što je s tobom?

— Tvoj otac, taj Ben Ragan, kažeš da je krupan čovjek? Ima li ožiljak na vilici?

— Oh, da! Odvedi me k njemu? Dobro će ti platiti!

Odmetnik se, međutim, počeo grohotom smijati.

— Prokletstvo! Uhvatio sam, znači, pilence staroga pijevca! Sada ću još više uživati. Stari vrug ima, znači, obitelj! A mislio sam da nema nikoga do onoga prokletog balavca, onoga Mikea Bastiana!

XV

Šerifov pomoćnik Kim Baca bio je u Denveru. Prošle su već tri godine otako se posljednji put oslanjao o šank u tom gradu. Pošao je u Gahanov salun,

nasuprot zgradi suda. Tamo je bio poznat, tamo su svraćali i njegovi prijatelji. Tamo će moći nešto čuti, a zbog toga je i došao. Dakako, značka šerifova pomoćnika bila mu je u džepu.

Naručio je pivo i osvrnuo se po salunu. Tamo je s nekakva dva muškarca pio George Devol, a za onim stolom malo dalje zabavljao se s prijateljima Bill Cody. Sve je bilo gotovo kao nekada. Baca upravo počeo razmišljati bi li poručio još jedno pivo, kadli mu pride neki muškarac.

— Jesi li nedavno ukradio kakvu dobru stoku? — upita ga.

Kim Baca osvrne se i ugleda nasmiješeno lice Doca Middletona. Za Doca su pričali da je najuspješniji kradljivac konja na Zapadu, no i Doc i Baca znali su da je Baca jednako tako dobar u tom poslu koliko i Doc, ako ne i bolji.

— Kao što vjerojatno znaš, nisam! — prijateljski mu odgovori Baca. — Povukao sam se iz toga posla u tvoju korist. Bio si mi prevelik takmac.

— Kod tebe nije valjalo to — zakikota se Middleton — što si volio fine konje. Ja sam ih krao, prodavao, zatim krao druge. A ti kao da si morao krasti sve samo ponajbolje konje, koje je svatko poznavao. Tako nisi mogao stići daleko.

Middleton okrene leđa šanku, nalaktivši se na nj. — Vidim da ne nosiš značku. Zar si napustio taj posao?

— Nisam — odgovori Baca. — A mislim da i neću. Stoga te molim, nemoj dolaziti u moj grad, kako ne bih morao zatvoriti starog prijatelja.

— Pitanje je da li bi me uhvatio — osmijehne se Doc Middle-

ton, a onda će ozbiljno: — Radiš li s Bordenom Chantryjem?

— Da. On mi je šef.

— To je dobar čovjek — reče kradljivac konja. — Nisam samo jednom jeo za njegovim stolom, dok je još bio rančer — dodaje i pogleda poznaniku u oči: — Nije vrijeme, Baca, da sada budeš tako daleko od kuće. Bordenu će trebati tvoja, ne samo tvoja pomoć.

— Što to govoriš, Doc?

— Jesi li čuo za družinu Bena Curryja?

— Jesam, ali samo ono što se priča, ne mnogo. — Velika je to banda, najveća, no šuška se da se raspada. Šapuće se da je nekima iz bande slijedeći cilj banka u vašem gradu. Mnogi iz družine pričaju kako je Ben ispuštio uzde, kako je budala što nije dopuštao pucnjavu i ubojstva.

— Kada bi to trebalo da bude? — Jednoga od ovih dana. Možda već sutra. Sjećaš li se Clatta? Vidiš, on je jedan od onih koji će poći u tu pljačku. Priča okolo kako će ubiti Chantryja, pomoli li nos na ulicu.

Doc Middleton dotakne mjesto na kojem je Baca inače nosio značku.

— Nikada nisam nosio ovakvo nešto — reče — no neki od ljudi koji nose značku, nose je pošteno. Mnogi su sa mnom postupali vrlo dobro. Bio sam, na primjer, sreo Bata Mastersona. Rukovali smo se, porazgovarali o starim, davnim danima, kada smo zajedno lovili bizone, a onda mi je prijateljski savjetovao da se ne zadržavam predugo u Denveru, jer me previše ljudi poznaje. Znao je da je za mnom raspisana potjernica. No ratovali smo nekada zajedno protiv

Indijanaca, te me pustio. Pošteno.

— I sam poznajem Mastersona — kimne Baca. — Dobar je to čovjek.

No misli pomoćnika šerifa bile su toga trenutka daleko. Bio je tu, stotine kilometara od kuće, a Borden Chantry trebat će njegovu pomoć! No onda se sjetio da postoji željeznica vlak. I telegraf također. Već je smislio svaki potez. Poći će najprije predati brzojav, a onda požuriti na željezničku stanicu.

— Prokletstvo! — prokune glasno i ogorčeno. — Imam krevet u finom hotelu, htio sam uživati u krasnom doručku i u koječemu, a sada moram poći.

— Da sam na tvom mjestu, da mi je Borden Chantry prijatelj, ne bih oklijevao ni sekunde — primijeti kradljivac konja.

Baca ispi pivo i stavi kovanicu na šank.

— Hvala ti, Doc. Neću ti ovo zaboraviti.

— Samo ti reci Bordenu da ja nisam zaboravio. Monson i Clatt nisu ništa drugo do neotesanci koji stvaraju teškoće. A Borden Chantry dobar je čovjek.

Kim Baca ubrzo predade slijedeći brzojav: »Nije ih pet, nego sedam ili osam. Monson i Clatt. Sutra ili prekosutra. Hitam kući. K. B.«

— Kada polazi slijedeći vlak? — zapita na stanici.

Službenik ga pogleda ispod štitnika na kapi.

— Sutra ujutro, u osam, gospodine.

— Treba mi jedan večeras — reče Baca i pokaže svoju značku. — Bilo što, samo da se može kotrljati tračnicama i da ima mjesta za mene i konja. Hoće li

mi što pomoći ako nazovem Davea Cooka?

— Što se događa?

Baca ukratko objasni.

— Monson i Clatt, je li? Pozvat ću šefa. Vidjet ćemo — reče službenik i pođe prema vratima. — Ta su dvojica pljačkala i vlakove. Prije četiri ili pet godina taj Clatt je ubio jednog od naših momaka. Sat kasnije Kim Baca je jurio na istok specijalnim vlakom, koji se sastojao samo od lokomotive, stočnog vagona i službenog vagona željeznice, namijenjenog inače samo za kočničare i željezničko osoblje.

Dobije li Borden njegov brzoplet na vrijeme, razmišljao je istodobno, moći će isplanirati obranu i okupiti nekoliko dobrih ljudi. Zgrada banke je nasuprot trgovini, a do trgovine je pošta. Postave li jednog čovjeka tamo, taj će moći pokrivati i glavna i pobočna vrata banke. Bude li Borden kraj ćelija, gdje mu je i ured, pokrivat će i on glavna ulazna vrata, kao i pobočna, ali s druge strane zgrade. Postave li i jednoga strijelca u šupu iza Banke, a možda i još jednoga malo dalje, nadzirat će i braniti zgradu banke sa sve četiri strane.

Baca ispi kavu i ispruži se na ležaj. Razmišljajući tako o borbom rasporedu, zaspao. Probudi ga usporavanje vlaka. Sjedne i pogleda na sat. Jedva je prošlo sat vremena otkako su napustili Denver.

— Baca — reče mu kočničar koji je promatrao prugu — na pruzi pred nama je vatra, a uz nju neki čovjek s konjem. Pokušava nas zaustaviti.

Baca pripaše revolver i uze svoju pušku.

— Samo jedan čovjek? Jesi li siguran?

— Zemljište je pregledano, nitko se ne bi mogao skrivati. A taj čovjek, čini se, hoće na vlak. Ima tako uzvisina za utovar stoke. On je na njoj i maše nam.

— Dobro, usporite.

Na kočničarev znak, strojovođa jš više uspori brzinu. Baca proturi kroz prozor vinčesterku. Jasno je vidio muškarca, ali ne i njegovo lice. No konj mu se učini poznatim.

Vlak stane.

— Hej, ti tamo — dovikne Baca. — Držim te na nišanu vinčesterke. Reci što nam imaš reći!

— Povežite mene i mojega konja. Moram...

— Kamo? — dovikne Kim Baca.

— Baca? Jesi li to ti, Baca? — dovikne muškarac na kraju. — Ovdje Sackett. Pripremaju vam pljačku!

— Zato i jurim kući — objasni Baca. — Uskači, pa da nastavimo.

— Jahao sam — objašnjavao je Sackett — prema vašem gradu i zaustavio se kod Wigginsa, da večeram. Imaju tamo telegraf, tamo gdje utovaruju stoku. Nisam znao ni za kakav vlak, pa sam, kad sam čuo za tvoju poruku, pojahao dalje, u pomoć Chantryju.

Četvrt sata kasnije u službeno kola uđe kočničar.

— Morat ćemo stati — reče — da uzmemo vode. Vas dvojica budite kraj nas, s puškama. Da se netko ne poželi ukrcati.

Svitalo je dok su stajali uz prugu, uz spremište s vodom. Ravnica se protezala kilometrima uokolo. Ponegdje se u daljini vidjelo svjetlo s ponekog prozora. Znak da ipak netko živi u

tim prostranstvima.

Kad su se opet vratili u vlak, zadrijemali su. Sunce se još nije pojavilo kad su se razbudili. Tyrel Sackett provjeri svoje revolvere. Kočničar im je bio rekao da će na cilj stići uskoro.

Baca je stajao kraj prozora.

— Sackette? — uzvikne iznenada. — Dodi, pogledaj ovo!

Uz prugu je jahala družina. Išli su u napad na banku. U prvom redu trojica, za njim ostali.

— Sedam... osam...devet — brojao je Baca. — Ima ih devetorica. Nadam se da je i Chantry stigao naći pomoćnike.

Devet odmetnika jahalo je u grad, gdje ih je čekao šerif Borden Chantry.

— Pa — reče šerif Sackett mirno. — Sada znamo barem nešto.

— Što to? — upita Baca.

— Da stizemo na vrijeme.

XVI

Borden Chantry ispi kavu i posegne za šeširom.

— Moram u ured — reče ženi, pogleda je i upita: — Hoćeš li biti tu, Bess?

Oči im se sretoše. Bila mu je lijepa kao i uvijek. Nije prošao dan, a nije zahvaljivao sreći što je naišao na takvu ženu kakva je Bess.

— A gdje bih mogla biti?

— Pa, mislio sam da ćeš možda poći k Mary ili nekamo drugamo.

— Bit ću ovdje. A ti budi oprezan, Bordene. Brinem za tebe kad god izađeš na ulicu.

— Sa mnom će biti sve dobro.

Razgovor im prekine oštar zvižduk lokomotive.

— Čudno — reče šerif. — Jutros ne bi trebalo biti nikakvog vlaka.

Pogleda prema tračnicama i ugleda kako dolazi čudan vlak: samo lokomotiva, stočni vagon i službena kola. K vragu, što je sad ovo?

Dva čovjeka iskočiše iz službenih kola još prije nego što se vlak zaustavio. Pritrčашe stočnom vagonu. Jedan od njih je bio Kim Baca, primijeti šerif, a drugi Tyrel Sackett. Šerifu Chantryju postade u trenutku jasno da se nešto zbiva. Pobrza u svoju kuću po vinčesterku. Bess probljedi, ugledavši ga.

— Bordene? Što se događa?

— Sigurno gužva — odvrati joj. — Kim Baca se vratio, a s njim je i Tyrel Sackett. U velikoj su žurbi — objasni ženi, provjeri pušku i ubaci metke u magazin. — Ako dođu ovamo, reci im da sam u uredu.

— Zar ih nećeš pričekati?

— Ako je nešto opasno, moramo dignuti uzbunu u gradu. Mislim da opasnost dolazi, i to brzo, inače Sackett i Baca ne bi ovako žurili.

Šerif izađe iz kuće i pođe prema salunu i pošti. Prisy je čistila pločnik ispred pošte.

— Priss — reče joj Chantry žurno — skloni se s ulice. Mislim da nam prijeti opasnost.

— Bordene Chantry, ako misliš da se bojim...

— Bit će pucnjave, Priss. Mislim da stižu pljačkaši. Skloni se s ulice ili, ako želiš pomoći, pođi po Georgea i Hyatta.

— Ne ja, šerife! Imam i ja svoju pušku — odlučno će žena — a ti pođi po njih sâm.

Netko povuče šerifa za rukav. Chantry prepozna Billyja McCoya, prijatelja svojega sina Toma.

— Mogu li ih ja obavijestiti?

— Dobro. Potrči i reci im da

ih trebam, i to s puškama. Mišlim da nam prijeti napad na banku.

Šerif se okrene i poče dovikivati ljudima:

– Mičite se svi s ulice!

Veliki Indijanac – Big Injun, kako su ga zvali – njegov čuvar zatvora i povremeni pomoćnik, proviri kroz vrata ureda, s puškom u ruci.

– Budi tu, treba mi tvoja pomoć! – reče mu šerif.

Prilazio mu je već Kim Baca.

– Dolaze, Bordene – reče. – Pretekli smo ih vlakom izvan grada. Devetorica ih je, a vode ih Monson i Clatt.

– Kako su daleko?

– Kako daleko? Ujahat će u grad svakoga trenutka, osim ako se nisu prestrašili našeg vlaka, u što ne vjerujem.

Nekoliko časaka kasnije Borden Chantry je stajao na vratima svog šerifskog ureda, a Veliki Indijanac bio je na prozoru. Hyatt Johnson, raspoređen s druge strane banke, svojedobno je bio major južnjačke konjice, a George Blazer, kraj pošte, bio je snajperist kod generala Shermana te veteran iz mnogih bitaka protiv Indijanaca.

Na početku ulice pojaviše se trojica odmetnika.

– Big Injun – pozva Chantry svog čuvara zatvora preko ramena, ne skidajući pogleda s ulice – tamo ti jedan dolazi iza koralu. Pobrini se ti za njega.

Šerif zatim izađe iz ureda na pločnik.

Na početku ulice Tyrel Sackett izađe iz sjene McCoyeve kuće, sa šerifskom zvijezdom na prsima, te stupi pred dvojicu posljednjih odmetnika što su ujahivali u grad. Ostali su već bili dvadesetak metara ispred

njih, već su zašli u ulicu.

– Momci – obrati se Sackett onima koje je dočekao. – Ja sam Tyrel Sackett i moram s vama porazgovarati. Sjašite i pridite ovamo. I još nešto, momci: držite ruke tako da ih dobro vidim.

Dva se odmetnika zaprepastiše. Jedan od njih, Denny Dinsmore, osjeti grčeve u želucu. Što je, do vraga, ovo? Zar je Tyrel Sackett, onaj strašan revolveraš iz More, ovdje? Denny je oklijevao. Oblio ga znoj. Clyde Bussy, drugi odmetnik, bio je čvrst, grub momak, ali se i on zbunio.

– Što znači ovo? – ipak pokušava Bussy prosvjedovati.

– Silazite s konja – oštrije će Sackett – i pridite ovamo! I to odmah!

– Želiš li i da otpašemo revolvere? – upita prestrašeno Denny Dinsmore.

Sackett se osmjehne, no taj se osmijeh Dinsmoreu nikako nije svidao.

– O, ne! – odgovori na njegovo pitanje šerif Sackett. – Samo vi lijepo zadržite svoje revolvere. Ne bih želio da se ikada o meni priča kako sam ubio nenaoružane pljačkaše.

I Clydea Bussyja prošla je volja za svađu. Oba odmetnika sjahaše.

Istodobno tri čelna jahača dobrano zadoše u ulicu i približiše se Chantryju. Ovaj podigne ruku.

– Trenutak, momci! – reče. – Ja sam šerif Borden Chantry. Imam vam nešto reći.

U Monsonovu mozgu kao da je nešto sinulo. Zar Chantry? Pa kod toga su čovjeka njihovi svježiji konji. Što se bilo dogodilo? Zar ovdje nije šerif starac Riggins? Zaprepašteni se odmet-

nik ipak osmijehne.

— Žalim, gospodine šerife — reče — no nemamo vremena za razgovor. Nego ti lijepo otpaši te revolvere i pođi pred nama prema banci.

Monson se, glumeći velikog vođu, okrene k ostalim odmetnicima.

— Pokaže li se itko na ulici, pucajte! — naredi im.

Monson uopće nije vidio kada je Chantry potegao revolver. I on je izvukao oružje, no Chantry je, pucajući, zakoračio ulijevo. Samozvani vođa odmetnika pade na pločnik, pogoden.

Odmah se začu paljba duž cijele ulice. Praštali su revolveri, a među njih bi se umiješao i poneki zvižduk puščanog metka. Ulica se ispunila dimom.

Jašući iza saluna »Corral«, da za vrijeme pljačke preuzme brigu o konjima, Klondike je začuo prve pucnjeve, te vidio kako Monson pada s konja. Netko je pucao i iz banke, a ispred pošte Klondike ugleda čovjeka s opasnom puškom šarpovkom u rukama. Klondike zaključio kako to nije mjesto za čovjeka poput njega, koji bi htio provesti starost sunčajući se zavaljen u udobnu stolcu. Odmetnik stoga okrene konja da potraži sklonište u šupi iza banke, odakle se nadao pobjeći iz grada. Ali u taj je čas Big Injun, stojeći ispred šupe, zapucao iz svoje strašne puške. Metak je, zbog konjskih kretnji, pogodio malo prenisko, ali se odbio od stražnjeg obluka sedla, poletio uvis i raznio Klondikeu glavu.

Snajperist George Blazer stajao je kraj stupa pred poštom, u blizini banke. Njegovi dani s generalom Shermanom davno su bili minuli, ali njegova vještina

u rukovanju puškom nije. Sjajna srebrna kopča na Clattovu pojasu, kojom se odmetnik uvijek ponosio, privukla je Georgeovu pažnju, pa ga je, naravno, i pogodio. Clatt padne, a da nitko nije znao tko ga je ubio, kao što se nije znalo ni tko je presudio još četvorici odmetnika.

Bilo je pucnjave, kako hrabre tako i vješte, iz pušaka i revolvera, građani su pljačkašima priredili vrlo vruću dobrodošlicu.

Tyrel Sackett dotjera ulicom svoja dva prestrašena zarobljenika, koji problijediše, vidjevši mrtva tijela svojih drugova. Dennyja Dinsmorea tjeralo je na povraćanje. Zar su Clatt i Monson doista mrtvi? Odmetnik Denny Dinsmore obližne usne, suhe od straha.

— Koliko ćemo dobiti? — upita šerifa Chantryja.

— Koliko, питаš? Budete li imali sreću, nećete dobiti više od dvadeset godina.

Odmetnik se zabulji u njega. Sada su mu dvadeset i dvije godine. Mislio je da će mu odmetnička karijera biti divlja, uzbudljiva i, naravno, duga. Pogleda još jednom na tijela poginulih. Nikada zapravo nije volio ove ljude, pogotovu Monsona, njega se uvijek bojao, no živio je s njima, jeo, spavao, razgovarao, pričao priče. A sada su mrtvi!

— Gospodine, ja... — počne odmetnik mucati.

— Ti si — prekine ga Chantry — stavio novac na pogrešnu kartu. Sam si i miješao i dijelio, određivao svoj životni put. Čovjek mora platiti nauk, a ti nisi učio dovoljno brzo.

Chantry pride Sackettu i pruži mu ruku.

– Hvala ti – reče – zaista ti hvala!

– Častim te pićem – predloži Sackett – ili kavom.

– Poslije – reče Chantry. – Moram se najprije javiti ženi. Čula je svu tu pucnjavu i zacijelo je zabrinuta.

Čekala ga je blijeda, tiha, zabrinuta.

– Bordene, je li s tobom sve dobro?

– Sve je dobro, Bess! Htjeli su opljačkati banku. Morali smo ih zaustaviti prije nego što nekoga ozlijede. I zaustavili smo ih.

– Je li stvarno s tobom dobro? Jesi li siguran?

– Naravno da jesam, Bess. No moram se sada vratiti i srediti stvari. Znaš, bilo je malo pucnjave.

– Čula sam. Je li itko... jesu li koga... Ne mogu to podnijeti, Bordene. Ne mogu! Nisam stvorena za ovo, Bordene, želim se vratiti kući, na Istok! Želim otići od svega ovoga!

– Znam, Bess. No što bih ja radio tamo na Istoku?

Šerif Chantry zaustavi se pred salunom. Tijela odmetnika već su bili odvezli, lokve i mrlje krvi prekrili prašinom, konje sakupili i privezali. Stvarno, što bi on radio tamo na Istoku?

– Dodi, Bordene! – pričekaj ga Sackett na vratima. – Tu su i Hyatt Johnson i George Blazer. Popit ćemo malo kave.

Chantry, ulazeći u salun, baci još jedan pogled na ulicu. Tu je njemu mjesto. Ovo ovdje je njegov grad. Spašen i opet siguran.

XVII

– Sjedi i jedi! – govorio je Ducrow Juliani u klanu Peach Meadow. – Ti i ja bit ćemo sada dugo zajedno. Kako ćeš du-

go živjeti, ovisi o tebi, o tvom vladanju prema meni, razumiješ? Budeš li prkosila ili mi bezobrazno odgovarala, odmah ću te ubiti! I da znaš, ne bi bila prva žena koju sam ubio, samo što su sve prije tebe bile Indijanke. Nikada još nisam imao neku poput tebe.

– Objesit će te zbog ovoga! – protisne djevojka.

– Misliš? – zakikota se odmetnik. – Tko će ikada znati da sam to učinio? Ti nećeš to moći reći nikome, a ni ovo mjesto nitko neće pronaći. Nitko nije ulazio u ovaj klanac u posljednjih pedeset godina, možda i više.

Podalje od vatre, u tami, zarza konj. Odmetnik se trgne, oslušne, ali budući da se rzanje konja nije ponovilo, opet se okrene k Juliani.

– Tvoj je otac umišljao da je pčela matica! – reče djevojci. – Neko je vrijeme možda i bio. Planirao je stvari izvršno, to mu priznajem. No da znaš, sada je mrtav. Sigurno su ga Perrin i ostali dosad već ubili. Mislim oni što ih je Perrin bio ostavio u logorištu, da pripaze na njega. Nije imao nikoga, ostao je sâm u onoj svojoj kamenjari.

Juliana se nagonski uspravi.

– Ne budi tako siguran – prkosno reče odmetniku. – Pronaći će on i ubiti tebe, samo kad za to bude imao vremena. Zar misliš da ne poznaje ovo mjesto? Tko poznaje cijeli ovaj kraj bolje od njega?

– Zbog čega misliš da poznaje ovo mjesto? – s nevjericom upita Ducrow.

– Zar klanac Peach Meadow? Pa više nam je puta – slagala je – pričao o njemu.

Ducrowa to prilično uznemiri. Vjerovao je kako je ovdje si-

guran, no sada se pokolebao u tom uvjerenju.

— Lažeš! Ne zna on za ovo mjesto! — nesigurno ustvrdi odmetnik. — U svakom slučaju, oni momci u logoru dosad su se već sigurno pobrinuli za njega. Sva ta njegova prokleta disciplina! Uradi ovo, ne smiješ uraditi ono! Tko bi to trpio! Da se čovjek razboli! Spremalo mu se to već mjesecima!

— Čovjek što ga zoveš Perri-
nom ubijen je! — reče odjed-
nom Juliana. — Vidjela sam
kad je pao. Mike Bastian stajao
je nad njim.

No Ducrow, koji je čučao kraj
vatre, gotovo se obradovao kad
je to začuo. Rig Molina zacijelo
će poginuti pri napadu na do-
bro čuvan vlak sa zlatom, Mon-
son i Clatt su otišli, a ako je i
Perrin mrtav, kao što djevojka
kaže, onda bi on, Ducrow, mo-
gao poći u kanjon Toadstool i
uzeti uzde u svoje ruke. Tko bi
ga zaustavio?

Juliana se pomalo ohrabrila.
Nije se više bojala kao prije.
Vladala se kao uhvaćena životi-
nja koja se bori za život. Pomisli
kako bi Dru, da je na njezinu
mjestu, znala što treba učiniti.
No što učiniti? Zacijelo postoji
način da se nadmudri ovaj od-
metnik. Samo kako?

— Evo ti! Jedi, prokleta bila!
Nemam vremena natezati se tu
s tobom! Jedi! — silio ju je Du-
crow. — Kad svane, poći ćemo
dublje u klanac. Ima jedno mje-
sto...

— Ovdje je to mjesto, Ducro-
we! — najednom ga prekinu
glas iz tame. — Baš ovdje! Ne-
ćeš ti nikamo dalje?

Odmetnik nije mogao vjero-
vati vlastitim ušima. Polako
spusti kraj vatre tiganj, što ga je

bio držao u ruci, te se uspravi.
Upita se je li mu revolver u ko-
ricama otkočen ili nije?

— Stari Roundy je, dakle, bio
u pravu — pokuša Ducrow za-
početi razgovor, dok ne uvreba
pogodan trenutak — kad je tvr-
dio kako bi ti mogao otkriti i
trag zmiје na glatkoj stijeni. Do-
bro, sad si, eto, tu i što namjera-
vaš učiniti?

— Što god ti hoćeš, Ducrowe.
Predlažem ti ipak da pažljivo i
polako otkopčаш taj pojas i od-
baciš revolver. Ako to ne želiš,
možeš naravno, pokušati i po-
vući koji od njih.

— Premlak si, Bastiane! —
dobaci mu odmetnik. — Nikada
ne bi bio dobar vođa bande kao
što je bio stari Ben! On nikada
nije govorio ni »da«, ni »ne«, ni
»možda«, jednostavno je naređi-
vao i moralo je biti po njego-
vom! Imaš još dosta učiti, mla-
diću! Šteta samo što nećeš do-
voljno poživjeti za toliki nauk.
Perrin je — nastavi odmetnik,
pokušavši zavarati protivnika
— mislio da je brz na revolveru.
Da ga ja nikada ne bih pobije-
dio!

U isti čas Ducrow podiže de-
snu ruku i prijede njome po
bradi, požutjeloj od duhana. Is-
todobno, međutim, uvjeren da
to čini lukavo i neprimjetno, lje-
vicom posegne za revolverom.
Uspio ga je čak izvući i zapuca-
ti. No iz Mikeove šake revolver
je već trenutak prije zapucao.
Izvlačenje oružja bilo je uvjež-
bano, glatko i brzo, te se činilo
kao da je već odavno imao re-
volver u šaci. A što je još važni-
je, pucao je vrlo precizno. Posli-
je prvoga, ispalio je u Ducrowa
i drugi metak, zato da bude si-
gurniji.

Ducrow je stajao, zureći u

mladića s nevjericom. Prsti što su grčevito stiskali revolver olabaviše, oružje mu ispade. Posrne najprije na koljena, a onda se sruči licem u pijesak. Jedna mu je ruka pala u vatru, te je rukav počeo gorjeti. Mike pride i nogom odgurne ruku iz vatre.

Uto, trčeći, stiže i Drusilla, s puškom u ruci.

— Oh, Mike! — poviče djevojka. — Mislila sam da te je ubio! Mislila sam... Juliana! — tek tada se obrati i sestri, kleknuvši k njoj.

Mike ih ostavi same i vrati se po konje. Dugo je razmišljao, oslonivši glavu o sedlo, sve dok nije začuo kako k njemu dolaze obje djevojke.

— Tamo dalje ima jedna ruševna kamena kuća — reče im.

— Pođite u nju. Doći ću i ja, pa ćemo u njoj naložiti vatru. Ujutro polazimo kući.

Mike pođe do Ducrowa, prisloni njegovo tijelo uz neku stijenu, te ga prekri pijeskom i kamenjem.

— Dosta ti je za sada, Ducrowe! Kad se vratimo, pokopat ću te bolje.

Kava je već bila skuhana, pa je Mike samo prenese u kuću, na novo ognjište. Kad se vatra u kući već gasila, Drusilla započne razgovor.

— Mike? upita. — Što ćeš sada učiniti?

— Vratit ću se u Toadstool — odgovori, srčuci kavu, te pogledajući čas u Drusillu, čas u šalicu. — Moram se vratiti k Benu. Provjeriti je li sve dobro s njim.

— A zatim?

— Poći nekamo i započeti nekakav život.

— Ne kao odmetnik?

— Nikada nisam ni bio odmetnik, niti sam to ikada želio biti. Ben je griješio u pogledu mene od samoga početka. Shvaćao sam još kao dječak da ne mogu biti odmetnik.

— Pa?

— On mi je bio sve što sam imao. Nisam imao kamo, a on je bio dobar, ljubazan prema meni. Priznajem da je uvijek bio ljubazan.

XVIII

Sunce je obasjavalo praznu glavnu ulicu odmetničkog naselja u klancu Toadstool, kad je Mike ujahao u nju, s puškom preko sedla. Uz Mikea je jahala i Drusilla Ragan.

Juliana je ostala na ranču „V-Bar“, ali je Drusilla odbila to učiniti. Ben Curry je njezin otac i ona ide k njemu, bio on u odmetničkom logoru ili bilo gdje drugdje. Osim toga, odande će se vratiti s Mikeom.

Ako je Dave Lenaker već stigao ovamo, razmišljao je Mike, onda je odmetnički logor prilično miran. Nigdje konja, a vrata saluna su otvorena. No nešto zaleprša na vjetru i Mike spazi prve tragove nedavna okršaja — lepršala je poderana košulja na tijelu muškarca, koga Mike nikada dotada nije vidio. Mike sjaše, te oprezno povede konja niz ulicu. S jednog prozora mlitavo je visila nečija ruka, a ispod prozora bio je revolver, očito ispao iz ukočenih prstiju. Pred slijedećom zgradom bila je lokva krvi.

— Tu je bila borba — objasni Mike djevojci — i to krvava borba. Možda bi bilo dobro da se pripremiš i za slučaj da čuješ loše vijesti.

Stigoše do kamene kuće Bena Curryja.

— Ako već želiš ući, budi, za svaki slučaj, iza mene — reče Mike djevojci na stubištu.

Podošu stubama na terasu, a odatle u veliku dnevnu sobu. Zastadoše zgranuti: za stolom je kartalo pet muškaraca, a na peći se pušila kava iz lonca. Bili su to Doc Sawyer, Roundy, Garlin i Colley, a bio je tu i Ben Curry. Garlin je imao omotanu glavu, a Colley ispruženu, nepomičnu nogu, kao i Ben Curry. I svi su se smješkali.

Drusilla pritrči k ocu i klekne pred njim.

— Oh, oče! Tako smo se svi bojali!

— Što se tu događalo? — upita Mike. — Je li dolazio Dave Lenaker?

— Svakako da jest — reče Doc Sawyer. — I što misliš da se dogodilo? Isprašio ga je Rigger Molina! Rigger je u Weaveru otkrio da ga je Perrin prevario, te nije napao dobro čuvani transport zlata. Dojahao je natrag ovamo. Kad je vidio da je Ben slomio nogu, a Perrin pošao u pljačku, te još saznao da dolazi Lenaker, odlučio je Lenakera sam dočekati.

— Bio je divan, Mike! — nastavi stari Roundy. — Nikada nisam vidio nešto slično. Koraćao je terasom poput medvjeda u kavezu kunući. »Zar tebe da ostave ovako na cjedilu?« govorio je Benu. »Pokazat ću ima ja! Lenaker misli da stariš, je li?« Riješili su to tamo dolje, na ulici — oduševljeno je pričao Roundy. — Lenaker je povukao brže i pogodio Riggera sa dva metka. No Rigger nije pao. Stajao je tamo raširenih nogu i pucao u Lenakera, sve dok nije ispraz-

nio oba revolvera. Zacijelo ga je pogodio barem pet ili šest puta. Kad je Lenaker pao, Molina mu je prišao i pljunuo mu u lice. »To je za izdajnika!« rekao je. Mike, kažem ti, bio je divan! A mene su prevarili — izvijesti još Roundy. — Tamo u blagovaonici shvatio sam da se sprema gužva i pomislio kako je najbolje da pođem k Benu. Nisam ni slutio da bi tebe već tamo mogli zaskočiti. Tada sam čuo da dolazi Lenaker. Poznavao sam ga i bojao se onoga što bi tu mogao poćiniti, pa sam mu pošao u susret. Mike, nikada u životu nisam ubio čovjeka, osim nekih Indijanaca iz plemena Crnih Stopala, kad sam živio s plemenom Vrana, no tada sam bio odlučio ubiti Lenakera. Ali je Lenaker stigao ovamo onom starom stazom uz potok, te su on i njegovi momci pošli po Bena i zlato za koje su pretpostavljali da ga ima ovdje u kući.

— Ovdje su bili — prekinu starca Garlin — i Doc Sawyer i Colley. I Roundy se uspio vratiti i pridružiti nam se. Bila je to prava borba. Nas je neke okrnulo, ali to nije ništa prema onome što su oni dobili.

Mike Bastian im ukratko ispriča kako se borio s Kerbom Perrinom, te kako je progonio i ubio Ducrowa.

— Razbježali su se — reče Roundy — svi koji su ostali živi.

— Jedini čovjek u kojem sam se prevario, o kojem sam pogrešno sudio, bio je Rigger Molina — javio se i Ben Curry. — Nikada nisam ni slutio da mi je toliko vjeran. Preuzeo je tu borbu za sebe, kad ja to nisam mogao.

Doc Sawyer je s dosadom miješao karte.

— Bene — reče — mislim da i svi mi moramo otići odavde, čim budeš mogao jahati.

Ben Curry svrne pogled na Drusillu.

— Sada znaš, kćeri, tvoj stari je odmetnik. Nisam želio da to ikada saznate, planirao sam se povući k vama i živjeti na ranču »V-Bar«.

— Zašto to i ne učiniš? — upita Drusilla.

— Čudno — razmišljao je Ben — nikada nisam pomišljao da će se banda toliko povećati. Nikada! Stvari su se odvijale same od sebe, jedna za drugom, sve dok nismo postali preveliki.

— Več se to raspadalo, Bene. Držao si na okupu ljude koji nisu htjeli biti zajedno. Ti si bio taj koji je sve držao na okupu. Sada će se mnogi od njih povući i nestati, kao što to i ti možeš učiniti — reče Doc.

— Budeš li još miješao te karte, Doc — javi se Garlin — počet ću se pitati što nam to spremaš. Presijeci i podijeli!

Mike i Drusilla izadoše na terasu i pogledaše u klanac Toadstool. U odmetničkom naselju ne vidješe nigdje svjetla. Kao da je to bio grad sablasti, s onim mrtvacima na ulici.

Iz sobe začuše zanimljivu raspravu.

— Divan je on momak, Bene, obrazovan i svašta smo ga naučili — govorio je Stari Roundy, koji se odjednom, kao da mu se netko suprotstavljao, počeo žestiti. — Naučili smo ga sve što zna! Dobro je i znanje iz knjiga, no gdje bi, pitam ja tebe, večeras bila ta djevojka, da ga ja nisam učio pronalaziti i slijediti tragove? Gdje bi ona večeras bila, pi-

tam te?!

Na širokoj terasi, gledajući u zvijezde, koje su tu i tamo skrivali samo vrhovi najviših borova, Mike se primakne k djevojci.

— Znam slijediti tragove i staze — reče, kao da nastavlja raspravu starca Roundyja — no nisam vješt na stazi k ženskom srcu. Morat ćeš mi pomoći, Dru.

Djevojka se nasmije, uhvativši ga za ruku.

— Pronašao si ti tu stazu i ideš njome, Mike, stalno, otkako smo se sreli u Weaveru. Ni tu ti ne treba pomagati. Volim ovaj kraj, Mike — reče Drusilla, unijevši mu se u lice. — Volim svaku crvenu stijenu u ovim klancima, zelene cedrove i borove, ove daljine, sve ovo! Zašto ne bismo sakupili nešto stoke i vratili se u klanac Peach Meadow? Sagrađimo kolibu — maštala je djevojka — i posadimo još bresaka, imajmo vlastiti dom. Rekao si, Mike, da se i dobre staze mogu načiniti još boljima.

Osluhnuše opet glasove iz sobe.

— Manson i Clatt? — govorio je Garlin. — Kamo god pošli, čut ćemo o njima, i to uskoro.

— Taj Clatt — javi se Ben Curry — njega sam se odavno htio otarasiti. Previše se volio hvalisati, razmetati, brbljati po salunima, da svi znaju kako je jak. Nijednim pothvatom nije bio zadovoljan, htio se isticati kao zlikovac i odmetnik.

— Problem je u tome — primijeti Garlin — što pred takvim hvalisavcima načuli uši i zakon. Bio je lud za onom bankom preko brda. Uvijek je mislio kako je to lak posao.

Ben Curry pogleda u svoje karte. Nije uzeo ni jednu, već pogleda u Garlina.

— Svakako sam htio odustati od toga posla. Staroga su šerifa, zvao se Riggins, ubili, a naslijedio ga je Borden Chantry, rančer kod kojega smo bili ostavili one konje.

Ben je vidio kako Doc uzima dvije nove karte. Je li to Doc namjerava skupiti kakav triling?

— Pio sam kavu s tim čovjekom — nastavi Ben pričati o svom susretu sa Chantryjem. — Bilo je to kod njegovih kola, kad je skupljao stoku. Gledao sam preko ruba šalice u njega i pomišljao kako se ne bih volio sukobiti s tim čovjekom. Čim je postao šerif, odlučio sam da zaboravim na pljačku te banke. Pomišljao sam na nju i kasnije, jer su me i drugi podsjećali, no nikada to nisam smatrao lakim zalogajem.

— Već u zoru — reče Doc, mirno stavivši na stol triling devetki — treba da odjašemo odavde, jer dođe li tko ovamo, moglo bi biti neugodnih objašnjenja. Sretan sam — nastavi, uredno slažući pokupljene novčanice — što se sve ovo završilo. Bene, ti i ja smo prošlost. Ovo dvoje mladih vani, oni su sutrašnjica.

Ben pomakne slomljenu nogu i udobnije se zavalj u stolcu.

— Imaš pravo, Doc. Svi mi, ti, ja, Wyatt Earp, Billy Kid, Bill Hickok, proživjeli smo svoj život u svijetu koji nismo sami stvorili. Uzmi, na primjer, Billyja Kida — nastavi Ben. — Poznavao sam ga još kao dječaka. Nije bio

loš dječak. Tih dana u okrugu Lincolnu svi su se opredjeljivali za jednu ili za drugu stranu. Morali su. I Billy je stao na pravu stranu. Tunstall i Maqueen bili su dobri ljudi. I što se dogodilo? Od oko dvjesto ljudi, koliko ih je ukupno sudjelovalo u tom obračunu, na sud je dospio samo Billy.

Garlin, koji je poslije završene partije pokera sakupljao karte sa stola, odjednom zastade. Jedan ugao pikove devetke, na poledini, bio je ogreban noktom. Brzo pogleda ostale devetke. Označene su bile i devetka karo i devetka herc.

— Doc! — poviče Garlin. — Ti prokleti četvorooki gusaru! Pa, ti si...

Ben Curry grohotom se nasmije, namještajući u udobniji položaj slomljenu nogu.

— Već si mogao upoznati Docca, Gare! Ne ljuti se! Docu nije stalo do novca, nego do pobjede! Koliko ti je puta davao novca, kad ga nisi imao?

Ben je uspio ustati sa stolca, oslanjajući se o štap. Vani, u noći, začu se kojot. Zavijao je na nijeme zvijezde.

Na terasi su još uvijek stajali Mike i Drusilla.

— Pa, zašto da ne! — odgovori Mike tek sada na djevojčin prijedlog da zajedno sade breškve u klancu Peach Meadow.

Pogleda na ulicu s leševima. Sutra će ovo odmetničko naselje ostati sablasno pusto.

— Garline! — dovikne Mike u sobu. — Pobrini se da Rig Molina dobije dostojan spomenik, hoćeš li? Napiši: »Bio je dobar čovjek«! I ukleši to u kamenu!

U PRIPREMI:

Martin Ryerson
To je Calamity Jane

Cijena pretplate za godinu dana iznosi 22,460 d, a za šest mjeseci 11.230 d. U cijenu je uračunat i pretplatnički popust. Pretplata se uplaćuje općom uplatnicom u korist računa: NIŠPRO »Vjesnik«, Interna banka, Zagreb, broj 30101-833-2052 (00027 – LASO). Cijena inozemne pretplate za šest mjeseci: DM 33,00, ASCH 234,00, SFR 27,00, HFL 37,00, SKR 116,00, FF 109,00, US\$ 17,00 (avionom US\$ 20,20), C\$ 24,00 (avionom C\$ 28,30), Australia £ 12,00 (avionom £ 15,00). Uplata na devizni račun 30101-620-16-3252051 kod Udružene banke Hrvatske, Zagrebačka banka, Zagreb (za »Laso« izdanje OOUR-a IRO).
Ekonomska propaganda »Vjesnik«, Agencija za marketing Zagreb, Trg bratstva i jedinstva 6.
Zadnja kolor stranica 400.000 d, c/b stranica 250.000 d. Oslobođeno plaćanja poreza na promet, mišljenjem Republičkog sekretarijata za prosvjetu, kulturu i fizičku kulturu SRH broj 2935/7-1973 od 26. XI 1983. Rukopisi se ne vraćaju.

**SPECIJALNO
IZDANJE**

LASO

**(na vašim kioscima
od 21. 5. 1988.)**

Gene Curry
KARAVANA
VATRENIH ŽENA

- Karavana lakih žena američkog Istoka kreće na Zapad. Što sve doživljava ta neobična karavana na svom putu, saznat ćete uskoro. Ne propustite roman pun napetosti, sladostrašća i ljudske grubosti!
- Križaljka
- Razni prilozi